

»In vendar se je premaknilo,« bi lahko rekli danes, ko zastrupljena in kalna voda Blejskega jezera že odteka po ceveh po Jezernici v Savo Bohinjko. Delavci zasebnega mojstra Franca Pelka z Bleda so v torek popoldne montirali cevi prvega kraka »natege«, ki poteka od hotela Toplice do Mlina, radi pa bi še letos položili cevi proti Zaki in tako odvajali čimveč vode. Če bo »natega« učinkovita, bodo v prihodnjem letu položili na dno Bohinjskega jezera še več cevi.
— Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 78

GLAS

Kranj, petek, 10. 10. 1980

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Uredništvo: občinska konferenca SZDL, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Tisk: Izdaja Časopisno podjetje, Kranj
Glavni urednik Igor Slavec
Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Priprave na usmerjeno izobraževanje

Obrti mesto, ki ji gre!

Urbanistični načrti kasnijo in s tem zavirajo razvoj obrti na Gorenjskem — Ogromna stanovanjska naselja brez spremljajočih drobnih obrti — Sušmarstvo se je razvilo na škodo obrtnikov — Zahteva po strožji davčni in inšpekcijski politiki — Popoldanska obrt le eno leto?

Kranj — Kritično so člani odbora občinskega gospodarstva pri Medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko ocenili sedanje stanje obrti na Gorenjskem: v Kranju že tri leta razmišljajo na lokacijo za obrtno cono, v Domplani ni še nobenega obrtnika. Naselja, kot sta Planina I in Planina II, ostajajo brez vsake obrti. V Radovljici, kjer jih tu za obrt namenja občina, pa so predragi, da bi si jih lahko privoščili katerikoli tak obrtnik. Morali bi jih dokončati in dati v uporabo po sprejemljivih cenah.

Škofja Loka je gradnja obrtnih obrtniških zavrija cesta, saj je šele zdaj začela z gradnjo, kje bo šla. Bo pa še nekaj mesecev skupščina razpravljala o

Radovljici so sicer urbanistični načrti narejeni, vendar je zdaj v postopku v gradnji trgovskega centra v Lescah vsa stvar spet zastala.

Tržiču ugotavljajo, da imajo občina razvoja malega gospodarstva v Trzinu, urbanistično načrtan, kdaj pa to uresničeno, pa zavisi seveda od kreditne politike v

Na Jesenicah je bil program razvoja narejen že pred tremi leti, prostori so narejeni, a jih obrtniki ne morejo kupiti, ker so predragi. Sama obrt je slabše organizirana. Če hočemo, da se bo razvila, bo nujno treba popustiti davčni vijak. Težave se najbolj kažejo zdaj med avto-prevozniki, ki jim že primanjkuje dela. Za vključitev v medobčinske in občinske temelje družbenega plana bo Medobčinska zbornica za Gorenjsko izdelala kriterije za razvoj usmerjenega drobnega gospodarstva, v katerem bo dala prednost nekaterim najbolj potrebnim panogam obrti in jih posredovala občini. Vsekakor pa bodo morali biti plani taki, da bo omogočen pospešen razvoj kooperacijskih odnosov in sodelovanja z industrijo, gradbeništvom, in kmetijstvom, da bo pospešen razvoj obrti, ki bodo izvažale oziroma nadomeščale uvoz, ki so nujne za urejen družbeni standard, kot je urejeno servisiranje gospodinjstev aparatov, dan poudarek domači umetni obrti, ki je nujna za obogatitev naše turistične ponudbe. In obrt naj bi prerasčala iz zasebnega dela v združeno delo preko obrt-

nih zadrug, poseben poudarek pa naj bi bil dan razvoju pozdov. Razvoj obrti v stanovanjskih soseskah naj bi imel prioriteto, prav tako pa tudi v obrtnih conah. Ob vsem tem pa je treba voditi sprejemljivo davčno politiko in inšpekcijske službe naj bodo strožje, bolj učinkovite. Sušmarstvo se je danes razpaslo vsepovsod, seveda na škodo redne obrti. Člani odbora tudi predlagajo, da bi popoldansko obrt dovoljevali le za eno leto, potem pa naj se tak »pol-obrtnik« odloči: ali obrt, ali služba v delovni organizaciji. Splošno znano je namreč, da se popoldanske obrti vse preveč razraščajo na škodo redne obrti, za njo se pa skriva še marsikaj. Vsekakor pa naj pri vsakem dovoljenju za obrt da svoje soglasje tudi krajevna skupnost, če je taka obrt resnično potrebna kraju.
D. Dolenc

Prvi sneg začasno zaprl mejne prehode

Vode že upadajo

Čeprav so zaradi močnega deževja na Gorenjskem narasle vse vode, kakšnih hujših problemov s poplavami včeraj ni bilo. Meteorna voda je sicer marsikje zalila dvorišča kot na primer v skladišču Merkurja v Naklem, tako da so morali poklicati kranjske gasilce, ki so vključili črpalke. Sicer pa so narasla tudi jezera, tako na primer jezero Črnava, kjer pa so, še preden je resno ogrozilo hotel Bor, spustili odvečno vodo preko zapornic. Naraslo je tudi Bohinjsko jezero in poplavilo bližnji travnik, kjer so postavljene počitniške priklovice. Sicer pa je Sava včeraj dopoldne že začela upadati, saj so pri merjenju v Kranju v štirih urah namerili za 24 cm upada vodne gladine.

Hudourniška voda je na nekatere odseke gorenjskih cest nanesla kamenje in vejeve, kar pa so delavci Cestnega podjetja takoj odstranili. Najdlje je bila zaprta cesta Bled-Bohinj, ki je bila zaprta od srede zvečer do četrtega zjutraj, ko je bila spet usposobljena za promet. Več problemov v cestnem prometu pa je povzročil prvi letošnji sneg, saj je bil na gorenjskih mejnih prehodih kar nekaj centimetrov. Na Jezerskem vrhu je čez noč zapadlo do 25 cm snega, tako da ga je bilo dopoldne na cesti od 3 do 4 centimetre in je Cestno podjetje ceste pluzilo. Čez ljubeljski mejni prehod je promet tekkel normalno kljub rahlemu snenjenju, le z avstrijske smeri je bil zaprt za tovornjake s priklopniki. Mejni prehod Korensko sedlo je bil v dopoldanskem času nekaj ur zaprt za ves promet, že pred 12. uro pa je bil prehod spet usposobljen za promet, ki je dotlej potekal čez mejni prehod Rateče. Zaprta je tudi cesta na Vršič.

Priprave na usmerjeno izobraževanje

Temelj so kadrovske potrebe

Dosedanje razgibanost ter aktivnost v pripravah na usmerjeno izobraževanje je potrebno nadaljevati v vseh sestavinah združenega dela v skladu s sprejetimi akcijskimi programi, so poudarili na nedavni seji medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Akcija zahteva aktivnost vseh komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij, zlasti pri usklajevanju programov, pripravi pogojev za proizvodno delo in oblikovanje šolske mreže.

Osnova novi šolski mreži in s tem tudi izobraževanju je planiranje kadrovske potrebe v dolgoročnem obdobju. Zato je potrebno takoj in s strokovno pretehtano oceno zbrati kadrovske potrebe v združenem delu in pri tem upoštevati predvidene spremembe sestave gospodarstva ter tehnološki razvoj. Akcija na Gorenjskem že teče prek skupnosti za zaposlovanje in Medobčinske gospodarske zbornice. V zvezi sindikatov in gospodarski zbornici pri planiranju kadrov pomagajo zlasti tistim delovnim organizacijam, ki zaradi šibke kadrovske sestave niso kos metodom planiranja.

V skladu z ugotovljenimi kadrovskimi potrebami na Gorenjskem, sveti za vzgojo in izobraževanje pri občinskih konferencah SZDL pripravljajo in spodbujajo razpravo v delovnih skupnostih o takšni šolski mreži in razporeditvi programov, kakršno Gorenjska potrebuje glede na njen gospodarski sestav, tradicijo in opremljenost šolstva. Pri tem je izrednega pomena, da bodo prevladale najboljše rešitve, čeprav morda ne bodo pogodu raznim lokalnim željam.

Hkrati pa v gospodarski zbornici in Medobčinskem svetu ZS za Gorenjsko skupaj z enotami posebnih izobraževalnih skupnosti pripravljajo organiziranje proizvodne prakse. Pri tem je posebno važen izbor temeljnih organizacij, kjer bodo učenci na delovni praksi, zagotavljanje materialnih in kadrovskih pogojev, usposabljanje inštruktorjev, mentorjev in sklepanje dogovorov med TOZD ter vzgojnoizobraževalnimi organizacijami o izvajanju delovne prakse.

Ob vseh pripravah na usmerjeno izobraževanje pa ne gre pozabiti na gospodarnost in sicer v tem smislu, da bi zgradili centre usmerjenega izobraževanja le tam, kjer je to nujno potrebno. Za pouk je namreč mogoče usposobiti tudi stare šole in bolj smotno kot vlagati denar v lepe zidove, je kupiti sodobno učno opremo in tehnologijo.

L. Bogataj

Tržiču je dopotoval na obisk v Slovenijo ciprski predsednik Spiros Kyprianu. Na Brniku so ga pozdravili najvišji predstavniki naše republike, od tam pa so se gostje najprej odpeljali na rezidenco na Rateče, takoj zatem pa v Ljubljano, kjer so se pogovarjali s člani predsedstva Slovenije. Popoldne so se gostje odpeljali na Primorsko, kjer so ogledali tovarni Fructal in Alko ter Postojnsko jamo. Včeraj je Kyprianu obiskal Litostraj in Mednarodni center za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v deželah v razvoju. — Foto: F. Perdan

Prvi sneg — Včeraj je v višjih legah Gorenjske povsod snežilo, tako da so dopoldne namerili tudi od 15 do 25 cm snega. Snežilo je tudi na Pokljuki. Zaprte so ceste v Tamar in cesta Vrata-Mojstrana zaradi hudourniških nanosov kamenja, delno pa je bil oviran tudi promet na cesti Pokljuka-Zatrnik zaradi zemeljskega plaz. Največ preglavic je sneg povzročil na mejnem prehodu Korensko sedlo in na Ljubelju: tu je bilo razen snega treba očistiti cesto kamenja, ki ga je hudourniška voda nanosila v bližino mejnega prehoda. Na sliki: mejni prehod Ljubelj je bil včeraj že v zimskih razmerah. — Foto: F. Perdan

13. sejem stanovanjske opreme Kranj

10. jubilejna razstava gob

17.-24. 10. '80

- možnost ugodnega nakupa opreme za vaš dom,
- velika izbira gobjih specialistov
- brezplačna pokušnja

PO JUGOSLAVIJI

Priprave na 12. kongres ZKJ

Predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je obravnavalo predlog zasnove politične vsebine in načina priprav na 12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Predsedstvo sodi, da je treba med pripravami in na 12. kongresu ZKJ na podlagi sklepov 10. in 11. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije razčleniti izkušnje in rezultate, ki smo jih dosegli pri oblikovanju družbenogospodarskega in političnega sistema socialističnega samoupravljanja, uresničevanja politike gospodarske stabilizacije in uveljavljanja vodilne vloge Zveze komunistov v družbi ter določiti smernice akcije v prihodnjih letih. V tem smislu bo predsedstvo predložilo centralnemu komiteju Zveze komunistov Jugoslavije zasnovo politične vsebine priprav na 12. kongres.

Dobra letina sladkorne pese

V ormoški tovarni sladkorja, kjer nameravajo letos predelati 120.000 ton sladkorne pese, so jo prvi teden spravljali pridelka že odkupili 1200 vagonov. Strokovnjaki so zadovoljni s kakovostjo. Sladkorna stopnja se suče okoli 17 odstotka, povprečni hektarski donos pa znaša več kot 400 metrskih stotov. Pesa prevzemajo na 28 odkupnih postajah v severovzhodni Sloveniji in hrvaškem Medimurju. Za prevoze imajo pripravljenih 35 večjih tovornjakov s prikolnicami.

Manj za naložbe

Osrednje razvojne opredelitve, ki bodo vodilo v naslednjem petletju, je treba vsestransko podpreti tudi s podrobnimi merili za razporejanje denarja; ki ga združujemo v bankah. Ob jasnih usmeritvah za nove naložbe pa gre zagotoviti več denarja za nemoteno tekoče poslovanje organizacij združene države. Tako so menili na seji izvršilnega odbora gospodarske zbornice Slovenije, ko so strnili predloge in pripombe h gradivom za problemsko konferenco ZKS o nadaljnji preobrazbi bančništva oziroma gospodarjenja z denarjem ter k predlogom srednjeročnih planskih dokumentov naših bank, ki so jih oblikovali na regijskih posvetih.

Razvoj muzejev NOB

Na seji sekcije muzejev ljudske revolucije in oddelkov NOB pri skupnosti muzejev Slovenije ter sekcije za upravljanje zgodovinskega pripravnega centra so obravnavali razvoj muzejev NOB v Sloveniji. Ugotovili so, da je mreža muzejev v Sloveniji sorazmerno gosta, vendar pa ni enakomerno porazdeljena po vsej Sloveniji. Tudi zbirke so ponekod še pomanjkljive in jih bo potrebno dopolniti.

Večji zajamčeni OD

1. novembra naj bi bil najmanjši čisti dohodek v Sloveniji 4.430 dinarjev, kar je 55 odstotkov čistega osebnega dohodka na zaposlenega v republiki v prvih sedmih mesecih letošnjega leta. Po sedaj veljavnem zakonu je najmanjši čisti osebni dohodek za polni delovni čas 45 odstotkov povprečnega osebnega dohodka v republiki v preteklem letu. Lani je bil povprečni osebni dohodek 7.393 dinarjev, najmanjši dohodek za letos pa 3.327 dinarjev. Ker pa življenjski stroški hitro naraščajo, je izvršni svet predlagal zvišanje zajamčenega osebnega dohodka.

Mladi so pripravljani braniti svojo domovino

Delo mladih v teritorialni obrambi

Spodbudni rezultati vzgoje

V radovljiško enoto teritorialne obrambe je letos prostovoljno vstopilo večje število članov mladinske organizacije — Med usposabljanjem za obrambne naloge so se mladi teritorialci dobro izkazali — V bodoče širše sodelovanje

Radovljica — Člani Zveze socialistične mladine so že v preteklosti radi vstopali v radovljiško enoto teritorialne obrambe. Vseeno je vodstvo enote in občinskega štaba teritorialne obrambe ugotavljalo, da bi bilo glede na število občanov moč vključiti v delo teritorialcev še več mladih. Te potrebe se je še posebno zavedalo zaradi dejstva, da bodo določila novega zakona o vojaški obveznosti vplivala na spremembo tudi v sestavi enot teritorialne obrambe. V njih bi namreč zaradi bolj zgodnjega odhoda fantov k vojakom med mladimi prostovoljci lahko nastala vrzel, če jih ne bi kadrovali sproti in dovolj.

Ze lansko leto so med mladimi delavci, dijaki in študenti ter izvenšolsko mladino iz krajevnih skupnosti, starimi od 15 do 24 let, izbrali večje število tistih, ki bi se bili pripravljivi vključiti v vrste teritorialcev. Letos so predstavniki občinske konference Zveze socialistične mladine v Radovljici in radovljiškega štaba teritorialne obrambe s prek stotimi kandidati pripravili pogovor, v katerem so jih seznanili s pravicami in dolžnostmi pripadnikov enot TO pa programom vzgoje ter se dogovorili z njimi za sodelovanje na letošnjem urjenju.

V letošnjem programu vzgoje so težili h kvalitetnejšem izobraževanju in usposabljanju mladih teritorialcev. Tako je prek petdeset udeležencev večdnevne vzgoje, med njimi je bila približno tretjina deklet, v drugi polovici septembra sodelovalo pri postavitvi šotorov in ureditvi centra obrambne vzgoje. Zatem ko so se seznanili s taborom, so spoznali osnove stražarske službe, ki so jo tudi sami opravljali, novo pešadijsko oborožitev in taktične postopke enote. Sklep moralno-politične vzgoje in praktičnega urjenja je bilo bojno streljanje, na katerem so dosegli zelo dobro oceno.

Bivanje mladih v centru obrambne vzgoje so seveda dopolnjevale tudi druge aktivnosti. Sodelovali so pri pripravi hrane in drugih opravilih, skrbeli pa so prav tako za pestro politično kulturno dejavnost. Prvi dan so svečano zaprisegli, da bodo prispevali svoj delež k bojni pripravljenosti enote ter si prizadevali za

Primskovo praznuje

Tretjo nedeljo oktobra bodo v krajevni skupnosti Primskovo v Kranju prvič proslavili krajevni praznik. Praznovali ga bodo v spomin na odhod prvih borcev v partizane oktobra leta 1941 ter ob odhodu skojevcev v ilegalo leta 1942. V počastitev krajevnega praznika pripravljajo vrsto prireditev.

Ze jutri bo ob 8. uri na balinišču v Sucevi ulici balinarski turnir, ob 18. uri pa bo v zadržnem domu nastop folklornih skupin z naslovom »S plesom po Jugoslaviji«. V nedeljo, 12. oktobra, bo balinarski turnir v Sucevi ulici in sicer ob 9. uri. V sredo, 15. oktobra, bo ob 17. uri pred zadržnim domom na Primskovem gasilska vaja, v soboto, 18. oktobra, ob 8. uri pa orientacijski pohod. Start in cilj bo pred zadržnim domom.

Osrednja proslava bo istega dne ob 18. uri v zadržnem domu. Prireditve se bodo sklenile v nedeljo, 19. oktobra, ko bo ob 14.15 pred zadržnim domom na Primskovem gasilska parada, zatem pa bo družabno srečanje s plesom. L. B.

izgradnjo in obrambo domovine. Naslednje dni so si ogledali vzgojne filme, izdali svoj časopis in za večer ob tabornem ognju, na katerem jim je pesnik Matej Bor pripovedoval svoje spomine iz borbe, pripravili recital.

Takšen način vzgoje, poudarjajo v občinskem štabu teritorialne obrambe v Radovljici, je glede na dosedanje izkušnje dokaj uspešen. Z delom in obnašanjem mladih teritorialcev med letošnjim usposabljanjem so še posebej zadovoljni. To med drugim dokazuje, da so ob koncu urjenja slehernemu udeležencu podelili diplomu, sedem posameznikov so nagradili s knjižnimi nagradami, prav toliko mladih pa je pohvalil poveljnik občinskega štaba.

Večdnevna vzgoja ni edina oblika sodelovanja mladih prostovoljcev v enoti teritorialne obrambe. V bodoče se bodo udeležili raznih aktivnosti, od štabne vaje do pomembnih družbenopolitičnih manifestacij na Pokljuki, v Dražgošah in drugod. V tej dejavnosti se jim bodo pridružili mladinke in mladinci, ki jih bodo v radovljiški občini letos še enkrat povabili k sodelovanju v teritorialni obrambi.

S. Saje

COP in Glas za okroglo mizo

Kranj — Center za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Kranj je pripravil v ponedeljek okroglo mizo z novinarji regionalnega časopisa Glas. Spregovorili so o vsebinski zasnovi in o informacijski politiki najbolj razširjenega časnika na Gorenjskem ter se dogovorili za konkretne oblike sodelovanja med COP-om oziroma osrednjim časopisom organizirane kranjske mladine Naprejem in Glasom. Mladi naj bi v časniku našli več prostora, dana pa je bila tudi pobuda za skupno oblikovanje mladinske strani. Okroglo mizo so zaključili z mislijo, da se morajo mladi novinarji — tako tisti, ki se z obveščanjem ukvarjajo ljubiteljsko kot tisti, ki jim bo to bodoči poklic — neprestano izobraževati, hkrati pa nabirati izkušnje s pisanjem in dopisovanjem v sredstva javnega obveščanja. C. Z.

Preskusili obrambno usposobljenost

Zavarovalna skupnost Triglav — Gorenjska območna skupnost Kranj je v soboto, 4. oktobra, v okviru osnovne organizacije sindikata organizirala za svoje delavce, obrambni dan. Izveden je bil orientacijski pohod, na trasi pa so udeleženci streljali z zračno puško in prikazali vajo civilne zaščite. Člani odbora za SLO in DSZ so se pomerili v streljanju s pištolo na strelišču v Struževem. 10 razporejenih skupin je uspešno opravilo zadane naloge ter s svojo aktivnostjo pripomoglo k boljši usposobljenosti delavcev na področju obrambne varnosti v svoji delovni skupnosti.

Svet v tem tednu

Pomen Sredozemlja

Vloga Sredozemlja in sredozemskih držav pri ohranitvi miru in stabilnosti v svetu je bila že nekajkrat poudarjena v Združenih narodih in nazadnje tudi na madridskem pripravljalnem sestanku o evropski varnosti in sodelovanju. Še posebej pa je bilo o tem govora med sedanjim obiskom ciprskega predsednika Kiprianuja v Jugoslaviji — Obiskal nas je guinejski predsednik Sekou Toure — Zaskrbljenost zaradi iranskoiraškega spopada — Poljska se pripravlja na izredni kongres partije

BEOGRAD — Sredozemlje je eno od najobčutljivejših delov Evrope in sveta, zato je vloga sredozemskih držav pri ohranjanju miru in stabilnosti v svetu izrednega pomena. Pri Sredozemlju ne gre le za zemljepisni položaj in z njim povezanega vojaškostrategičnega, ampak za Sredozemlje tudi najbolj odprto stičišče blokov in različnih ideologij ter sistemov. Nič čudnega ni, če je bilo zadnje čase o pomenu politične in vojaške stabilnosti v Sredozemlju veliko govora na sedežu Organizacije združenih narodov, še več pa na madridskem pripravljalnem sestanku pred konferenco o evropski varnosti in sodelovanju.

Tudi med sedanjim obiskom ciprskega predsednika Kiprianuja v Jugoslaviji je bil temeljito analiziran položaj v Sredozemlju. Vodilna prijateljske neuvrščene države sta med drugim sprejela predsednik našega zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović in predsednik predsedstva SFRJ Cvjetin Mijatović. Med pogovori je veljala posebna pozornost utrjevanju stikov med državama, kriznim razvojem v svetu, odnosom in problemom Sredozemlja, ciprskemu zapletu v drugem mednarodnim problemom. Predstavniki Jugoslavije in Cipra še posebej pozorno in temeljito razpravljali o vojni med Iranom in Irakom s stališča neuvrščeniosti, ki ji pripadata obe vojskujoci državi. Jugoslavija in Ciper menita, da vojna škodi ne le obema stranima, temveč tudi gibanju neuvrščeniosti, kar pa po drugi strani ima blokovski vpliv in moč sil, ki nasprotujejo neuvrščeniemu gibanju. Obiskom ciprskega predsednika pri nas sta naš zvezni sekretar za zunanje zadeve in ciprski zunanji minister podpisala tudi nov štirinajstodnevni sporazum o znanstvenem, tehničnem in kulturnem sodelovanju med državama.

Pri nas na obisku je bil tudi guinejski predsednik Sekou Toure. Je eden od najuglednejših voditeljev gibanja neuvrščeniosti, dolgoletni prijatelj in sodelavec našega predsednika Tita in hkrati iskren prijatelj naše države.

Volitve v Zahodni Nemčiji so za hip zmanjšale pozornost sveta spopada med Irakom in Iranom. Zahodnonemška socialna demokracija s kanclerjem Schmidtom na čelu je ponovno slavila. Čeprav ne to prepričljivo kot so nekateri pričakovali. Po pričakovanju so se volitvah dobro odrezali tudi Genscherjevi liberalci, ki v vladi sodelujejo s socialdemokrati. Slednji so skupaj z liberalci krepko porazili Strano in njegove pajdaše, ki so napovedovali pohod h kanclerstvu, volitve so se zanje dosti klavrnno končale.

Mirovna prizadevanja ob vojni med Iranom in Irakom ne rojevajo sadov. Spopad je vedno bolj hud in oster. Sklepati kaže, da se od Iraka za totalno vojno, saj njegova pobuda za premirje v Iranu ni sprejeta. Poročila govorijo, da je Irak pretrgal stike s svetom in se po Iranu z vsemi razpoložljivimi silami ter na najobčutljivejših naftnih območjih. Ameriški predsednik Carter in sovjetski državni in partijski voditelj Brežnev sta izmenjala poslanici ob tej vojni, kar da slutiti, se ne nameravata vmešati v spopadu. Resna zaskrbljenost je izrečena tudi med obiskom indijskega predsednika Redžajija v Sovjetski zvezi. Državi, ki zadnje čase sodelujeta na vseh ravneh, posebej poudarjata pomen nafte iz Irana in Iraka, kar velja še posebej za Indijo. Le-ta je menda dobila zagotovilo, da ji bo Sovjetska republika posredovala milijon ton nafte.

Pomemben dogodek je tudi VI. plenum centralnega komiteja Poljske združene delavske partije. Plenum je potrdil dosedanje politične partije ob krizi in stavkah ter menil, da je bila opredelitev za politične rešitve položaja in ne kakšno drugo, pravilna. Do novih bistvenih kadrovskih sprememb ni prišlo. Poljska partija se pripravlja na izredni kongres. Predvsem želi demokratizirati partijsko in politično življenje v državi nasploh, se zblizati z ljudmi in jim dati na samoupravni način možnost odločanja. Sindikate, ki morajo po sodbi partije delovati na socialistični osnovi in ureditvi, je treba vključiti v družbeno in gospodarsko življenje. Ali bodo sindikati zadovoljni s takšno rešitvijo, pa zdaj ni znano. Če ne bodo, grozi nova stavka, ki so jo v tem primeru sindikati že napovedali.

J. Košnjek

ŠK. LOKA

V ponedeljek, 13. oktobra, ob 16. uri bo posvet predsednikov krajevnih konferenc SZDL in predsednikov izvršnih odborov v okviru konferenc osnovnih organizacij Zveze sindikatov. V uvodnem delu bo Ivan Franko, predsednik sveta za mednarodne odnose pri konferenci SZDL Skofja Loka govoril o aktualnih zunanje-političnih dogodkih. Poudarek bo na zadnjih dogodkih na Poljskem, iranskem spopadu in odnosih med vesilami.

Potem pa bodo obravnavali izvedbo letnih konferenc v krajevnih konferencah SZDL, izdelavo obrambnih načrtov v krajevnih konferencah SZDL, razdelitev sredstev za krajevne konference, referendum ter naloge sindikata pri obravnavi družbenega dogovora delitvijo po delu ter aktivnost sindikatov pri obravnavi devetdesetih rezultatov.

Dobre možnosti za celodnevno šolo

Osnovna šola Matevža Langusa v Radovljici ima odlične možnosti za prehod na celodnevno šolo — Zdaj bodo dogradili igrišče pred šolo — Uspešni oddelki za delovno usposabljanje

Radovljica — Zavod Matevža Langusa v Kamni gorici, v okviru katerega sta dom in šola za duševno prizadete otroke iz vse Slovenije, ima le zunanje enote v Radovljici in okolici v Bohinju. Ko so v Radovljici zgradili novo, sodobno in moderno šolo, so dobili izredno dobre možnosti za šolanje in usposabljanje otrok, ki se šolajo ob prilagojenem učnem programu.

Lani septembra so bili izredno veliki delavnice pod posebnimi pogoji za učence, ki so potrebni delovne terapije. To delavnice je financiralo socialno skrbstvo, sodelujejo pa z

ljubljsko Ilirijo in Jelplastom iz Kamne gorice. Prav tako so lani na Bledu odprli razvojni oddelek za predšolsko prizadete otroke.

Večina otrok, ki zaključijo šolanje na posebni šoli, se vključijo v normalno delo v delovnih organizacijah. Raziskava, ki so jo napravili lani, je pokazala ugodne rezultate, saj je večina njihovih učencev uspešna pri nadaljnjem delu, precej pa si jih pridobi tudi kvalifikacijo. Po analizi je v občini 2,5 odstotka takšnih oseb, ki ne zmorejo rednega šolanja v osnovnih šolah in je zato zanje ugodnejši prilagojeni program posebne šole. 94

učencev ima zdaj radovljiška šola v vseh oddelkih, število teh učencev pa vsako leto upada. Opažajo tudi, da nekatere osnovne šole prepoznajo pošiljajo otroke v šolo ali nasvetujejo staršem, da bi otroke vključili v posebno šolo, kljub temu, da njihovi šolski uspehi nikakor niso zadovoljivi in učenci rednih šolskih obremenitev ne zmorejo. Marsikateri učenec prihaja šele po nekaj letih, dokaj pozno, ko bi bilo zanj boljše, če bi se vključil v posebno šolo že v samem začetku.

V radovljiški osnovni šoli so zelo uspešni pri likovnih in drugih izdelkih, saj so že na številnih razstavah učenci dokazali izvirnost in kvaliteto izdelkov. Sodelovali so na razstavi v Prešernovi hiši v Kranju, lani prvič pa v Sivčevi hiši, kjer so bili toplo sprejeti. Oddelki za delovno terapijo so torej uspešni, saj so njihove razstave vedno pohvaljene, izdelke pa obiskovalci vedno pokupijo.

Učenci obiskujejo pouk le dopoldne, z vožnjo nimajo težav, nekateri pa ostajajo v podaljšanem bivanju. V radovljiški osnovni šoli, Matevža Langusa je danes deset oddelkov, učenci pa imajo sodobno telovadnico, uredili so kuhinjo, učijo se v prostornih in lepih učilnicah. Zdaj urejujejo okolico in igrišča, radi pa bi prešli na celodnevno osnovno šolo, za katero imajo vse možnosti. Mladi, ki torej ne obiskujejo rednih osnovnih šol, imajo v šoli Matevža Langusa v Radovljici danes odlične možnosti, dobre predavatelje in odhajajo delovno sposobni, kar še posebej vedo v škofjelški lesni šoli, kjer imajo ves posluš za učence iz Radovljice, jih radi sprejmejo v uk in na delo. Prav tako je nekaj drugih organizacij, ki poskrbijo, da se ti učenci normalno vključijo v delovno okolje in postanejo dobri in uspešni delavci v proizvodnji in v svojem poklicu.

D. Sedej

Še vedno jih nihče ne mara — Steklenice, lepo zložene v zaboje, še vedno čakajo ob komeški osnovni šoli. Spomladi so jih zbrali učenci, v dobri veri, da jih bodo zlahka oddali. Toda, nihče ne pride ponje. Ko zadnje čase poslušamo, da obja ni zaradi pomanjkanja steklenic, se sprašujemo, mar ni komeški primer dokaz, da zadrega s steklenicami vendarle ni tako huda. Ali pa, da se nikakor ne moremo navaditi na varčevanje. — M. V.

Naložbene zagate

Tržič — Na zadnjem posvetu s predstavniki krajevnih skupnosti, ki je bil skladen izvršni svet skupščine občine Tržič, so razpravljali o prihodnjih planskih dokumentov v krajevnih skupnostih, o problematiki zbiranja denarja za uresničevanje investicijskih programov v krajevnih skupnostih, o oceni programov za morebitni četrti samoprispevek ter o akciji zbiranja odhodnih mrovin oziroma o skrbi za okolje.

Ugotovili so, da s pripravo planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje kasnijo. Krajevne skupnosti so doslej izdelale samo dokumente za sklepanje samoupravne spoznamov o temeljih plana, medtem ko bi morali biti pripravljene že osnutki samoupravnih spoznamov. Izjema je le krajevna skupnost Ravne, ki je akte že predložila komisiji za planiranje pri občini Tržič.

Predstavniki izvršnega sveta so opozorili na nosilce planiranja, saj osnutke samoupravnih spoznamov o temeljih plana sestavijo na stvarni osnovi, saj je znano, da v prihodnjem srednjeročnem obdobju bodo za naložbe v združenem gospodarstvu manj kot v tem.

Prav tako je bilo razvidno, da pri planiranju v aktih že delno upoštevajo četrti samoprispevek.

Oktober bodo v krajevnih skupnostih pogovori o tem, ali se občani nameravajo odločiti zanj ali ne. Če bo uspel, bodo večji del denarja namenili za gradnjo cest in drugih komunalnih objektov.

S posveta velja omeniti tudi problematiko zbiranja denarja po samoupravno spoznamu o finančiranju krajevnih skupnosti, ki se prepočasi nateka, tako da so nekatere krajevne skupnosti precej oškodovane pri načrtovanih naložbah. Zato bo potrebna širša družbenopolitična akcija, ki naj bi pripomogla, da se obveznosti izpeljejo do konca.

Predstavniki krajevnih skupnosti so na posvetu spregovorili tudi o skrbi za čisto okolje. Oktobra bodo v sodelovanju z Dinosom pripravili akcijo zbiranja odpadnih surovin. Na zbirna mesta bodo občani lahko oddajali neuporabno belo tehniko, avtomobilske dele, steklenino in papir.

J. Kepić

Ključni problem razvoja

Visoko — Sredina seja kranjskega izvršnega sveta je bila na Visokem, ena glavnih točk dnevnega reda pa problematika in razvoj te skupnosti, ki so jo predstavili člani krajevnih organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij. Kra-

jevna skupnost Visoko ima smernice razvoja v prihodnjih petih letih in tudi izračun, koliko sredstev bi bilo potrebnih za uresničitev in kako ta denar zagotoviti. Člani izvršnega sveta in predstavniki visoke krajevne skupnosti so ugotovili, da so nekatere postavke upoštevane v osnutkih občinskih planskih dokumentov, nekatere pa niso, na primer asfalt na cesti Visoko — Šenčur zato bi kazalo te stvari čim prej uskladiti in se dogovoriti ter ovrednotiti.

Predstavniki krajevne skupnosti so še posebej opozorili na nekatere ključne probleme sedanjega srednjeročnega obdobja, ki bodo prednjačili, tudi v prihodnjem. Gre za gradnjo nove osnovne šole, za lokacijo in za odločitev, ali se bo šola v visoki krajevni skupnosti v prihodnjem srednjeročnem obdobju sploh gradila, saj bo sredstev v kranjski občini le za eno, predvidene pa so bile tri. Na seji so poudarili, da se ne kaže odločati na pamet, ampak na osnovi študije, ki bi jo že morali pripraviti odgovorni za to področje. Na Visokem uvrščajo med glavne razvojne probleme tudi telefonijo, o kateri v krajevni skupnosti za zdaj ob štirih telefonih še govoriti ni mogoče. Kritično je pri preskrbi, saj ena sama klasična trgovina ne zadostuje. Odločiti se je treba, kdo bo gradil in kdaj: ali Mercator ali Živila. Krajski in njihova skupnost so tako kot pri telefoniji tudi pri gradnji trgovine voljni pomagati, samo predolge z gradnjo ne bi smeli več odlašati. Med ostalimi problemi oziroma načrti pa v visoki skupnosti omenjajo ureditev in zavarovanje športnega in rekreacijskega središča ob Kokri. Kokra kljub varovalnim delom krni in odnaša zemljišče. Reko je treba spraviti v staro strugo, pa bo problem rešen. Načrte imajo tudi za urejevanje komunalnih naprav, za ureditev avtobusnih postajališč, za organizacijo krajevnega urada na Visokem (sedanji je v Šenčurju, pa pogosto krajevna skupnost ne ve, kaj se dogaja in načrtuje) in za utrditev krajevne samouprave. Sodelovanje krajevne skupnosti in krajanov bo nujno tudi pri gradnji ceste med Hotemažami in Kranjem.

Predstavniki kraja in člani izvršnega sveta so se dogovorili za nekatere skupne akcije, za dogovore in sodelovanje. To bo še posebej potrebno pri razreševanju problematike gradnje šole, pri urejevanju telefonskega omrežja, saj je na primer nesprejemljivo, da bi moral naročnik plačati nad 6 starih milijonov dinarjev, pri gradnji trgovine in urejevanju športnorekreacijskega središča.

J. Košnjek

Le izobraževanje odraslih

V gorenjski mreži šol usmerjenega izobraževanja se Tržič pojavlja z novimi programi za usposabljanje odraslih, ki bodo morali ob družbenopolitični podpori dobiti tudi potrditev združenega dela in posebnih izobraževalnih skupnosti

Tržič — Svet za vzgojo in izobraževanje pri predsedstvu republiške konference SZDL je pripravil osnutek družbenega dogovora o razmestitvi izvajanja vzgojnoizobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja v Sloveniji, medtem ko je koordinacijski odbor za usmerjeno izobraževanje pri medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko izdelal podoben nov predlog za našo pokrajino kot osnovo za oblikovanje mreže šol.

O obeh dokumentih je v četrtek razpravljalo predsedstvo občinske konference SZDL Tržič. Menilo je, da je zlasti republiški dogovor izjemno pomemben za oblikovanje mreže srednjih in visokih šol, saj na to področje vnaša več reda. Jasno opredeljuje, kje bi v okviru potreb po določenih kadririh in seveda tudi možnosti neka šola lahko bila ter s tem zavrata takoimenovane »zlepjenec« centre usmerjenega izobraževanja, ki so se doslej pojavljali v glavnem kot posledica ozkih lokalističnih interesov posameznih vzgojnoizobraževalnih organizacij oziroma občin.

Na osnovi republiškega osnutka dogovora je sestavljen tudi novi predlog o razmestitvi vzgojnoizobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem, ki bo doživel še nekatere spremembe, saj z republiškim dokumentom ni decela usklajen.

V gorenjski mreži šol usmerjenega izobraževanja tržiška občina ni za-

stopana. Zato je predsedstvo ponovilo zahtevo, naj bi tržiški učenci-vozači imeli prednost vpisa v kranjske srednje šole, katere pač obstajajo.

Beseda je tekla tudi o tem, kakšne kadre bi v Tržiču v okviru usmerjenega izobraževanja lahko usposabljali. Jasno je, da pridejo v poštev lahko samo novi programi, in to predvsem za izobraževanje odraslih. Že zdaj je v Tržiču oddelek za poklicne voznike, ki se bo kot enota priključil škofjelškemu centru. Razen tega v Peku zagovarjajo še nov profil vzdrževalcev strojne opreme, za katerega se navdušujejo tudi druge tržiške delovne organizacije, ter specializacijo kadrov, ki delajo z računalniki. Predloga sta v Tržiču že dobila družbenopolitično podporo, seveda pa bo v dogovoru s posebnimi izobraževalnimi skupnostmi in z združenim delom še prej potrebno preveriti možnost in upravičenost uresnitve.

Predsedstvo občinske konference je zatem obravnavalo tudi akcijski načrt priprav za uvedbo usmerjenega izobraževanja v Tržiču, ki je izdelan na osnovi republiškega in gorenjskega. Ob upoštevanju tržiških razmer bo moral postati bolj konkreten, saj v občini ni niti vzgojnoizobraževalnih organizacij za usmerjeno izobraževanje niti še posebnih izobraževalnih skupnosti oziroma njihovih enot, ki bi lahko prevzele del nalog.

H. Jelovčan

Planiranje zaostaja

Člani predsedstva občinske konference SZDL Radovljica so na minuli seji spregovorili o osnutku dogovora o temeljih plana občine za srednjeročno obdobje — Dogovor preveč splošen

Radovljica — Na minuli seji predsedstva občinske konference SZDL Radovljica so največ pozornosti posvetili osnutku dogovora o temeljih plana občine za naslednje srednjeročno obdobje, spregovorili pa so še o akciji Nič nas ne sme presenetiti in o sodelovanju z zamejskimi Slovenci.

V radovljiški občini naj bi med drugim sodelovali tudi z občino Vrba na sosednjem Koroškem, vendar so člani mernili, naj bi bili stiki s takšnimi kulturnimi in drugimi skupinami in društvi, ki vključujejo v svojo dejavnost tudi zamejske Slovence. Ti stiki naj bi potekali po programu, bili stalni in prijateljski, predvsem pa naj bi povezovali Slovence onkraj meje z občani radovljiške občine.

Ko so člani predsedstva obravnavali izhodišča za akcijo Nič nas ne sme presenetiti v letošnjem letu, so opozorili, da je treba v program aktivnosti vključiti bolj aktivno hišne svete, ki naj bi imeli večjo in pomembnejšo vlogo.

O osnutku dogovora o temeljih plana skupščine občine Radovljica za naslednje srednjeročno obdobje v občini temeljito razpravljajo, v razpravi na seji predsedstva občinske konference Socialistične zveze pa so bili mnenja, da je osnutek dogovo-

ra preveč splošen in premalo konkretno opredeljuje posamezna področja družbenega razvoja. Osnutek dogovora večkrat ne temelji na osnovi elementov, med investicijsko in skupno porabo pa pričakuje še vedno prevelika neskladja, prav tako pri programih komunalnega gospodarstva. Sklenili so, da se mora osnutek ponovno pregledati in oceniti, predvsem pa naj bi bil bolj konkreten. Še vedno ugotavljajo, da so marsikje planski dokumenti dokaj vprašljivi, da so želje prevelike in niso v skladu z realnimi možnostmi. Vsi, ki načrtujejo plan razvoja za naslednjih pet let, naj bi se sestali na skupnem posvetu in se dokončno pogovorili za načrtovanje takšnega razvoja, ki je v skladu z možnostmi. Prav tako naj bi vse pripombe, ki so jih posredovali v široki javni razpravi, pregledali in umestne vsekakor upoštevali, vendar pa tudi pojasnili, zakaj določenih pripomb — predvsem krajevnih skupnosti — ne morejo upoštevati in vnesti v plane. Tisti, ki naj bi vodili nadaljnje javne razprave, naj bi se sestali skupaj s člani komiteja za družbeno planiranje in člani izvršnega sveta ter koordinacijskega odbora za planiranje pri občinski konferenci Socialistične zveze.

D. Sedej

Pravičnejša merila za nagrajevanje

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Tržič je na razširjeni seji obravnavalo poročila z razprav o uveljavljanju načela delitve po delu in o družbenem dogovoru o skupnih osnovah oblikovanja in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo — Potrebna je tesnejša povezanost poslovodnih in strokovnih delavcev s sindikatom ter čimprejšnja izdelava pravičnejših meril za nagrajevanje proizvodnih delavcev

Medobčinski svet zveze sindikatov za Gorenjsko je v letošnjem letu pripravil vprašalnik, prek katerega je zvedel, kako v organizacijah načela delitve dela uresničujejo načela delitve po delu s stališči republiškega sveta zveze sindikatov. Vprašalnik so morali izpolniti poslovodni strokovni delavci, medtem ko so osnovne organizacije zveze sindikatov zadolžene za pripravo razprav.

Poročila je za tržiške organizacije svet za dohodkovne odnose in po delu pri občinskem svetu sindikatov, v tork pa je in razpravo obravnavalo predsedstvo občinskega sveta skupaj s predsedstvom osnovnih organizacij, katerih večjih osnovnih organizacij zveze sindikatov iz tržiške občine povsod ni bila enako uspešna. Nekatero temeljne organizacije delavnikov sploh niso vrnile, po delu pa jih izpolnili, ni pa bilo razvidno, ali tega je moč sklepati, da so delavci in strokovni delavci povezani z osnovnimi organizacijami zveze sindikatov. Ugotovili so, da se člani predsedstva zveze sindikatov ne gre posploševati, temveč pa so se člani predsedstva zveze sindikatov, da bo sodelovanje treba razvijati, da bi morali delavci opravljati pravne posredovati osnovnim organizacijam zveze sindikatov, če naj bi se zveza sindikatov zavežala zagotavljanja zares poglavitne razširjene seje predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov.

Tržič so se seznanili tudi s potekom javnih razprav o družbenem dogovoru o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. V razpravah, ki so zajele trideset osnovnih organizacij, so delavci posvetili največ pozornosti nagrajevanju znotraj delovnih organizacij in prilagoditvi splošnih aktov določilom novega dogovora.

Splošna ugotovitev vseh razprav je, da je dogovor premalo konkreten in za delavce napisan preveč »učeno«. Mnogi menijo, da zaradi načelnosti ne zagotavlja učinkovitega izboljšanja nagrajevanja po delu, poraja pa se tudi bojazen, da bo uresničevanje dogovora zahtevalo dodatno zaposlovanje administrativnih delavcev, kar posebej velja za izračun deleža delavca iz minulega dela. V Trju so zato predlagali, naj bi vsaj za tržiško občino izdelali enotna merila.

Člani predsedstva so sklenili, da morajo osnovne organizacije zveze sindikatov zahtevati od samoupravnih organov, naj do konca tega leta sprejmejo programe aktivnosti na področju uveljavljanja načela delitve po delu in rezultatih dela. Zavzeli so tudi stališče glede nagrajevanja proizvodnih in administrativnih delavcev. Menili so, da bi morali povsod čimprej najti pravičnejša merila, s čimer bi med drugim preprečili tudi odhajanje delavcev iz proizvodnje.

H. Jelovčan

Vesela poezija Andreja Šifrerja

Zdaj že dolgo ne novost, a še vedno prijetno svež veter, ki je razgibal slovensko zabavnoglasbeno sceno, predstavlja kar obsežen opus Andreja Šifrerja. Štiri male plošče — »Zoboblues«, »Moje miške«, »Kobla«, »Vse manj je dobrih gostiln« — in dve veliki: »Moj žulj« in »Od šanka do šanka«, so trenutno bilanca, s katero se ta zdaj tako uspešen avtor pohvali, pa seveda s prikljubnostjo stajak za Avsenikom in Slakom kot rad pripominja. Avtor glasba, ki je z njim prodrla v glasbeno okolje, pa je potegnila za seboj vrsto mladih avtorjev, ki gledajo kot Andrej z lastno glasbo na kritičnim besedilom prinesli mlademu poslušalcu kaj več kot le pesniške popevčice o ljubezni.

O veselih, lahkotnih, včasih malce avtorjevih besedilih, ki jih je Andrej Šifrerj razvil v odnosu in osebam svojega časa, avtor nič kaj rad ne govori. »Pesem napišem, da je ni treba komentirati. Saj je iz besedil samih razvidno, da se tičejo konkretnih ljudi, ljudi iz mojega življenja. Vendar ne gre bistveno za pesniške odnose. V teh pesmih rad malo ponorčujem, iz predgovorov na primer, da je mater vedno obravnavati v smislu, karala za vse, kar si mi dala, kaj mi je svetega, ne pa skozi prizma življenja, kakršno je v mojih komadov« je Andrej Šifrerj na oni strani Kanala, v Ponorodela pesem Jožeta Vasovaleca, ki jo je posnel z novim ritmom in dodal zvok, ki je v angleškem studiu ob pomoči tamkajšnjih strokovnjakov nastal bolj slovensko zavznela pesem. »Delavci, s katerimi snemam v Angliji, so moja generacija, ki so mi blizu po načinu dela. Z njimi delam, kadar skušam prodreti v nove stvari, saj to lahko vidim na primeru iz njihovega eksperimentalnega repertoarja, ki je najboljše. Med temi glasbeniki ni take okostenele togosti, ki pri nas, kjer se leta in leta ni premakne z nekega

uveljavljenega modela, kjer ni nikake težnje po boljšem. Angleški glasbeniki pa, ki jim je glasba vsakdanji kruh, so prisiljeni nenehno iskati neke novosti, nekaj bolj popolnega, saj jim sicer preti cesta... Pri nas je trdno zakoreninjena festivalska tradicija, kjer za eno samo pesem dela cel team, besedilo posebej, glasbo posebej, aranžman posebej, tako na koncu ni nihče posebno ustvarjalen, najmanj pa pevec, ki je predstavil pesem kot je bilo prvotno mišljeno, ali pa tudi ne. Ne vem, ali je rešitev v avtorski glasbi, zame vsekakor je, saj se konec koncev jezim le nase, ne pa na kopico tistih, ki so mi pripravili pesem.«

Z avtorsko glasbo je Andrej tako rekoč oral ledino. »Današnji avtorji, ki lahko sledijo pionirjem, imajo na tem področju nekoliko lažjo pot.«

»V tistem nerazgibanem glasbenem okolju se mi ni bilo težko uveljaviti. Z Mežkom in Domiceljem smo bili sami, ki smo vnašali nove elemente v slovensko zabavno glasbo. Vendar smo se vsi trije uveljavili mimo slovenske zabavnoglasbene produkcije. Pesmi, snemane v Angliji ali na turnejah — Domicelj je »Tomaza v živo« v celoti posnel na turneji — so za glasbeno javnost, prenasličeno s stereotipnimi primeri predstavljali nekaj novega. Kaže, da je avtorska glasba trenutno tista, ki vleče. Seveda ne morem kravato zapriječeno trditi o stoddostni kvaliteti, toda kar je v tej glasbi dobrega, je resnično dobro.«

Andrejevo občinstvo je široko, ne le mlada slovenska javnost, po vsej Jugoslaviji so sprejeli ploščo »Od šanka do šanka«, čeprav so mu sprva obetali z njo koreniti polom.

»Z izdajo plošče v srbohrvaščini so mi prerokovali obojestranski neuspeh, češ, prisluzil si boš zamero pri Slovencih, med ostale pa ne boš prodrl. Dosegel pa sem ravno obratno, oboji so bili očarani. To dokazuje že komercialna plat medalje — 18 tisoč prodanih plošč — čeprav merilo priljubljenosti ni vedno naklada. Ob tej plošči sem se tudi marsikaj naučil o vrlih Slovencih, ki znajo biti veliki šovinisti. Nekateri so me ustavljali na cesti in se razburjali, zakaj nisem napisal raje angleškega besedila... Težko bi jim dopovedal, da rad vidim, če me razume veliko število ljudi, če lahko komuniciram s kar se da veliko družino.«

Po drugi strani pa trdi, da ga hala Tivoli in številno občinstvo prav nič ne vlečejo. Raje poje po kulturnih domovih, med mladimi na vasi, kjer ga resnično želijo slišati, kjer je lahko sproščen v ne preveliki družbi, kjer lahko slehernega poslušalca vidi in spremlja njegov odziv. Takim poslušalcem je tudi namenil svoja besedila; šaljiva, a tudi jedka, lahkotna, a tudi kritična. Pesem s plošče »Od šanka do šanka« »Petnajstega«, pravi, da je posvetil ljudem, ki petnajstega dobijo plačo, do prvega pa »prisluzeni cekin poženejo«, toda za svojo je pesem sprejela povsem druga struktura mladih, tistih »sophisticated« gostilniških bohemo.

Andreju ni do tega, da bi se njegove pesmi »neumrljivo zapisale v zgodovino«, saj jih piše ljudem za zabavo. Več mu pomeni, da jih imajo ljudje radi, da bo ostala med njimi v gostilnah, veselih družinah, na vasi, ne pa s predznakom kulturne vrednosti v »zapršenih arhivih«.

D. Žlebir

Več pozornosti resnim zvrstem

Produkcija kaset in plošč je pri nas še razmeroma mlada, zato s tem medijem še vedno nismo dohitali niti jugoslovanskega, kaj šele svetovnega glasbeno tržišče. Slovensko je zdaj že precej preplavljeno s ploščami različnih ponudnikov in zvrsti, med katerimi je številčno odločilna zlasti komercialno uspešnejša zabavna glasba, tista s komorno, folklorno ali zborovsko vsebino pa je bila še do nedavnega odrinjena. Danes pa lahko že zanesljiveje — zahvaljujoč morda drugače vzgajanemu glasbenemu občinstvu — trdimo, da so resnejše zvrsti našle tudi na tržišču mesto, ki jim pripada.

Programski načrti Založbe kaset in plošč RTV Ljubljana so usmerjeni na široko paleto glasbenih in kulturno-literarnih zvrsti. V sklopu klasične in resne sodobne glasbe so do konca letošnjega leta sklenili izdati deset velikih plošč, kar predstavlja šestino letne proizvodnje. V izbor so vključili dela slovenskih skladateljev, poustvarjalnih umetnikov ter komornih ansamblov, simfoničnih

orkestrom in opernih pevcev, poseben opus predstavljajo glasbeni ustvarjalci od 16. stoletja do danes pod skupnim imenom »Ars musica Sloveniae«. Založili bodo tudi štiri izdaje zborovskih glasbenih del in nekaj najznačilnejših predstavnikov folklorne glasbe.

Načrt letošnjih izdaj je kar optimističen in če bo dosežen, bo to pohvale vreden uspeh. Izdajanje plošč klasične glasbe je namreč dolgotrajnejši proces, teoretično traja od treh do šestih mesecev saj vključuje ne le snemalne priprave, pač pa tudi temeljit študij samih ustvarjalcev. Pravkar so v pripravi izdaja plošče »Slovenska zemlja v pesmi in besedi«, ki jo pripravljajo v sodelovanju z glasbenim programom RTV Ljubljana — ter seveda ob finančni pomoči Kulturne skupnosti Slovenije — »Slovenski plesi«, predstavitev slovenske ljudske plesne zapuščine, ki sledi knjigi Mirka Ramovša z istim naslovom, tri plošče pred turnejo Slovenske filharmonije v Ameriko »Stanko Arnold«, »Slovenski oktet trobila ter »Simfonični orkester Slovenske filharmonije«. Razmerje z zabavnoglasbenimi zvrstmi — izdati namesto sedem plošč zabavne glasbe — je torej kar spodobno.

Narodnozabavna glasba je komercialno še vedno najbolj upravičena. Povpraševanje po njej kljub prodoru različnih disco in rock zvrsti še vedno ni upadlo. Pripadnost tovrstni glasbi še vedno odraža veliko istovetnost z idiliko nekdanjega življenja, zvestobo folklornemu izročilu, čeprav v nekoliko posodobljeni lahki obliki. Zaradi pristne slovenske besede in preprostosti pa mnogo pripomore k ohranjanju slovenske besede in glasbe v zamejstvu. Tako so bile nekaj zelo priljubljene pesmi Tržaškega narodnega ansambla in Ansambla Franca Artača s Koroske, katerih naklada pa se manjša in počasi prehajata v pozabo. Priljubljene so plošče Ansambla Francija Miheliča — za uspešna Avsenika in Slaka si je založniško pravico pridržal Helidon — in še nekaj predstavnikov, ki razveseljujejo srca predvsem starejše generacije.

Izbor iz letošnjega in lanskega repertoarja dokazuje, da pri izdaji plošč in kaset ne gre več le za denarno plat, da vse večjo vlogo dobiva pestra ponudba vseh glasbenih zvrsti. Za zdaj še majhna ustvarjalnost na polju resne glasbe odzvanja tudi v mediju kot je ploščica, vendar pa Založba skuša svoje zamude iz preteklosti kar najhitreje in vsebinsko najustrezneje nadomestiti z bogatim izborom: zborovsko glasbo, pesmi s festivalov, mladinsko pesem, portrete, zamejsko glasbeno ustvarjalnost.

D. Žlebir

... dolžnost do upora

Umetnost našega časa vse bolj posega v aktualno problematiko svojega ožjega in širšega okolja in postaja sestavni in nepogrešljivi del naše vsakdanjosti. Časi, ko se je umetnost skušala zapreti v svet ozkih oblikovalnih teženj, so že zdavnaj mimo. Umetnik ne more ubežati svojemu času!

Umetnik je nosilec naprednih misli, je tisti, ki se spopada z bremenom in stranpotmi dobe, v kateri živi, z nevarnostmi, ki groze človeštva, s krivicami, ki jih morajo prenašati poedinci, narodi in družba. Tako je pri nas in drugod.

Zato se ne smemo čuditi, če se je na povabilo delovnega kroška Realizem na Dunaju avstrijskim likovnikom, naj povedo svoje mnenje o nevarnostih, ki pretresajo današnji svet, o obujanju nacizma v lastni deželi, o krivicah, ki jim je izpostavljena slovenska manjšina v Avstriji itd. odzvalo toliko slikarjev in grafikov.

Izbor tega gradiva z naslovom ... dolžnost do upora, ki je bila oz. bo v celoti prikazana v Šentprimozu na Koroskem in v galeriji Hildebrandt v Celovcu, smo po posredovanju dr. Gerharda Steingressa in dr. Mirka Messnerja, članov deželnega sekretariata KP Avstrije za Korosko, dobili na ogled tudi v Kranju. 24 avstrijskih umetnikov je razstavilo 30 del — olj, akrilnih platen, risb in grafik. Bolj nazorno kot kjerkoli nas zbrano gradivo seznanja z mrčnatim sovražnikom iz preteklih dni, kako se znova skuša uveljaviti vsepovsod, tudi v boju proti našemu ljudstvu. Morda smo bolj kot kjerkoli drugje prav na tej razstavi spoznali, da v prizadevanjih za zagotovitev pravic našemu narodu onstran Karavank nismo sami, temveč stoji za nami ves napredni svet.

Otroci svoje delo predstavljajo javnosti. Lani so risali na asfalt, ob zahljučku kroška so pripravili razstavo v kranjski Mestni hiši in v Iskrini avli na Laborah. Poleti pa so v koloniji v Novem gradu klesali v les.

Likovno shajališče

Kranjski Likovni center po poletnem predahu spet oživel — Herman Gvardjančič pravi, da so posebej predšolski otroci za likovnost zelo dovzetni — Center želi postati celotna likovna družina

Kranj — Kletni prostor kranjskega delavskega doma je po počitniških mesecih spet oživel. Nekdanji Center za estetsko vzgojo, danes Likovni center, ki dela v okviru Zveze kulturnih organizacij Kranj je znova začel z likovnimi krožki. Že drugo leto jih vodi slikar Herman Gvardjančič iz Reteč pri Škofji Loki. Te dni starši lahko vpišejo otroke v krožke, ob tem ko jih pripeljejo v center. Otrokom so namenjeni torki, srede in četrtki od 15. do 19. ure. Vpisnina za semester velja 250 dinarjev. S tem denarjem v Centru vsaj delno pokrijejo stroške materiala, ki ga pri risanju porabijo otroci. Kulturi je dinar pač skopo odmerjen, zato je prispevek staršev nujen, saj otrok v enem semestru porabi za okrog tisoč dinarjev materiala. Z njim ne skoparimo, pravi Herman, saj otrokom nudimo vse možnosti, da ga spoznajo in uporabljajo.

Likovni center pa ni namenjen le šolarjem in predšolskim otrokom. Ob četrtkih od 19. do 21. ure prihajajo tudi starejši. Že nekaj let v kranjskem mestu raste želja, da bi se v Centru srečevali vsi, ki jih zanima likovnost. Lani so uvedli likovni tečaj za odrasle, ki ga je vodil Milan Batista, letos ga nameravajo spet pripraviti. Prihajajo predvsem samouki, med njimi so tudi taki, ki so komaj začutili željo po likovnem izražanju. Kranjski Likovni center ne želi postati šola, pač pa nekakšno likovno shajališče, kamor bi radi prihajali vsi, ki jih zanima likovnost, kjer bi dobili napotek, nasvete, kjer bi lahko pokazali svoja dela ali pa v

sproščenem pogovoru osvojili sodobne metode gledanja, saj likovnost ni zgolj izražanje. Skratka, Center želi postati celotna likovna družina, ki ne bo poznala starostnih ali drugačnih meja.

Lani je likovne krožke obiskovalo 80 otrok, največ predšolskih. Tudi letos je tako. Kaže, da starši želijo že v letih pred šolo dati otroku možnost, da riše pod strokovnim mentorstvom, morda vidijo v njem posebno nagnjenje do risanja. Herman pravi, da je za likovnost dovoljen vsak malček, saj je poleg glasbe to zvrst umetnosti, ki jo najprej dojamemo. Ne gre za to, da bi mej njimi iskali talente, res pa je, da je informacija o neki stvari lahko povod, da se začne ukvarjati s tem. Tako so iz kranjskega likovnega centra izšli mladi ljudje, ki so se odločili za študij likovne umetnosti.

Prav najmlajši so nujno ustvarjalni, najbolj se izživijo, delajo povsem naravno, pripoveduje Herman. V pošteved pridejo vse tehnike in šolarji spoznajo tudi tiste, ki jih šolski program ne predpisuje. Herman z otroci ne dela po skupinah, ne ločuje jih po starosti, temveč vsem naenkrat daje različne teme, naloge. Tako se lahko posveti slehernemu, ne omejuje ga program. Otroci pa spoznava in doživlja likovni izraz po svoje, tako kot mu najbolj ustreza. Prav v tem pa je bistvena razlika s pedagoškim delom v šolah, pravi Herman. Tu ni pravil, otroci delajo povsem sproščeno, z njimi se pogovarja, tudi starši so včasih poleg ali pa medtem ko otrok riše grede po opravkih in je likovni krožek tudi nekakšna oblika popoldanskega varstva.

Kaj slikarju pomeni takšna sproščena likovna vzgoja otrok? Vprašanje, ki se kar samo zastavlja, ko Herman pravi, da je zanj dosti bolj privlačna kot pedagoško delo v šoli. Otroška umetnost je čustvena, neposredna, najbolj spontana. Likovnost je del človeka, ki jo je nemogoče spraviti v predale, toda z racionalnostjo, ki jo umetnik z resnim študijem slikarstva osvoji, je lahko enkratni, neposredni otroški likovni izraz vračanje k spontani, ki jo je trdo delo prekinilo, a je etoda pravega slikarja. Likovnost je svojstvo slehernega, izraznost pa je bistvena razlikovanost, ki nas loči v pozitivnem smislu likovnosti.

M. Velejak

Kulturni koledar

JESENICE — V sredo, 15. oktobra, ob 19.30 bo v jeseniškem gledališču Tone Cufar gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s sodobno dramo F. X. Pruseta »Clovek Meier«.

KRANJ — V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava barvnih fotografij Andreja Peklaja. Razstava je tako kot stalne izstave Gorenjskega muzeja odprta vsak dan od 10. do 12. ure, od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure. Ob nedeljah je zaprta.

LJUBLJANA — Preteklo leto je Prirodoslovni muzej Slovenije v Ljubljani, Trg herojev 1, odprl zanimivo razstavo »Življenje in ogrožene živalske vrste v Sloveniji«.

ŠKOFJA LOKA — V ponedeljek, 13. oktobra, ob 18. uri bo v knjižnici Ivana Tavčarja glasbeno-filmski večer, ki ga bo vodil Janko Krek, tekla pa bo pogovor o filmu Hair z repertoarja iz filma. V torek, 14. oktobra, ob 18. uri bo v uri predstavitve za predšolske otroke zložena Lotrič »Pravljico kameleonus«. V sredo, 15. oktobra, ob 18. uri bo na predavanju z diapozitivi, v katerem bo France Planina predstavil Poljansko dolino. V četrtek, 17. oktobra, ob 18. uri pa bodo študentje v drugem delu predavanja seznanili z uporabo zbirniškega gradiva. Te dni pa v prostorih škofjeloške knjižnice odprta razstava likovnih del Ljubomira Kozinca.

Filmski festival na Prevaljah

Koroski kino klub Prevalje bo s sodelovanjem Foto kino zveze Slovenije pripravil 25. oktobra sedemnajsti festival slovenskega amaterskega filma »Prevalje 80«. Pokroviteljstvo sta prevzela Zveza kulturnih organizacij Ravne na Koroskem ter Železarna Ravne. S festivalom bodo počastili 360-letnico Železarne Ravne in 20-letnico delovanja Koroskega kino kluba Prevalje.

Festival se bo odvijal v Družbenem domu na Prevaljah. Najboljšim filmarjem bodo podelili plakete, posebne diplome in praktične nagrade. Filme bo ocenjevala posebna strokovna žirija, sestavljali jo bodo Stanka Godnič, Tone Freljih, Janez Hrovat, Janez Mrdavšič in Emil Mlakar. Filme bo ocenjevala v skladu s pravilnikom SOAFJ in Foto kino zveze Slovenije. Prireditelji pričakujejo kvalitetne filmske izdelke iz slovenskih kino klubov in iz zamejstva.

Festival bo obsegal tudi posvetovanje, na katerem bodo slovenski filmarji spregovorili o organizaciji in financiranju področja slovenskega amaterskega filma, saj oboje ni dodelano. Nekateri kino klubi so vključeni v Foto kino zvezo Slovenije, drugi v Zvezo kulturnih organizacij Slovenije, zato tudi financiranje ni celovito rešeno.

A. Kerštan

Mladi prijateljskih mest

V Kranju se bo v petek, 10. oktobra, pričelo že šesto srečanje »Mladi prijateljskih mest«. Na njem bodo sodelovali mladi iz Banja Luke, Bitole, Herceg Novoga, Osijeka, Zemuna in Kranja. Med seboj se bodo pomerili v partizanskem mnogoboju, fotografiranju, slikanju, radioamaterstvu, kovinarskih spretnostih, plavanju, karateju, na glasbenem in novinarskem področju. Mladinke in mladinci bodo razpravljali o vlogi ZSMS v prizadevanjih za uresničitev politike gospodarske stabilizacije ter o informiranju v mladinski organizaciji. Srečanje se bo zaključilo v nedeljo dopoldan, mladina Kranja pa bo z njim proslavila tudi 40-letnico ustanovitve SKOJ.

Banja Luka

Banja Luka je največje mesto severozahodne Bosne. Leži ob reki Vrbas in je znana kot mesto drevedov, športnikov, mladosti in solidarnosti. Ima preko 130.000 prebivalcev.

V predrimskem obdobju je področje današnje Banja Luke naseljevalo ilirsko pleme — Maseji. V letu devet našega štetja jih je podjarml rimski vojskovođa Germanikus. Iz tega obdobja je kot spomin ostala trdnjava Kastel. Slovani so se v te kraje naselili v šestem in sedmem stoletju. V šestnajstem stoletju so prišli Turki in so ostali vse do 1878. leta. Sledila so leta avstroogrške okupacije — do 1918.

V narodnoosvobodilnem boju je izgubil življenje preko 3000 Banjalučanov, svoboda jih je z orožjem v roki pričakalo okoli 2200. Hitler povojni razvoj mesta je oktobra 1969 povzročil katastrofalni potres. Toda življenje se je ustavilo. Še enkrat se je pokazalo, da jugoslovanska solidarnost ne pozna meja.

Danes v Banja Luki živi, dela ali se šola več kot 60.000 mladih, kateri so organizirani v 121 osnovnih organizacijah zveze socialistične mladine. Banja Luka je tudi eden najmlajših univerzitetnih centrov v Jugoslaviji.

To mesto ima zelo razvite prijateljske odnose z mnogimi organizacijami v drugih mestih, tako pri nas kot v tujini. Pobrateno je z Laskovcem, Zemunom, Bitolo, Kranjem, Hercegom Novim, Osijekom in Vesterosom na Švedskem.

Bitola

Po velikosti je Bitola drugo največje mesto v Makedoniji. Leži ob vznožju Pelisterja, v zahodnem delu Pelagonije. Ima okoli 100.000 prebivalcev.

V obdobju antike je bilo slaba dva kilometra od današnjega mestnega jedra mestno naselje Heraclea Lyncestis. Današnje ime mesta se prvič omenja v zapiskih iz enajstega stoletja. Za časa turškega imperija v štirinajstem in petnajstem stoletju je nosilo ime Monastir in je bilo pomembno trgovsko in upravno središče. V balkanskih vojnah in v prvi svetovni vojni so se tam bili hudi boji.

Danes je Bitola dokaj razvito industrijsko središče s tekstilno, konfekcijsko, kovinsko in prehrabno industrijo. Tu je eden največjih poljedelskih kombinatov v Makedoniji — ZIK »Pelagonija«.

Mladina v Bitoli sodeluje na številnih področjih družbene izgradnje in je organizirana v 121 osnovnih organizacijah zveze socialistične mladine. Aktivnih je preko 25.000 mladink in mladincev.

Bitola je zelo znana po bližnji planini Pelister, ki je eden najprivlačnejših delov občine. Pelister je bil proglašen za nacionalni park poznan po črnem boru — moliki. V samem mestu pa turiste najbolj privlačijo številni stari trgi, ki dajejo Bitoli poseben čar.

Herceg Novi

Ugoden geografski položaj in lokacija ob pomembnih prometnih poteh, vse to je mnogo prispevalo k razvoju Hercega Novoga. Nekdanje mestece s 1500 prebivalci se je v zadnjih dvajsetih letih razvilo v lepo sredozemsko mesto z več kot 12.000 prebivalci.

Herceg Novi je imel od svoje ustanovitve 1382 leta pa do končne osvoboditve izpod okupatorja 1944 zelo burno zgodovino. Tisti, ki bi zapustil mesto pred vojno in bi se danes slučajno vrnil, bi ga težko prepoznal. Iz starih časov so ostali le konzervirani stari deli iz obdobja Turkov, Mlečanov, Špancev, Francozov, Avstroogrške monarhije, Rusije... torej le mesta in zgradbe, ki delujejo kot zgodovinski in kulturni spomenik.

Pred vojno se je 90 odstotkov prebivalstva preživljalo s kmetijstvom, danes je takih le še 5 odstotkov. Vsak tretji prebivalec občine je zaposlen v eni izmed delovnih organizacij. Več kot 98 odstotkov učencev obiskuje redni osnovnošolski pouk, svoje šolanje pa lahko nadaljujejo v številnih srednjih šolah. Mladi so organizirani v 37 osnovnih organizacijah zveze socialistične mladine in zelo aktivno sodelujejo predvsem na mladinskih delovnih akcijah.

Herceg Novi je privlačno turistično mesto. Hiše so napol skrite v bujnem tropskem zelenju. Samo mesto pa je eno najlepših v zalivu Boke Kotorske, imenovane tudi »Nevešta Jadrana«.

Kranj

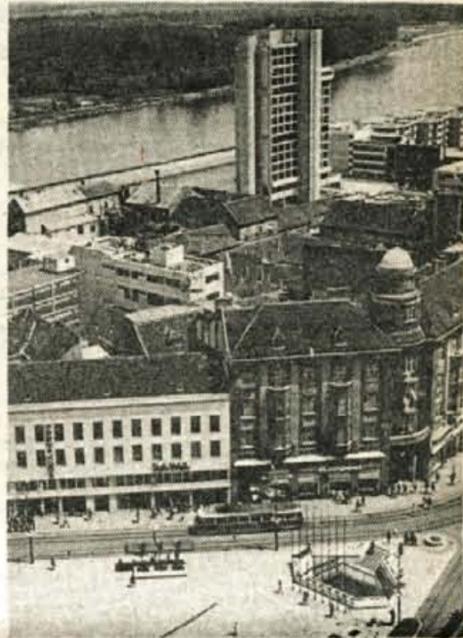
Gorenjska metropola — Kranj leži nad sočjem Save in Kokre ter njuni neposredni okolici. Ima preko 30.000 prebivalcev.

Na davno preteklost spominjajo grobišča iz halštatske, ostrogotske in staroslovenske dobe. Rimljani so tu ustanovili utrdbo Carnium. Med preseljevanjem narodov so bili na tem ozemlju Vzhodni Goti in Langobardi, v šestem stoletju so se naselili Slovani. V desetem stoletju so oblast nad Gorenjsko kotlino utrdili Nemci. Sedež so imeli v Creini, utrjenem srednjeveškem gradu. V dvanajstem stoletju je Kranj prišel v oblast grofov Andechsov in je postal trgovsko središče, vendar je še dolgo ohranil agrarno naravo. Industrija se je začela razvijati šele v devetnajstem stoletju.

Danes je Kranj močno industrijsko mesto. Največ delavcev je zaposlenih v delovnih organizacijah Sava in Iskra. V Savi je bil januarja 1950 ustanovljen tudi prvi delavski svet.

V Kranju prebiva okoli 18.000 mladih od štirinajstega do sedemindvajsetega leta starosti, kateri so organizirani v 172 osnovnih organizacijah zveze socialistične mladine. Med njimi je največ mladih delavcev in šolajoče se mladine.

Kranj je kljub svoji naravi industrijskega mesta privlačen tudi za turiste. V neposredni bližini samega mesta je več izletniško zanimivih krajev. Med njimi je predvsem v zimskem času daleč najpomembnejši Krivavec kot smučarsko središče celotne regije.

Osijek

Osijek je največje in najpomembnejše mesto vzhodne Hrvatske. Ima okoli 130.000 prebivalcev in je industrijsko, kulturno in prosvetno središče Slavonije.

V obdobju rimskega cesarstva so Rimljani na tem prostoru zgradili mesto Mursa. V obdobju velike selitve narodov, to je v desetem stoletju, pa so bili položeni temelji Osijeka. Potem sledi obdobje turške vladavine. Leta 1809 se je Osijek odkupil od dvorske komore na Dunaju in se proglasil za svobodno in kraljevsko mesto. Največji razvoj pa je mesto doseglo po narodnoosvobodilnem boju, torej po letu 1945.

Osijek je močno industrijsko mesto, najbolj znano po delovnih organizacijah Saponia, Standard, Lio in po Tovarni vžigalic Drava. Kot kulturno središče celotne regije ima bogato gledališko, likovno, publicistično in glasbeno tradicijo.

Na področju občine Osijek živi okoli 43.000 mladih, največ je dijakov in študentov. To je torej pravo mesto mladih.

Mesto je zanimivo zaradi številnih kulturnih spomenikov — ostanki nekdanje trdnjave, baročne, novogotske in secesionistične urbane celote. Kulturno vzdušje pa dopolnjujejo znane glasbene prireditve: »Annale« festival komorne opere in baleta, Festival tamburaške glasbe Jugoslavije in memorijal »Frano Krežma«.

Zemun

Zemun je ena številnih beograjskih občin. Leži med Savo in Donavo ter obsega obmestni del Batajnice in Ugrinovca. Šteje nad 100.000 prebivalcev. Z Beogradom je povezan preko reke Save.

V rimskih časih je bilo tu mesto Taurunum, v dvanajstem stoletju pa ga prvič omenjajo kot Zemlen. V petnajstem stoletju je padel despotu Djurdju, nato je bil v šestem stoletju in sedemnajstem stoletju pod Turki. V osemnajstem in devetnajstem stoletju se je tu naselilo mnogo Nemcev in Madžarov. Danes pa prebiva v Zemunu preko dvajset narodov in narodnosti.

Mesto je znano po delovnih organizacijah Ikarus, Zmaj, Ikarus, Teleoptik in Navip. eno najmočnejših centrov v Jugoslaviji na področju kmetijske znanosti.

Mladi so organizirani v več kot 220 osnovnih organizacijah zveze socialistične mladine. Med šolajoče mladine je več kot 30.000. Med mladimi je okoli 10.000 aktivnih športnikov, njihove rezultate pa dosegajo v športih na olimpijski ravni.

Program prireditev in tekmovanj

Srečanje mladink in mladincev iz Banja-Luke, Bitole, Herceg Novoga, Osijeka, Zemuna in Kranja se bo začelo v petek, 10. oktobra, ob 16. uri v prostorih Skupščine občine s svečanim podpisom Dogovora o sodelovanju mladih prijateljskih mest. Istega dne bo ob 17. uri v Prešernovem muzeju otvoritev slikarske in foto razstave mladih iz gostujočih mest.

V soboto, 11. oktobra, bodo naslednje prireditve in tekmovanja:

- pričetek partizanskega mnogoboja na Kokrici ob 8.30
- tekmovanje v plavanju v zimskem bazenu ob 9.00
- Tekmovanje mladih kovinarjev v Iskri ob 8.00
- tematske razprave ZSMS v SO Kranj ob 9.00
- nastop karateistov v telovadnici EAŠC ob 16.00
- nastop mladih glasbenikov v Glasbeni šoli ob 17.00

Slavnostni zaključek srečanja bo v nedeljo, 12. oktobra, ob 9.00 v prostorih Skupščine občine Kranj.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
KRANJ

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb objavlja naslednja prosta dela in naloge v kadrovske službi:

1. samostojnega strokovnega sodelavca za varstvo pri delu

Pogoj: visokošolska izobrazba strojne smeri, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj.

2. vodje odseka za kadrovske evidenco

Pogoj: visokošolska izobrazba organizacijske smeri (VŠOD) – kadrovska ali računovodska usmeritev, ustrezne delovne izkušnje so zaželeno.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako za D688.

Prijav brez dokazil ne bomo sprejemali.

lesnina

proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki, pohištvo in gradbenim materialom, n. sol. o. Ljubljana, Parmova 53

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD NOTRANJA TRGOVINA PRODAJNA MREŽA Ljubljana, n. sub. o. Ljubljana, prosta dela oziroma naloge

manipulanta

za trgovino KRANJ – LES Primskovo

Pogoji:
– kvalificirani delavec trgovske stroke, 1 leto ustrezne prakse,
– poskusno delo 2 meseca

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje ponudbe z opisom o izpolnjevanju pogojev in rezultatov dosedanjega dela na naslov Lesnina, Kranj – Les, Primskovo, 64000 Kranj do vključno 25. 10. 1980.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem objavnem roku.

Rudnik urana
Žirovski vrh v ustanavljanju
Škofja Loka, Šolska 2

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja objavlja oglas za sklenitev delovnega razmerja delavcev za nedoločen čas s polnim delovnim časom za opravljanje naslednjih del:

1. VZDRŽEVANJE HIDRAVLICNIH VETALNIH GARNITUR	3 delavci
2. VZDRŽEVANJE VOZIL – TERKE DIESEL MECHANIZACIJE	2 delavca
3. KLJUČAVNIČARSKA, KOVINARSKA IN VARILSKA DELA	1 delavec
4. ELEKTROMONTAŽNA IN ELEKTROVZDRŽEVALNA DELA	4 delavci
5. RAJNA RUDARSKO STROJNIŠKA DELA	20 delavcev
6. DELA ČUVAJA	2 delavca

Pogoji
pod 1.: – poklicna šola strojne ali elektro smeri,
– poznavanje hidravlike,
– do 5 let delovnih izkušenj
pod 2.: – KV avtomehanik,
– do 5 let delovnih izkušenj
pod 3.: – KV ključavničar ali varilec,
– do 5 let delovnih izkušenj
pod 4.: – KV električar – jaki tok,
– do 5 let delovnih izkušenj
pod 5.: – KV rudar
pod 6.: – končana osnovna šola,
– vozniki izpit B kategorije,
– poznavanje ravnarja z napravami za gašenje in telefonsko centralo.

Vsa objavljena dela se opravljajo v Žirovskem vrhu. Pri vseh delih je izmensko delo, pri delih pod 1. do 5. pa tudi jamsko delo.

Za vsa dela se zahteva starost nad 21 let, odslužen vojaški rok in uspešno opravljen zdravniški pregled pred zaposlitvijo.

Zaposlitev na delih pod 5. v času od 1. 1. do 31. 3. 1981 ter možnost rešitve stanovanjskega problema po dogovoru.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo za dela pod 5. v roku 30 dni, za vsa ostala dela pa v roku 15 dni od objave.

Komisija bo obravnavala samo popolne vloge, t. j. z dokazili o izpolnjevanju pogojev.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po opravljeni izbiri.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
TOZD KMETIJSTVO
Kranj

JABOLKA IN HRUŠKE
za ozimnico

bomo začeli prodajati v sadovnjaku PREDDVOR 13. 10. 1980.

Odpri to vsak dan od 10. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 17. ure.

POIZKUSITE ENKRAT NAŠO KAKOVOST!

Tiskarna in kartonaža

Gorenjski tisk n. sol. o. Kranj
Moše Pijadeja 1

TOZD STAVEK razpisuje prodajo osnovnih sredstev

1. STIRIKROVNI STAVNI STROJ, tip H 7, izdelan v SZ, letnik 1963, prodajna cena 150.000,- din
2. MAGNETNI STABILIZATOR tip SM 400 F, izdelan v Iskri, prodajna cena 15.000,- din

Pismene ponudbe sprejema komisija za prodajo osnovnih sredstev do 20. oktobra 1980. Osnovni sredstvi si lahko interese ogledajo vsak dan od 12. do 14. ure.

Odpiranje pismenih ponudb bo 20. oktobra 1980 ob 13. uri v TOZD Stavek.

Tekstilni in obutveni center
Kranj

Odbor za delovna razmerja in varstvo pri delu objavlja prosta dela in naloge

SNAŽILKE

Pogoj:
– nedokončana osnovna šola in 6 mesecev delovnih izkušenj

Delo je popoldansko in se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop dela je možen takoj.

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Tekstilni in obutveni center Kranj, Cesta Staneta Zagarja 33.

Dom dr. Janka Benedika
Radovljica

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

KUHARJA

Pogoji:
– KV kuhar
– 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Razpisni rok je 15 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na upravo doma.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice skladno z določili Zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj, družbenega dogovora o upravljanju in gospodarjenju s sredstvi za kreditiranje graditve stanovanj ter Pravilnika o kreditiranju stanovanjske graditve objavlja po sklepu 6. seje zbora uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice z dne 24. 9. 1980

RAZPIS

posojil organizacijam združenega dela za nakup ali graditev družbeno najemnih stanovanj

I. SPLOŠNI POGOJI

1. člen

Posojila so razpisana iz dela sredstev za stanovanjsko gradnjo, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije, skupnosti, društva in državni organi (v nadaljnjem besedilu: organizacije) združujejo pri Ljubljanski banki – Temeljni banki Gorenjske – poslovni enoti Jesenice po določbah Samoupravnega sporazuma o izločanju, združevanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko graditev v občini Jesenice za obdobje 1977–1980 oz. po odloku o določitvi najnižjega odstotka sredstev za razširjeno reprodukcijo in družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve in o obveznem prispevku za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu v občini Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske št. 11/77).

2. člen

Posojila po tem razpisu lahko najamejo samo organizacije, ki združujejo del svojih stanovanjskih sredstev pri Ljubljanski banki – Temeljni banki Gorenjske – poslovna enota Jesenice. Razpisana vsota 40.000.000,00 din.

3. člen

Posojila se lahko najamejo za nakup novih družinskih ali samostojnih stanovanj od proizvajalcev stanovanj ali pooblaščenih prodajnih organizacij, ki se gradijo na območju občine Jesenice in bodo vselej v programu za leto 1981. Organizacije, katerih TOZD ali obrati so na območju drugih občin, sredstva pa združujejo pri Ljubljanski banki – Temeljni banki Gorenjske, poslovna enota Jesenice, lahko dobijo posojila po določitvi tega razpisa tudi za nakup stanovanj na območju kjer sedež TOZD ali obrata.

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

4. člen

Organizacija dobi pravico do posojila za nakup ali gradnjo stanovanj za delavce, če izpolnjuje naslednje pogoje:
– da ima sprejet srednjeročni in letni program reševanja stanovanjskih vprašanj svojih delavcev,
– da kupi ali gradi stanovanja v okviru občinskega programa stanovanjske graditve v skladu z odlokom o določitvi stanovanjskega standarda (Uradni vestnik Gorenjske št. 22/73)
– da sodeluje z lastno udeležbo.

5. člen

Organizacija, katere poprečni osebni dohodek na zaposlenega za redni delovni čas je enak ali nižji od poprečnega osebnega dohodka občini za obdobje I.–VI. 1980 mora sodelovati z lastno udeležbo 50% zneska potrebnega za investicijo.

Vse ostale organizacije, katerih poprečni osebni dohodek na zaposlenega za redni delovni čas znaša več kot poprečni osebni dohodek občini za obdobje I.–VI. 1980 morajo sodelovati z lastno udeležbo:

Ce poprečni OD organizacije za redni del. čas presega poprečni OD za redni del. čas v občini za:	Znaša lastna udeležba organizacije
do 10 %	55 %
od 11–20 %	60 %
od 21–30 %	65 %
nad 30 %	70 %

6. člen

Za lastno udeležbo se šteje tudi posojilo, ki ga dobi organizacija pri banki na podlagi vezave stanovanjskih sredstev s katerimi organizacija samostojno razpolaga.

7. člen

Odplačilna doba za posojila, katera najamejo organizacije za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj, je diferencirana in odvisna od ekonomskih možnosti in znaša za organizacije, katerih poprečni osebni dohodek na zaposlenega za obdobje I.–VI. 1980

- je enak ali manjši od poprečnega OD v občini 20 let
- do 10 % večji od poprečnega OD v občini 18 let
- do 20 % večji od poprečnega OD v občini 16 let
- do 30 % večji od poprečnega OD v občini 14 let
- nad 30 % večji od poprečnega OD v občini 12 let.

8. člen

Obrestna mera za odobrena posojila organizacijam znaša 3,5 % preteku 10 let od pričetka odplačevanja posojila se poveča obrestna mera za neodplačani del posojila za 2 %.

III. DOKUMENTACIJA IN INFORMACIJE

9. člen

Organizacije, ki se bodo udeležile razpisa morajo k zahtevkom posojila na predpisanih obrazcih, ki jih dobijo v Ljubljanski banki – Temeljni banki Gorenjske – poslovna enota Jesenice, Titova 8, predložiti:

- predpogodbo ali dokončno rezervacijo o nakupu najemnih stanovanj pri prodajni organizaciji z navedbo števila stanovanj, ki jih kupuje, neto stanovanjsko površino in skupno predračunsko vrednost kupljena stanovanja.
- sklep s katerim pristojni organ samoupravljanja organizacije dovoljuje najem posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj (opisom stanovanj) ter sklep o zagotavljenih sredstvih za plačilo lastne udeležbe in sredstev za odplačevanje posojila.
- srednjeročni program za reševanje stanovanjskih zadev za obdobje 1976–80,
- izračun poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji za redni delovni čas za obdobje I.–VI. 1980,
- načrt sredstev sklada skupne porabe za leto 1980.

10. člen

Vlogo za dodelitev posojila je potrebno vložiti v 20 dneh od dneva objave pri Ljubljanski banki, Temeljni banki Gorenjske, poslovna enota Jesenice, Titova 8, kjer udeleženci razpisa dobijo podrobnejša posojilna nila. Informacije o možnostih nakupa stanovanj pa dobijo organizacije pri pooblaščenih prodajnih organizacijah: Biro za urbanizem in stanovanjsko poslovanje Jesenice, prodajna služba, Titova 18 – prtiličje.

Domačim potuha, tujim nujnost

Trgovina pri Šobcu je v letošnji poletni sezoni zabeležila rekorden promet, prav tako pa tudi kamp Šobec - Potrditev, kako nujna je dobra preskrba v turistični sezoni

Lesc - Turistična sezona je za nami, obračuni so večinoma zadovoljivi, čeprav ne moremo mimo pomankljivosti in napak, ki bi se jih dalo tudi z malo truda odpraviti, posebno predvsem preskrbovalnih zaslug, ki so marsikje hromile boljše turistični promet in zadrževale tuje goste le nekaj dni in noči. Prav precej je letos v pritožnih knjigah opazila posebno »častno« mesto, kar je razumljivo. Če ni mesa, prašičev, zelenjave, piva; bodo odšli še tako malo zahtevni gostje.

Ženo. Ko so jo odprli, nikakor niso pričakovali, da bodo toliko prodali, podatki pa so zgovorni: načrtovali so 2 milijona dinarjev prometa, dosegli pa so ga skoraj 10 milijonov dinarjev.

In kako se je trgovina povezovala z gostinstvom pri Šobcu? Jaka Eržen, ki spremlja kamp Šobec že petindvajset let in ki je prav pred nedavnim kot prizadevni turistični delavec prejel plaketo ob 75-letnici delovanja Turistične zveze Slovenije, pravi:

»Domačim gostom je bila trgovina v potuho; odpadla je večna skrb, kaj bi vzeli s seboj in še ob odhodu so lahko nakupili vse tisto, kar je manjkalo v domačem hladilniku. Marsikateri občan se je napolnil ob sobotah in nedeljah do Šobca in nakupoval, kajti trgovina je bila vedno od-

prta. Trgovci so torej poskrbeli za zadovoljiv delovni čas.

Tudji gostje pa so hvalili dobro založenost trgovine in ni bilo slabe besede zaradi postrežbe ali osebja. Sam pa mislim, da se je kolektiv zdaj, prvo leto, še učil in si nabiral izkušnje. Nekaj nepravilnosti, ki so se pojavljale, bodo lahko odpravili: postavili naj bi še eno blagajno, poskrbeli za boljše nadzor nad kupci in tako dalje.

Pri Šobcu smo lani zamenjali za skoraj 4 milijone dinarjev tuje valute, letos več kot 10 milijonov, kar je rekordno. Vzroki so v devalvaciji, v učinku evro-čevkov, precej pa je vplivala tudi bližnja trgovina, ki je bila izredno dobro založena. Samo v enem dnevu so dosegli rekord in prodali za 210.000 dinarjev.

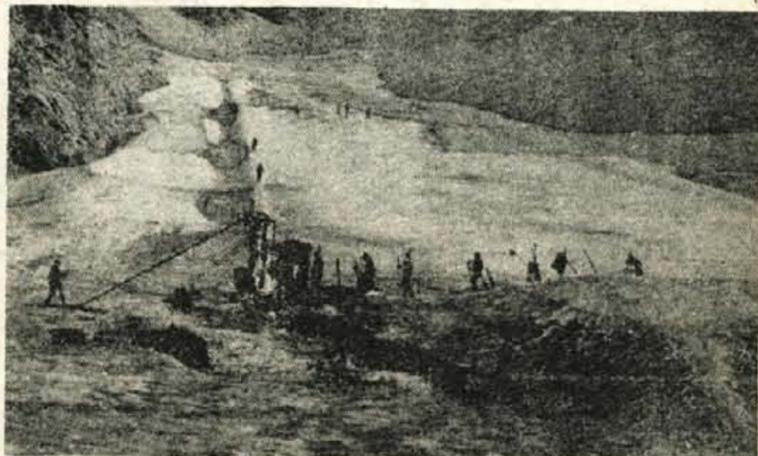
Vendar pa smo pri Šobcu letos presejali plan nočitev, bilo jih je 107.000, dnevno smo sprejeli tudi do 900 gostov. Vse je bilo treba prijaviti, za vse poskrbeti in bilo je resnično veliko dela. Bilo je največ tujih gostov, domačih le 12 odstotkov. Mislim pa, da se je kolektiv Murke skupaj z drugimi trudil, da niso odhajali nezadovoljni, da so vedno našli tisto, kar so si želeli in da se bodo prihodnje leto še vrnili.

Trgovsko podjetje Murka iz Lesc je torej presegla vsa pričakovanja in upravičila zaupanje. Morda bo zanimivo, da so od maja do septembra v trgovini, ki niti ni tako velika, prodali kar 60.000 steklenic piva, 3 tone mesa, 4 tone oglja, 137.000 žemlj, 33.000 jajc, 7 ton keksov, 6 ton zelenjave, 4 tone marmelade in 12.000 steklenic radenske!

Murka bo seveda na osnovi letošnjih poročil morala poskrbeti za še večjo nabavo in dobavo živil in pijač v prihodnjem letu, predvsem pa se dogovoriti za stalno dobavo v njihovo trgovino pri Šobcu. Načrtujejo tudi nekaj novih in privlačnih oblik prodaje.

Tako pri Šobcu in pri Murki, ki sta znala zadovoljiti goste tako, kot je treba in tako kot bi pri nas redkokdaj pričakovali. Ti podatki o njenem sodelovanju in uspešnosti so deležni kar najširšega priznanja turistične zveze Slovenije in le upamo lahko, da bosta vendarle še kje za zgled in vzor, vsekakor pa sta potrditev, da morata turizem in trgovina hoditi vendarle z roko v roki skozi vsoto turistično sezono.

D. Sedej

V nedeljo so po Skutinem ledeniku še zadnjikrat v letošnji sezoni zavijugali najbolj vneti smučarji. - Foto: C. Z.

Konec smučarske sezone

Ne navadno je mesec ali dva pred prvimi snežnimi padavinami govoriti o koncu smučarske sezone. Pa vendarle. Govora je o našem poletnem visokogorskem smučišču, o Ledinah, kjer so se v nedeljo še zadnjikrat v letošnji sezoni zavrtela koleca vlečnice na Skutinem ledeniku. Ne da bi zmanjkalo snega, tega je dovolj (in preveč) čez vse leto, le v pričakovanju novega bodo pospravili vlečnice in se pripravili za »selitev« v dolino. V teh dneh urejajo na strehi Kranjskega doma na Ledinah tudi nov plato, na katerem bodo lahko pristajali največji helikopteri.

»Ledine so v štirih letih dokazale svojo upravičenost,« pravi predsednik Planinskega društva Kranj Franc Ekar, »saj se je na tem edinstvenem visokogorskem poletnem smučišču zvrstilo v letošnjem letu 63 smučarskih klubov iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in iz zamejstva, ki tudi v poletnih mesecih niso mirovali s treningi. Pred leti je še večina od njih odhajala na priprave v tujino in zapravljala devize. Zdaj se pojavlja povsem nasprotno. Za Ledine se zanimajo tudi Avstrijci in predvsem koroški Slovenci.«

Skutin ledenik pa ne privablja le tekmovalcev, temveč tudi rekreativce in nedeljske smučarje. Po besedah oskrbnika Kranjskega doma Ivana Eržena je bila letošnja sezona uspešnejša od vseh prejšnjih. Zabeležili so blizu dva tisoč nočitev, kar pomeni, da je bil dom poln skozi vsoto poletno sezono, od julija do oktobra. Ledine veljajo tudi za poceni smučišče, saj je bilo letos potrebno za dnevno karto odšteti le 80 dinarjev, za poln penzion, vključno s koriščenjem obeh vlečnic, pa 300 dinarjev. Letos so na ledeniku postavili še drugo vlečnico, tako da obe

skupaj prepeljeta v eni uri 800 do 1000 smučarjev. Pri Planinskem društvu Kranj razmišljajo že o teptalnem stroju, toda denar je tisti, ki jih pri tem omejuje. Volje do dela pa je dovolj!

C. Zaplotnik

Dejavnost Šolskega centra

Radovljica - V okviru Šolskega centra Radovljica v letošnjem šolskem letu deluje štiriletna ekonomska srednja šola z osmimi oddelki, gostinška šola na Bledu z desetimi oddelki in poklicna kovinarska šola z enim oddelkom. Razen tega imajo tudi letos oddelka za odrasle, kjer se izobražujejo delavci ob delu na poklicni kovinarski šoli, gostinski šoli, ekonomski srednji šoli ter na Hotelški fakulteti Opatija z oddelkom na Bledu.

Na vseh rednih oddelkih je letos vpisano 473 učencev, na oddelkih za odrasle, kjer se bo pouk začel oktobra ali pa v drugem semestru februarja 1981, spisek kandidatov še ni sklenjen. Za prvi letnik Hotelške fakultete se je v razpisnem roku prijavilo 74 kandidatov. To je že četrta generacija študentov te fakultete, katere je organiziran pouk narski obliki na Bledu. R prvem letniku fakultete bodo brlo nadaljevali s predavanji slušatelje drugega letnika. Za ob delu na oddelku za odraslo nomske srednje šole po dogo združenim delom so letos spreje tiste kandidatke, ki opravljajo dela in naloge, za katere morajo imeti primerno izobrazbo. Vse druge interese iz raznih poklicev, ki jih je bilo kar precej, so morali odkloniti. JR

»Včas, da malo takih - Radovljiska občinska skupnost otroškega centra je namenila sredstva za izgradnjo novega vrtca v Bohinjski Bistrici, kajti prav vrtca so si zaposleni starši naduse želeli. Odlotili so, da preuredijo stavbo stare osnovne šole v Bohinjski Bistrici in do konca leta bodo vrtca že odprli. Stavba v Bistrici je velika in prostorna, delavci Gradbenega podjetja Bohinj pa so imeli kar precej dela, saj je bila prej zanemarjena in dotrajana. Podreti so morali vse srednje zidove, v kateri se je zajedala »goba«. V novem vrtcu se bodo predšolski otroci zelo dobro počutili, saj je šest igralnic, madose, prostornih, razen tega pa bodo imeli tudi manjšo telovadnico, garderobe in vse tiste prostore, ki jih potrebujejo. Naložba bo veljala za približno 10 milijonov dinarjev. - Foto: F. Perdan

MI PA NISMO SE UKLONILI

Težka, a lepa je bila ta mladost

Katera je prva prišla na to misel, ali se sročale, je težko reči. Ali je to Katarina Kalanova iz Hotovlje, ali Bolantačeva Pavla iz Predmosta, ali Krivarjeva Franca iz Ljubljane, ali Primoževa Pavla z Malenskega vrha...? Kdo bi vedel? Bo že katerakoli od teh starih znanih aktivist, resnica je ta, da so bila želja, da bi se vendarle že srečale vse te, ki so jih v tistih težkih dneh tako trdno, da niso popustile. In vabile so se kar med sabo. Srednji vasi pri Anžonovcu že sedemdeset in v nedeljo jih je bilo sto. Kako, da se niso zbrale

že prej? Saj ni bilo časa za takole, čeprav so spomini dostikrat ušli nazaj v tiste dni in so se spraševale, kako je s tovarišico, ki je prihajala k njim med vojno. Je še živa? Kje zdaj živi? Kako se neki ima?

Vaako novo srečanje je dalo nove vezi, nova imena, nove naslove. Letos so prišle celo z Dolenjske, iz Celja, iz Ljubljane, iz Kranja, iz sleherne vasi pod Blegošem, z zadnjega obronka nad Poljanami: iz Zakobiljka, z Malenskega vrha, iz Delnic, Javorij, s Podvrha, z Gabriške gore, iz Vinharjev, Žabje vasi, iz Bukovega vrha, celo s selške strani, kamor je peljala njihova veza, so se oglašale.

Koliko spominov prihaja na dan. Koliko tesnobnih trenutkov je bilo na njihovih skrivnih poteh od javke

do javke, v bunkerje nad vasjo, kjer so delale tehnike, fevljarji, male bolnice, kjer so čakali nanje ranjenci, na poteh od hiše do hiše, ko so spravljale skupaj hrano za njihove fante in može tam zgoraj, za čete, za brigade... Ko so doživljale sovražnikovo maščevanje! Ko je gorelo pri Narigarju, pri Muhu, ko so padali borci na Pasji ravni, Ceteni ravni, ko so Nemci selili...

Zdaj imajo več časa tudi zase. Njihova bremena so lažja, prešla so na potomce. Vaako leto se bodo dobile. In vsaka, ki ve še za katero, ki doslej ni bila obveščena, naj ji pove, da se bodo prihodnje leto našle spet, ker jim to pomeni spomin na njihovo mladost, na njihovo trpljenje, na njihovo delež za naš lepši današnji dan!

Pavla Grievc iz Predmosta pri Poljanah: »Dosti nam je bilo že tega stalnega spraševanja kako ta, kako ona. S smo dejale, da se dobimo skupaj, pa se pogovorimo. Obveščale bomo ena drugo. In kar bomo pojedle in popile, bo šlo seveda za naš denar. Pomeni ti pa veliko takole srečanje. Poglejte, s tole, Anico Zalarjevo iz Selške doline, s

katero sva bili zaprti v Skofji Loki in so naju hkrati z rešilcem peljali v Begunje - mene so bolele noge, ona je bila pa težko ranjena - se niva srečali do pred nekaj leti v Begunjah. Pa je samo hrib vmes. Takrat sva se dogovorili, da bo prišla na naše srečanje in danes je tu.«

Kati Čadež iz Ljubljane: »Iz Vinharjev sem doma, med vojno sem pa živel v Hotovlju. Javko smo imeli. Čeprav sem že dolga leta v Ljubljani, se še vedno čutim Poljanke. Pogosto prihajam sem in običem zdaj to, zdaj ono. Vse drugače pa je, če se nas dobi toliko skupaj. Za Ljubljano vsakokrat prevzamem organizacijo. Vem pa, da še vedno nismo vse, čeprav nas je danes tu čez sto. Drugo leto bo zagotovo še kakšna več.«

Pavla Praprotnik iz Ljubljane: »Z Bukovega vrha sem doma, iz Kisovškega mlina, kjer je bila med vojno poznana partizanska javka. Z očetom sem največ delala, ki je bil predvojni komunist in je padel tik pred koncem vojne. Prav je, da se takole najdemo tisti, ki smo živel in delali za našo stvar, le škoda da toliko starejših žensk s hribov, ki so

vse dale za to stvar, ni tu. Precej jih je že pomrlo, ali pa jih je zadržala bolezen. Primoževa Pavlo in Kalanovo Katarino že pogrešamo...«

Ivanka Galičnik-Spelca iz Ljubljane, doma iz Hotovlje: »Ena druge smo vesele, obujamo stare spomine o aktivističnem delu. To nas presaja nazaj v mladost, v partizansko življenje, ki je bilo tako težko, a tako lepo. Prav je, da pridemo skupaj, da vidimo, katere smo bile in koliko nas je še. Veliko se imamo za pogovoriti.«

Milena Radovanovič-Staša iz Ljubljane: »Ne vem, kako so me našle poljanske aktivistke. Toda ne morem vam povedati, kako mi je bilo pri srcu, ko sem po 35 letih dobila kartico, naj pridem sem... Tako me je presunilo! Saj, Gorenjci smo res Gorenjci, včasih pa znamo biti tako topli... Ves čas po vojni nisem bila v teh krajih, kjer sem delala kot aktivistka Okrožnega komiteja SKOJ. Kjer so mi Nemci ustrelili mamo... V tolikih domovih tu gori sem bila kot doma. Zdaj jih bom obiskala, vse po vrsti, vse znane domačije v Malenskem vrhu, v Žetini, v Javorjah...« D. Dolenc

Kati Čadež

Pavla Praprotnik

Ivanka Galičnik

Milena Radovanovič

RUDOLF HRIBERNIK-SVARUN OPREDELITEV

13

Treba je upoštevati dejstvo, da je pri na novo mobiliziranih borcih, posebno tistih, ko so bili brez orožja, in pri prebivalcih po prvih večjih sovražnikovih udarcih kmalu splahnelo prejšnje prepričanje, da bo zaradi tega, ker so bili Nemci ustavljeni pred Moskvo, tudi nasploh kmalu konec vojne. Zato tudi mislim, da je komanda bataljona naredila prav, ko je po začetnem osipanju neoboroženih borcev te razvezale prisega in pustila domov vse, ki so želeli. Vsi ti ukrepi štaba bataljona in političnega vodstva na terenu so bili realen odsev, konkretne situacije in zato tudi upravičeni.

»Noben narod se ne sme izogniti prvi bitki, če noče izgubiti zadnje.«

Edvard Kardelj

Da se je bataljon po boju na Pasji ravni umaknil na Mohor, nato pa v Dražgoše, je bilo po mojem mnenju res genialna poteza, ki je izigrala vse ukrepe Nemcev in vso njihovo ofenzivo. Prepričan sem, da bi bilo popolnoma narobe ostati z bataljonom na prostoru Poljanske doline in nadaljevati vstajo. To bi bataljon skoraj gotovo pogubilo, kar bi bilo najhujši udarec za gibanje na Gorenjskem.

Popolnoma tudi soglašam z vašo odločitvijo in odločitvijo člana pokrajinskega komiteja tovariša Kebeta, da ste bili tako odločni v dražgoškem boju. Trdno sem prepričan, da bo ta bitka in naša popolna zmaga imela velike pozitivne politične posledice za naš nadaljnji boj.

Menim pa, da so zdaj predvsem pomembne naloge, ki nas čakajo na Gorenjskem. Zdaj morate namreč pričakovati še večji pritisk Nemcev kot doslej. Računati morate tudi na to, da bo prebivalstvo demoralizirano in da bo prišlo do novih vdorov v organizacijo Partije in Osvobodilne fronte.

Nemci sicer niso razbili in uničili partizanov na Gorenjskem, toda spričo vaše odločitve, naj se enote bataljona razdelijo na manjše skupine in razporedijo na večjem prostoru Gorenjske, kar je trenutno povsem pravilno, bodo vseeno trdili, da so vas učili. Zato je kljub visokemu snegu in velikemu mrazu treba zagotoviti aktivnost partizanskih enot, pa čeprav samo z izvajanjem manjših diverzantskih, patroljnih in dru-

gih akcij. Le tako bo mogoče ljudi prepričati, da partizani nismo uničeni in da bo naša dejavnost spet zažvela in se še bolj okrepila, ko malo popusti zima, ki je letos hujša, kot je bila, kar ljudje pomnijo. Obenem pa bo treba vse naše sile usmeriti naprej v ohranitev, potem pa v razvijanje in utrjevanje organizacije Partije in Osvobodilne fronte.

To, kar se je zgodilo z ljudmi v Dražgošah in z njihovo vasjo, je res strašno. Nemci s tem računajo, da bodo ljudi odvrnili od tega, da bi še naprej podpirali naš boj. S tem, da so zadušili vstajo in se tako zverinsko maščevali v Dražgošah, so začasno zavrli odhajanje ljudi v partizane. Računati pa je treba tudi na osip tistih, ki so že v naših vrstah. Prav gotovo se bo po vsem tem našlo nekaj omahljivcev. Zato je tudi ena prvih naših nalog, da vzdržujete tesno zvezo z ljudmi po vaseh in da z intenzivnim političnim delom onemogočite namene Nemcev ter razkrinkavate njihovo propagando. Ljudem je treba povedati, da Dražgoše niso edini primer njihovih zverstev. Enako so Nemci že naredili z Rašico in številnimi domovi naših ljudi. To delajo tudi Italijani v Ljubljanski pokrajini. Na vzhodni fronti uničujejo Nemci cela mesta in pri tem pobijajo na desetine in desetine tisočev ruskih ljudi.

Naša naloga je ljudem z živo in prepričljivo besedo pojasnjevati, da je oborožen boj edina pot k naši svobodi. Da je to edini način, da se zlomi moč okupatorja. Prepričati moramo vse tiste, ki bi drugače morda podlegli sovražnikovu pritisku, da je to še vedno boljše kot pa dovoliti, da bi jih kot pohlevne ovce odpeljali z njihovih domov kam v Slezijo ali kam drugam, kar bi pomenilo istočasno tudi naše splošno dokončno uničenje. Kot sem že dejal, vse to lahko preprečimo samo z bojem. Do tega bo prišel vsak človek prej ali kasneje. Poudarjam, naša prava naloga je, da ljudem čimprej odpremo oči za to veliko resnico. Samo to spoznanje in odločen boj lahko zmanjša te naše drugače brezkoristne žrtve.

Ivan in Gregorčič sta še dolgo razpravljala o verjetnem razvoju situacije in ukrepih, ki so čakali politično in vojaško vodstvo na Gorenjskem. Nato pa je Ivan dejal: »Mislim, da sem že dovolj okrevel. Zato te prosim, da mi preskrbiš kurirja, ki me bo odpeljal čez mejo nazaj v Ljubljansko pokrajino do partizanskega taborišča v Šamotorici, od tam naprej pa ne potrebujem nikogar več, da se vrnem v Ljubljano.«

KONEC

Beduinska starica v izraelski puščavi Negev.

Z avtostopom: Tokrat po Izraelu in Cipru

Srednja vas pri Senčurju — Pred dnevi se je z letošnjega dvo-mesečnega avto-stoparskega potovanja po Bližnjem vzhodu, in sicer Izraelu, vrnil Igor Kadunc, 23-letni svetovni popotnik iz Srednje vasi pri Senčurju. Na poti, ki ga je vodila iz Jugoslavije v Grčijo in od tam iz pristanišča Pirej z ladjo v Haifo, je z avto-stopom prekrzil Izrael podolgem in počez.

Pot ga je zanesla od sinajskega polotoka na jugu pa do golanskega višavja in libanonske meje na severu. Enako je prehodil tudi vsa zasedena arabsko-palestinska območja, kot so Gaza, Cisjordanija in vzhodni Jeruzalem. V deželi nenehne vojne pripravljenosti je spal in živel med beduini v puščavi Negev, med Palestinci na zasedenih območjih, pa končno seveda tudi med samimi Židi.

Spoznal je KIBUC — svojstveno življenjsko združbo, ki je edina tovrstna skupnost ljudi na svetu in značilna samo za Izrael. V kibucu, ki je bil prvotno kmetijska komuna, danes pa so v njem lahko tudi tovarne, največini za predelavo plastičnih mas, ni privatne lastnine in za delo dobijo prebivalci-člani le minimalni denar oz. žepnino. Z delom pa si pridobijo vse ostale ugodnosti, ki jih daje kibuc.

Kibuc pa je imenitna stvar tudi za mlade popotnike in študente, saj se lahko ustavijo v njem in si z delom, ki je nekoliko krajši kot za prave člane, dobijo možnost prebivanja in življenja v kibucu — tudi za daljša.

Tako je Igor v štirih različnih kibucih spoznaval tudi življenje »kibutznika«, kot se imenuje prebivalec kibuca, in seveda med drugim delal na plantažah južnega sadja: banan, pomaranč itd. ...

Po Izraelu ga je avto-stoparska roka zanesla še na sredozemski otok

Ciper, kjer je ravno tako spoznal in odkrival navade in običaje.

»Za avto-stop v Izraelu in na Cipru je najboljše pogoji, a ne se le prebiješ. Čisto druga situacija pa je na Cipru, in to na južnem — grškem delu (razdeljen na dva dela pa leta 1974 in sicer: severni turški in južni — grški del). Ti lahko uspe celo avto-stop enom samem dnevu od skrajnega dela na drugi otoka,« je povedal Igor med temi vtisi, ki jih je prinesel s poti.

S poti pa Igor Kadunc ni prinesel samo vtisov, temveč tudi posnetih super 8 filmov, fotografij, zapiskov in posnetkov folklorne glasbe obeh delov tem materialom pripravljajo novo potopisno predavanje s slovom: »IZRAEL — PALESTINA — vprašanje dveh svetov!«

Zdaj ga čaka še odsluženje škega roka, nato pa se odpravi na novo pot, tokrat proti Daljnemu vzhodu — Japoniji.

DPD Svoboda
Rudi Jedretič
Ribno

bo gostovalo v nedeljo, dan 12. 10. 1980 ob 18. uri v dvorani kulturnega doma v Zr. sipu. Predstavili se bodo ...

»VEČER NARODNE BESEDE, PESMI IN PLESA:

V programu bodo nastopili mladi folkloristi DPD Svoboda Rudi Jedretič Ribno in ... ni dramske sekcije.

Časopis GLAS v vsak gorenjski dom

Prinaša zanimive novice slehernemu prebivalcu Gorenjske. Če še niste naročnik, če ga želite redno (ob torkih in petkih) prejemati na dom, nam sporočite takoj. Le tako boste v celoti izkoristili ugodnost brezplačnega prejetja časopisa do konca tega leta.

Naročam časopis Glas na naslov:

Priimek in ime

ulica

št. in naziv pošte

ČP GLAS,

Moše Pijade 1

64000 KRANJ

(tel. 23-341)

Skrbnost nekoga brezna

23

MATJAŽ CHVATAL

Z velikimi mukami me prijatelji izvečejo iz luknjice, v kateri sem bil resnično v nerodnem položaju, saj z drugim kot z glavo in usti nisem mogel niti migniti.

Za menoj poizkusi Rožle, ki pa se v luknjo spusti do ramen, tam pa se zagozdi. Bušman in Zdravec pa sta tako velika in »močna«, da niti poizkusiti nočeta. Pravita, da ne bi prišla noter niti do kolen.

Le kaj hudiča nas vleče v te temne globine. Saj bo nekoč še nekdo izdihnil med temi zahrbtnimi skalnimi bloki, ko se bo takole brezglavo basal med njimi. Toda, še vedno je brezno z vsemi svojimi nevarnostmi in skrivnostmi veliko lepše kot naš civilizirani svet.

Ponovno smo v bivaku, v globini štirinštirideset metrov.

»Kaj mislite, ko bi temu bivaku dali ime »Bivak štirih vponk«?

Poglejte te štiri karabine, obešene na temle klinu.

Približno dva metra od tal je zabit klin svedrovec, meter pod njim pa navaden klin. /rv, ki je še pred nekaj minutami vodila naprej v brezno, iz katerega smo priplezali, je bila privezana na klin svedrovec in potem še na navaden klin, hkrati z njo pa na navadnem klinu vrnijo še štiri vponke, na katerih so pripete štiri mreže za spanje. Vsaka od njih v

majhnem prostoru vodi v svojo stran, tako, da je mala dvoranica popolnoma natlačena, saj je v primeru, da mi ležimo v njih, v dvoranici še komaj toliko prostora, da med njimi lahko stojita še dva človeka.

Ležimo. Po enajstih urah smo se vrnili na bivak, potem, ko smo prišli do najnižje točke brezna in tam nekaj ur obupavali pri iskanju nadaljevanja. Prisiljeni smo se bili vrniti na bivak, se najesti, poleči po mrežah in vrečah, kljub temu, da smo še vedno vsi spočiti in dokaj nabiti z energijo in željo po novih odkritjih. Čaka nas še povratek na površje, ki bo sprva lahek, kolikor bolj pa se bomo bližali površini, toliko težji bo, saj se nam bodo tovorji neprestano večali in večali. Iz brezna moramo izveči še sto in sto metrov težkih z vodo in ilovico prepojenih vrvi, ki bodo ovirale naše vzpenjanje, tako, da se bomo lahko vzpenjali dneve in dneve. Prijatelji, ki bodo pomagali pri transportu opreme iz globine tristošest metrov do površine, morajo priti k jamskem vходу čez približno dvanajst ur, vsaj za takrat smo zmenjeni za telefonski razgovor.

Zafkancija v bivaku je nepopisna. Edino Zdravec, ki nima razumevanja za takšne in podobne stvari, leži v mreži zavij v spalnico, vreča in piše svoj dnevnik. Občasno zakolpe, ker mu kaplje s stropa padajo v odprt zvezek.

»Uh, drek mi že leze iz riti, pa se mi niti vstati ne da. Phh, da bi šel ven na mraz.« vzdihuje Bušman.

»Če hočeš, se lahko poserejš v svoji vreči. Mene to ne moti,« mu odvrne Rožle.

»Kako te bo pa motilo, ko sva jaz in Zdravec med vama,« mu odgovorim.

Bušman se kljub vsemu ojunači in po nekaj minutah vidno olajšan pride nazaj na bivak.

»Auh, nekaj kilogramov dreka manj,« ves tresoč iztisne med šklepetajočimi zobmi.

»Ti, ti, da si se usral ...«

»Rožle, Rožle, pojdi pogledat, če ne verjamem.«

»Že grem,« je vstal iz tople vreče in se odpravil po rovu naprej.

Vrnil se je čez nekaj minut z zatinsjenim nosom in nosljajoče dejal:

»Sicer ne vem, v katero razpoko si potisnil tisti svoj drek, vem pa, da prav ogabno smrdi.«

»Če je res tako, potem imamo pa srečo, da piha ven in ne noter. Bomo vsaj na svežem zraku,« odgovorim.

Zdravec še vedno piše svoj dnevnik. Počasi že postaja dolgočasen. Lahko bi ga pustil in ga pisal doma in se nam sedaj pridružil pri pogovoru, ne pa, da sedi tam v mreži sam zase in nas popolnoma ignorira.

Pospravljamo svojo bivak opremo v transportne vreče. Rožle pripravlja zadnji obrok hrane v tej globini.

»Kaj bomo jedli?« ga vpraša Bušman, kateremu je poglaviti življenjski smisel in edini cilj hrana.

»Puding,« odvrne in postavi med nas posodo s kadečo se rjavo tekočino.

Bušman poskusi brozgo in jezen vzklikne: »Fej, kaj si pa skuhal?«

»Puding z rozinami,« začuden odvrne Rožle.

»Nemogoče, to je navadna voda z neko moko in rozinami. Nепrebavljivo je.«

»Rožle, a ti morda čisto slučajno veš, da se puding kuha v mleku?« mu namigne Zdravec in pokaže na nekaj zavitek mleka v prahu, ki

jih še nismo zbasali v transportne vreče. Bila svetloba nekoliko močnejša, bi videli, kako je Rožle ob Zdravčevi pomoči močno zardel in povesil svoj pogled.

»Pa tak kuhar, saj ne zna kuhati nič drugega,« namigne Bušman, »če ne bi bil konzerv, bi ob tvoji kuhi shiral.«

Rožle je še vedno tiho, brez besed gleda tla.

»Kaj bi bilo, če bi imel ti takšno ženo, da si moral sam kuhati, tako kot jaz.«

V telefonski slušalki tiho zabraja in zapiska. Rožle skoči k telefonu in sgrabi šalko, ki si jo hitro priloži k obrazu. Ustni mu razlezejo v velik nasmech, ko spregovori:

»Halo, halo površje, tukaj bivak v globini štirinštirideset metrov.«

»Halo bivak, kako je doli, kakšno je bina?«

»Okoli petstotridaset metrov. Koliko pred jamo?«

»Samo Vegi in jaz,« odgovori Zdravec, »tabora pred vhomod v brezno.«

»Kakšno je vreme zunaj?«

»Sončno in polno snega. Ali ste videli to široko avtocesto od Goške do ... vhoda?«

»Kakšno avtocesto neki. Mi smo v celoti shodili samo ozko gaz, ki pa se je ... zasipala.«

»Sranje! Sem so torej ljudje hodili procesijah.«

»Poglej, če kaj manjka v sotoru.«

»Kaj pa imate v njem?«

»Obledo. No, je že dobro, bomo pa ... na Goški popizdili.«

»Kdaj bosta prišla dol.«

»Samo še preoblečeva se, potem pa gremo.«

»Kdaj pa se ponovno slišimo?«

»Ne vem.«

»Daj, daj, ne zafkavaj se!«

»Dobro, kaj ko bi si telefonirali ... dve uri?«

»Dobro, Srečno, vidimo se ... Križišču.«

Strazišče — Družina Florjančič iz Strazišča je prava gobarska družina. Franc in Silva sta gobarja že od rane mladosti, svoje gobarsko znanje pa sta uspešno sprenesla tudi na obe hčerki, 11-letno Mojco in 14-letno Zdenko. Gobe, predvsem jurčke, lisičke, šampione in štorouke, največkrat nabirajo po pobočjih Jošta, preteklo nedeljo pa jih je pot zanesla na Jelovico. In kot se za izkušene gobarje spodobi, tudi na Jelovici niso ostali praznih rok. Še več. Zdenka je namreč tik ob cesti našla velikanskega jurčka, ki je tehtal skoraj 2 kilograma in je imel obseg klobuka 82 cm. Poleg njega je rasel še en jurček, ki pa je tehtal sles 1 kilogram. (-fp) Foto: F. Perdan

Teden upokojencev

Radovljica — Zveza društev upokojencev občine Radovljica je pod poveljstvom občinskega sveta s sindikatom pripravila od 6. do 10. oktobra upokojenski teden. Sodelovali so društva upokojencev z Zelenke, Bohinjke Bistrice, Begunj, Zasipa, Kropce, Lesc, Podgorca, Radovljice in Stare Fužine, v katerih so se vrstile številne aktivnosti in športne prireditve, tekmovanja in izleti. Člankinja proslava ob Tednu upokojencev pa bo v soboto, 11. oktobra, ob 18. uri v Festivalni dvorani na Radovljici. Nastopili bodo moški pevski zbor društev upokojencev z Bleda, ženski pevski zbor LIPA iz Radovljice, harmonikarji, solist Koren in mešani pevski zbor društev upokojencev z Radovljice.

D. S.

Preurejena cesta

Komenda — Partizanska vas Komenda Dobrava je te dni dobila boljšo povezavo s štiri kilometre oddaljeno Komendo. Zaključna dela na makadamski cesti so bila zelo zahtevna, saj cesta vodi skozi gozd, navoziti pa je bilo treba 4.700 kubnih metrov gramoz. Z dobro organizacijo dela v krajevni skupnosti Komenda in s pomočjo krajanov so bili dejanski stroški znatno manjši od predvidenih. Računali so, da bo preureditev ceste veljala 4,55 milijonov dinarjev, po končani obnovi ceste pa dejanski stroški znašajo le 1,7 milijona dinarjev. Prispevek krajanov je torej velik. Del sredstev sta prispevala kamniška komunalna skupnost in Gozdno gospodarstvo Kamnik, krajevna skupnost Komenda pa je IZ SREDSTEV samoprispevka namenila 1,1 milijon dinarjev.

J. K.

Spodbudno Kališću

Dom Kokrškega odreda na Kališću bo po predvidevanjih obiskalo v naslednjem letu okoli 20 tisoč ljubiteljev gora. Tako množičen pristop Kališću je prispevali dejstvu, da od križaja štiri planinske transverzale. V soboto so se v spremstvu vodnika Planinskega društva Franca Ekarja povzpeli nanj Bole, član predsedstva SR Slovenije, dr. Miha Potočnik, častni vodnik Planinske zveze Slovenije in drugi. Pohvalno so se izkazali v tej izključno planinski postojani Predvdvorom, ki je bila obnovljena in ki ji kaže tudi bližnji le bolj odpreti vrata.

C. Z.

»Dan Bleščeče«

Ob koncu septembra so se na Bleščeči planini ob koči nad Arihovo pečjo zbrali graditelji te planinske postojanke, med njimi Franjo Klojčnik, organizator delovnih akcij, planinci z Jesenic, Mojstrane ter iz Kranja, ki so rojakom onstran Karavank pomagali materialno ter z udarniškim delom. Organizator, Slovensko planinsko društvo iz Celovca, je družabno prireditev, kjer so se srečali planinci z južne Koroške in Slovenije, imenovali »Dan Bleščeče«. Predstavniki Planinskega društva Kranj so ob tej priložnosti predali celovškim planincem plaketo — grafiko Novinca, ki simbolizira 80-letno uspešno dejavnost kranjskega društva, kronano z zmagošnjem na Everestu.

C. Z.

VASA PISMA

NAJPREJ KANALIZACIJO!

V Glasu z dne 30. septembra sem prebral zanimiv zapis turistične Sedeeve pod naslovom Turistični obeti, kar bo kdaj v prihodnosti lahko postalo tudi resničnost. Dragih gradenj in adaptacij v družbeni lasti je bilo na Bledu od leta 1945 dalje bore malo — več je bilo rušenj — tudi nepotrebnih!

Toda turistične in gostinske zmogljivosti so se precej povečale tako kot prebivalstvo, če odštejemo še tiste delavce, ki se že iz leta iz drugih krajev vozijo k nam na delo. Novi hoteli in drugi objekti ter dozidave bodo terjale tudi več osehja, s tem pa tudi nova stanovanja, v katerih je bolj malo slišati... Toliko misli k članku.

Menim, da je sedaj najvažnejše dokončati to, kar že delamo: sanacijo blejskega jezera! Dela dobro potekajo in več kot polovico del je že gotovih, kar je razveseljivo. Hkrati z dokončano natego bi moralo biti obnovljene vsaj sto metrov kanalizacije na Mlinem, ob koncu Prežihove ceste. Vodna skupnost Kranj bi morala pristopiti k uresničevanju del, vsaj obenem kakor mojster Pelko. Najprej kanalizacija, potem hoteli, bazeni in gradnje, to bi moralo biti naše geslo.

Menim, da bi si komisije, ki hodijo ogledovat gradnjo natege, morale ogledati tudi potok Jezernico po vsej dolžini, ki teče vzporedno ob kanalizaciji. Zaradi povečanega dotoka vode po tej kanalizaciji je možno tudi premikanje tal, ker so cevi že leta zdrobljene. Nasploh pa bo natega bore malo koristila, če se ne bosta spremenila kultura in odnos do jezera: sanirati vse obrežne odplake, ki sedaj tečejo v jezero. Odpraviti bo treba divja kopaljšča, pranje avtomobilov in odlaganje smeti ob obali!

Gostov v avto-kampih je vedno več, zato bo treba povečati tudi zmogljivosti tamkajšnjih sanitarij.

Letos slavimo 125-letnico, odkar je pionir blejskega turizma Arnold Rikli postavil prve Sončne kopeli. Prav takšen Rikli pa bi bil danes — bolj kot kdajkoli prej — potreben blejskim gostom pa tudi jezeru. Alojzij Vouk, Bled

KAJ PA RK?

V Glasu sem 26. septembra videl fotografijo plašev in skornjev na radovljiškem smetišču in prebral kritiko tega zapravljanja, češ da bi bila vsaka organizacija RK vesela tega blaga.

Ne vem, za koliko organizacij RK to velja. Pred leti sem se še iz Pirana moral osebno pozanimati, v kateri reven kraj lahko pošljem stvari, ki jih RK ni mogel sprejeti, ker ni vedel kam s predmeti iz svojega skladišča. Letos ob spomladanski akciji zbiranja rabljenih oblačil smo pri nas naložili velik karton oblačil in obute, da ga odpeljemo v zbirališče, pa smo dobili pojasnilo, da v Skofji Loki sprejemajo samo krpe za Dinos. Tako nam je oblačilo vse pripravljeno blago v veži, nakar smo jo z združenimi močmi prenesli v drvarnico, kjer bo sčasoma propadlo.

B. F. Skofja Loka

Crtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENIŠKE OBČINE

(46. zapis)

Se ta zapis posvečam čebelje marljivim botanikom, ki so večino svojega življenja namenili raziskavam našega alpskega rastlinstva. Njihovo tiho delo je bilo brez kričavih »zmag«, pač pa so tu najdbe, ki bodo imena znanstvenikov oznanjale še stoletja — v latinskih imenih drobne cvetja... Pri nekaterih je botanikovo ime slišno tudi v vsakdanjem pomenku o okrasju naših gora. Le kdo še ni slišal za Cojzovo vijolico in za Cojzovo zvončnico pa za koroško wulfenijo, Blagajev volčin idr?

Seveda moram pogovor o ljubih mi botanikih omejiti le na nekaj, največ, žal, le tujih imen, četudi vem za naše domače, kot so n.p.r., A. Pavlin, Ivan Tušek, A. Piskernik, F. Jesenko, M. in T. Wraber, V. Petkovšek, pa še vrsta drugih, ki mi ta hip ne pridejo v misel.

Prejšnjemu zapisu o F. K. Wulfenu moram še dodati opis njegove sloveče koroške wulfenije. Rastlina je visoka kar do pol metra, ima podolgovate narobe zvončaste liste, zožene v kratek pecelj; listi so dvakrat narezani, cvetovi v krožnem svetovju so vijoličasto modri. — In še to: v Ziljskih alpah stoji velik planinski dom (hotel), ki ponosno nosi ime »Wulfenia«.

BALTAZAR HACQUET

Navaden mož učenjak, dolgoleten gost naše dežele, je bil rojen l. 1739 v francoski Bretoniji. Skoro celih dvajset let je bil najpoprej rudarski zdravnik v Idriji, potem pa štirinajst let profesor anatomije v Ljubljani. Umril je 76-leten na Dunaju (1815).

Mimo poklicnega dela je Hacquet posvečal ves svoj prosti čas ljubljeni botaniki. Objavil je obsežno knjigo o rastlinstvu kranjske v štirih delih, sledila ji je še zanimivejša o Potovanju od kranjskega Triglava do tirolskega Zvonarja.

Bil pa je Hacquet tudi odličen etnolog, sociolog in planinski pisatelj. Vendar njegovo delo slavé le še drobne alpske cvetke, kot n.p.r. zlatorumeni zvezdnici Hacquetia epipactis in Pedicularis Hacquetii.

Glede na svoje dolgoletno delo med Slovenci, se je pravično zavezal za naš narod in v svojih delih opozarjal na očitne nacionalne in socialne krivice, ki se mu dogajajo. O vsem tem govori v obsežni knjigi (v petih snopičih), kjer opisuje jugozahodne Vende, Ilire in Slovane. To delo je zanimivo tudi za sodobne kulturne zgodovinarje.

KAREL ZOIS

Brž povem, da je bil to brat v naši zgodovini bolj znanega Ziga Zoisa. Tako znanega, da smo njegov priimek kar ponášili in ga pišemo kot Cojza. Pa imenujmo zato tudi njegovega brata tako, saj na splošno govorimo in pišemo tudi le o Cojzovi vijolici in o Cojzovi zvončnici, četudi ga znanstveni imeni obeh gorskih cvetk etimološko pravilno omenjata (Viola Zoisii, Campanula Zoisii).

Karel Zois (1756—1800) izvira iz rodbine gospodarstvenikov, ki je prišla iz Švice preko Italije in Trsta v Ljubljano in se tu ustalila. S svojo zemljiško, rudarsko in železarsko

povestjo pa se je zakoreninila po vsej Gorenjski, pač predvsem v Bohinju, okrog Jesenic in na Brdu pri Kranju.

Rodbina Cojzov je dobro zapisana na straneh naše kulturne in gospodarske zgodovine. Ziga Cojz je bil ne le mecen in pobudnik slovenskega narodnostnega preporoda, pač pa tudi priznan mineralog, čigar zbirka je bila osnova za ustanovitev muzeja v Ljubljani (leta 1826).

Karel, brat Zige Cojza pa se je povsem posvetil botaniki. O zasebnem življenju Karla Cojza malo vemo, kaže da je bil bolj samosvojen človek in da se z bratom Zigo nista najbolje razumela. Karel je živel večino na Brdu pri Kranju. V letih 1785—1790 si je tu uredil vrt, kjer je zasadil domača in tuja drevesa ter gojil alpske rastline in ustvaril tako prvi botanični vrt na Slovenskem.

O njegovi ljubezni do lepe botanične vede, do alpskega sveta in njegovega cvetja govori dejstvo, da je zgradil v Triglavskem pogorju dve koči, ki sta mu omogočili daljše bivanje v poletnih mesecih v krajih bogate alpske flore. Ena teh koč je stala v dolini sedmerih jezer, druga pa na Velem polju. V teh kočah je Karel Cojz nudil gostoljubje prijateljem botanikom svetovnega slovesa pa tudi našemu Valentinu Vodniku, ko je le-ta župnikoval na Koprivniku. Ne bo narobe, če še zapišem, da smemo ime Karla Cojza šteti tudi med pionirje našega planinstva.

COJZOVI GORSKI CVETKI

Zelo prav pa bo, če vsaj na kratko opišem obe cvetki naših Alp, cvetki, poimenovali po našem Cojzu.

Cojzova vijolica (Viola Zoisii) ima kratkopeceljate, okrogle liste, ki tvorijo pri dveh listnih rožicah, iznad katere se dviga kratka bečev, na njej pa 2 do 3 cm širok, mačehi podobni cvet nasičeno rumene barve s temnimi progami — kažipoti čebelarom do medu. Cojz jo je našel v maju leta 1785. Odtlej te vijolice nihče ni več videl, kajti iskali so jo v juliju in avgustu, cveti pa le v maju! Šele leta 1857 so jo nanovo odkrili. — Cvetka pripada ilirski flori in raste pri nas na planinskih tratah in v skalnatih grebenih v višini 1800—2200 m.

Na alpskih stezah, ki vodijo v skalnate višine, ne moreš prezreti blédomodrih, valjastih, pri dnu trebušasto zaobljenih, ob ustju pa hipoma zoženih, kot zadržanih zvonastih cvetov z vhodom po tesni, znotraj z belimi dlačicami porasli razi. Ti mični cvetni zvončki nimajo nad blazinico pecljatih, narobe jajčastih listov na kratkih, plezljivih se golih stebelcih, ki so poglajali iz vejnate korenike v skalni razpoki — podoba je, kot da je ves ta gorski okras poglajal iz žive skale! To je znamenita Cojzova zvončnica (Campanula Zoisii).

Seveda sta obe planinski cvetki, ki nosita Cojzovo ime, zaradi svoje lepote in omejene razširjenosti, z zakonom zaščiteni.

Tako sem, morda preobsežno za te zapise, orisal klasično obdobje v zgodovini slovenske alpske floristike, katerega označujejo imena Hacquet, Scopoli, Wulfen in Cojz.

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

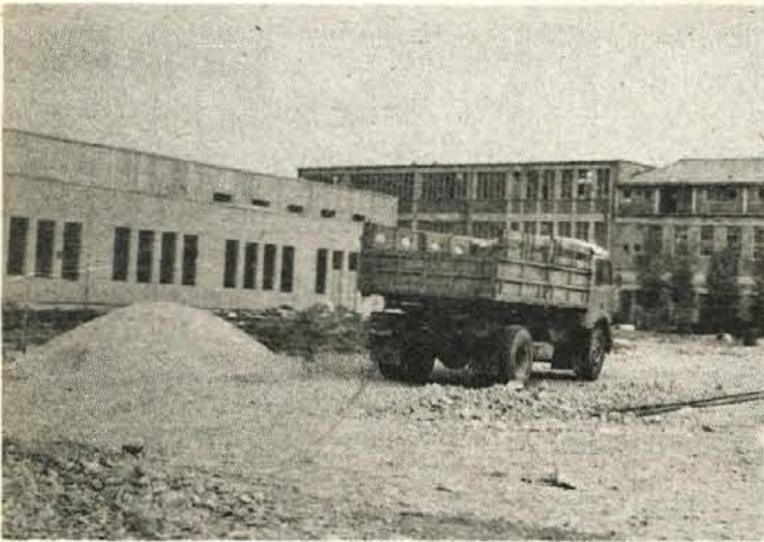
Riše: Jelko Peterneš
Priredba: M. Zrinski

Obe je tolažil sina, kakor je vedel in znal. Obetal mu je roči z vojne. Peter je nazadnje še enkrat objubil, bo prizdeval sina in druge ljudi privaditi si in da bo srbel za vasa opravila. Potem pa se je zaklenil v čumnatu in hlapec Ožbe, ki je imel to noč veliko v hlevih in na dvorišču, je pravil, da je tisto noč dolgo videl luč v njegovih oknih. Kaj je Peter misljal tisto noč, tega ni mogel zvedeti ne iz pisem drugih poročil...

29. Drugi dan popoldne je krdelce hlapecv zasedlo na grajskem dvoru iskre konje. Vsi so bili mladi, brhki mladeniči iz doline. Stari Ožbe je držal osedlanega vranca za brado. Pod kamnitim podstreškom je stal Marko Kozjak v bleščeči vojni opravi, prepasan z velikim viteškim mečem. Zadnjile je še opomnil domačo družino, naj bodo pazljivi in pokorni kakor doslej, zadnjile je poljubil sina, se zavijtel na konja in že so jezdeci zdrijali skozi grajska vrata.

30. Od vseh strani, iz gradov po hribih, so hiteli kranjski plemiči s svojimi hlapec in kmeti proti Ljubljani. Od ted se je precej velika vojska vdirala proti Cojzu, da bi odpodila Vitovčeve čete in rešila cesarja... Več tednov po Markovem odhodu na Kozjaku ni bilo posebne spremembe. Peter Kozjak se je nekako ves preredal. Ni se več zapiral v samoto, bolje se je oblačil in zahajal na obiske k osedom, da si je pridobil ugled med ljudmi. Vsemu svetu se je pričel dobrikati.

Danes bodo v Poznanovcu odprli novo tovarno obutve Partizan

Občina Ludbreg, ki je vsajena med reke Dravo, Bednjo in Plitvico v severozahodnem predelu Hrvatske, nima bogatih surovinskih zaledij. Razen kmetijskih površin so tu le še izvori tople vode, ki omogočajo razvoj turizma.

Osnovne značilnosti družbeno-ekonomskega položaja občine, ki je 3. oktobra slavila praznik v spomin na ustanovitev Kalniškega odreda, so dosti gosta naseljenost, pomanjkanje industrije, infrastrukture, slabo razvite družbene dejavnosti in nezaposlenost. Od skupaj 22.340 prebivalcev je namreč zaposlenih komaj 4300, torej vsak peti občan.

Nosilci razvoja so kovinska, obutvena, kemijska, grafična in tekstilna industrija, ter kmetijstvo in domača obrt. Razvojni program občine zato sloni na odpiranju domačega gospodarstva navzven, na povezovanju s sorodnimi organizacijami iz drugih občin in republik, na združevanju dela in sredstev.

Ze štiri leta Pekovi

Dober primer in zgled ostalim je sodelovanje tovarne obutve Budućnost iz Ludbrega s tovarno obutve Peko v Trziču. Skupščina občine nanj gleda izredno naklonjeno, saj je Preko v še pred leti nerazvito pokrajino prinesel možnost zaposlitve za 1230 delavcev, in to predvsem žensk, ki dela doma niso mogle lahko najti.

O povezavi oziroma iskanju skupne razvojne poti so v Budućnosti začeli resneje razmišljati pred dobrimi desetimi leti. Takrat so razen čevljev osvojili še program izdelave zgornjih delov obutve ter jih prodajali Peku, Planiki in Astri. Vendar pa niso bili niti finančno niti strokovno toliko sposobni, da bi bili kos zahtevam tržišča, sodobnejši proizvodnji, prodaja in nabavi.

Peko je že 1972. leta prodajal polovico njihovih izdelkov, jim ponudil strokovno ter po sklenitvi petletnega dogovora o sodelovanju tudi razvojno-tehnično pomoč. Za Budućnost je prevzel celotno prodajo obutve in zgornjih delov, tovarno oskrboval z osnovnimi in drugimi materiali. Sodelovanje je dajalo iz dneva v dan boljše rezultate. Pred štirimi leti so bili ustvarjeni vsi pogoji, da se Budućnost pridruži Preku kot temeljna organizacija združenega dela.

Hkrati nova tovarna

Ob združitvi je bila načrtovana tudi gradnja nove tovarne, saj so bili stari prostori Budućnosti neprimerni, premajhni za sodobno opremo in širitev proizvodnje. Tovarna je bila zgrajena v rekordnih desetih mesecih, kar priča o velikih naporih delavcev za povečanje produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti. Stala je okrog 65,5 milijona dinarjev, tretjino vsote pa je prispeval Peko z lastnimi sredstvi in bančnim kreditom.

Prvo leto je temeljna organizacija v Ludbregu v novih prostorih dosegla 66.500 dinarjev dohodka na zaposlenega, dve leti kasneje se je številka povzpela že na 92.300 dinarjev. Zaposlili so 500 novih de-

Peko gradi zveste sodelavce

lavcev, v glavnem nekvalificiranih, ki so jih morali najprej usposobiti.

V Budućnosti so se usmerili v proizvodnjo fleksibilne športne obutve in zgornjih delov. Zahodnonemški firmi Afis prodajo prek Peka kar 65 odstotkov obutve. Ostalo pride na jugoslovanski trg. Zgornje dele rabijo sami in Pekova temeljna organizacija Obutev v Trziču.

Zasluge še za 300 delavcev

Razvojni načrt temeljne organizacije Budućnost je usklajen oziroma zasnovan na planih delovne organizacije Peko. Vanj sodi tudi gradnja dveh proizvodnih hal, ki že začenjata rasti in bosta gotovi v začetku julija prihodnje leto. Stali bosta predvidoma 97,7 milijona dinarjev. Tudi pri tej naložbi sodeluje Peko z združenimi sredstvi v višini 15,3 milijona dinarjev.

V novih prostorih, v katere bodo preselili proizvodnjo zgornjih delov obutve, bodo marljivi delavci povečali celotni prihodek za okrog 116 odstotkov, amortizacijo za 134, dohodek za 119, ostanek dohodka za sklade pa bo porasel predvidoma

Pred leti je tržiška tovarna obutve Peko navezala poslovno-tehnično sodelovanje z več sorodnimi organizacijami na Hrvatskem – Budućnost iz Ludbrega je postala njena največja temeljna organizacija. Tovarna kož in obutve Partizan iz Poznanovca, ki danes odpira novo tovarno, pa nepogrešljiv kooperant – Z vlaganjem v njune sodobnejše prostore in opremo je Peko pomagal pri zaposlovanju ljudi na območjih z malo razvito industrijo ter približal tovarne delavcem – Nemotena preskrba z usnjem in zgornjimi deli obutve je zamenjava, dragocenejša od denarnih obresti

Delovni pogoji v Budućnosti so dosti boljši kot v tržiški tovarni

Le dva odstotka bolniških izostankov

Glede na to, da je kolektiv zelo mlad in zelo ženski, začudi nizka stopnja bolniških izostankov. V poprečju jih je samo 2 do 2,5 odstotka, medtem ko je vseh odsotnosti, če prištejemo redne in porodniške dopuste, blizu 12 odstotkov. Zanimiv je tudi podatek, da je trenutno v tovarni kar 118 nosečnic.

K takim rezultatom vsekakor precej pripomore zavest delavcev, ki še niso navajeni izkoriščati vseh »pravice«, po drugi strani pa lastna splošna ambulanta, ki izvaja tudi preventivne preglede, in zobna ambulanta. Razen tega je pri sindikatu organizirana laična kontrola, ki nadzoruje morebitne »sezonske bolezni«.

Peko več kot kooperant

Izredno uspešno sodelovanje, čeprav samo v odnosu kooperanta, ima tovarna Peko z več kolektivi na Hrvatskem, tudi s Tovarno kože in obutve Partizan v Poznanovcu. Čeprav nekateri deli Hrvatskega zagorja še veljajo za dokaj nerazvite, tega za občino Zabok ne bi mogli trditi. Zaposlen je skoraj vsak tretji občan, prevladuje pa tekstilna, opekarska, usnjarsko-čevljarska industrija, industrija gradbenega materiala. V razvoj se uspešno vključuje še turistična dejavnost in v zadnjem obdobju zlasti kovinskopredelovalna industrija.

Partizan, ki je vključen v ustvarjeno organizacijo Zinko in se je rodil iz stare zasebne usnjarske, razvija dve smeri proizvodnje. V temeljni organizaciji Usnjarna izdelujejo kožo, medtem ko v Obutvi izdelujejo športno obutev in njene dele. Ta del kolektiva se je tako pred osemnajstimi leti iskanju trga povezal s tržiško Pekom. Danes dela samo za obutev, medtem ko Peko razen nabave in prodaje vodi tudi usnjarsko razvojno politiko.

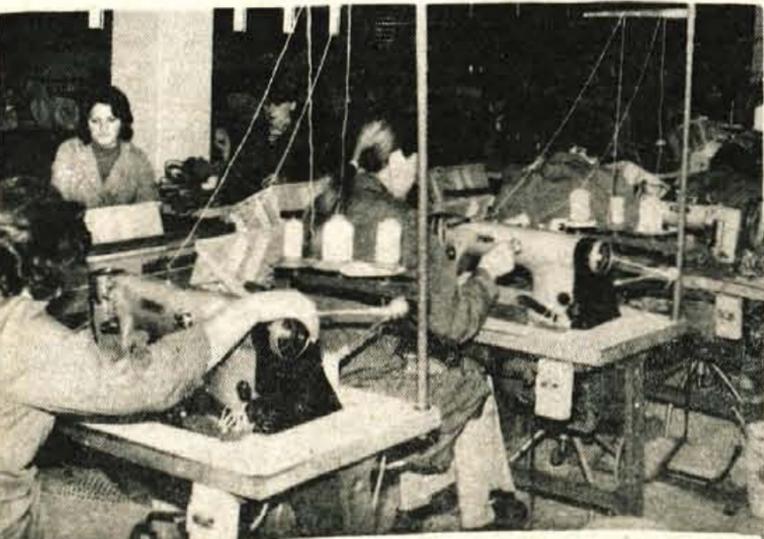
Partizanova Obutev je v zadnjih letih nosilec zaposlovanja v občini Zabok. Letna stopnja rasti zaposlovanja znaša kar devet odstotkov, trenutno pa v temeljni organizaciji dela okrog 400 ljudi. Osebnih dohodkov v poprečju niso blesteči, saj so v prvem letu znašali le 4500 dinarjev. Med njih najbolj nizka produktivnost je velika odsotnost z dela, kar vpliva na nemoten potek proizvodnje in na ustvarjanje višje dohodka.

Danes v Poznanovcu slovesno

Dogovor o gradnji nove tovarne za temeljno organizacijo Obutev sta Peko in Partizan sklenila v Trziču. Stala bo okrog 82 milijonov dinarjev, skupaj s sodobno opremo pred njo. Slabo polovico vrednosti delavci pridobili s krediti, v obliki lastne udeležbe pa sta se pogajali tudi Pekovi temeljni organizacija Obutev in Mreža, ki sta prispevali 21 milijonov dinarjev za stroške tri milijone za opremo.

V novi tovarni bo našla prvo celotna Partizanska Obutev, vesno jo bodo odprli danes slovesno. V njej bo sprva zaposlenih okrog 560 delavcev. Za prihodnje leto bodo povečali letno proizvodnjo športne obutve od 300.000 na 500.000 parov, število športnih delov pa od 125.000 na 300.000. Količinsko bo proizvodnja v naslednjih petih letih narasla za 120 odstotno, saj tovarna v začetku bo docela izkoriščena.

H. Jelenc

Iz starih prostorov, ki jih bo zasedla usnjarna, se je najprej preselila šivalnica

Budučnost v Ludbregu: že štiri leta Pekova temeljna organizacija

Veliko pohvalnega je Franjo Jemrič povedel tudi o delu družbenopolitičnih organizacij. Komunisti so zelo aktivni in tesno sodelujejo z občinsko konferenco, še bliže delavcem pa je osnovna organizacija zveze sindikatov, ki je prisotna tudi na tistih področjih dela in življenja v kolektivu, na katera se v drugih običajno ne spušča. Pri sindikatu je že sedmo leto zelo uspešen aktiv žena. Prireja razna predavanja, na primer o higieni, o delovnih navadah, o odnosu do dela in sodelavcev ter podobno. Ženske, kajti kolektiv je pretežno ženski, so vzele v »zakup« tudi okolico tovarne. Ta je lepo urejena, saj vsak oddelek skrbi za zelenje in cvetje na svojem koščku »vrta«.

Znašimi naročniki na izletu v Brdih, v Lipici in Lokvi

Beli konji, rdeč pršut, črn teran ...

Zadnja postaja našega izleta je bila pršutarna Emone v Lokvi.

Veselo je bilo že navsezgodaj, ko smo se spravljali na avtobus, ko pa je Zadelov Henrik z Bleda potegnil in šepa še svoje orglice, smo vedeli, da je pred nami zares vesel dan. Pohiteli smo po Poljanski dolini čez Kladije — tam kjer z ene strani strehe odteka voda v Črno morje, z druge pa v Jadransko — v partizanako Cerkno. Le malce smo se ozirali po hišah in okoliških hribih, ugotavljali, kje je bila partizanska klet, kje je padlo največ partizanov, že sta dva naša potnika ugotovila, da sta se kot kurirja srečevala na skrivnih poteh. Potočnik Franc iz Nemilij je bil kurir na G-12 nad Kropo, Leopold Lavtar iz Bukovščice pa na G-33 nad Taležem ...

Ob Idriji smo bili neverjetno hitro pri Mostu na Soči in potem le še malo ob Soči in navkreber, pa smo bili v Brdih. Seveda smo si ogledali kleti, mogočne sode, ki merijo tudi

po šest, sedem tisoč litrov in spoznali ves postopek predelave vina, od prevzema grozdja do zrele kapljice ... Zal nismo doživeli odkupovanja grozdja, kajti vinogradniki bodo svoj pridelek pričeli voziti sem šele čez dva dni. Je pa to pravo doživetje, pravijo. Na tone zrelega grozdja na traktorjih, kamionih, spodaj v kanalih pa stiskalnice stiskajo ...

No, poskusili smo tudi njihova vina: tokajca, rebulo, merlot. Kar dobro smo zalili našo malico.

Pa se je seveda spet mudilo naprej. V Lipico. V hotelu Maestonaprej. V Lipico. V hotelu Maestonaprej, ki se ponaša s petimi zvezdicami, smo kosili. Živahno je tu te dni. Se vedno ni konec praznovanj ob 400-letnici lipiške kobilarne. Kar derejo sem turisti. Iz vse Evrope. Vse govornice slišiš. Ogledamo si tudi program dresiranih konj. Ni kaj, dobro so naučeni in znajo se obrača-

ti po taktu ... Potem še ogled hlevov, staj, novega hipodroma in plemenskih konj. Zdi se, da je tokrat v Lipici več konj, kot včasih. Vsaj ponjave je več in kobil. Pa tudi dražje je vsako leto. No, sicer si pa jahanja v Lipici le malokateri Jugoslovani lahko privošči. Italijani, ti pa prihajajo. Meja je blizu in veliko je stalnih obiskovalcev. Nekateri imajo tu celo svoje konje.

Vse bi še bilo, če bi se nam vedno ne mudilo. Pa moramo pohiteti v Lokev, kjer nas že čakajo v pršutarni, da nam pokažejo, kako se po kraševsko pripravljajo pršut, budžola, panceta in kmečka salama. Pršutarna v Lokvi je ena od številnih tozdov ljubljanske Emone, pove njen vodja Janez Kepa. Po 400 ton mesa predelajo letno tu v rdeče mesne dobrote, ki se nikjer ne naredi tako okusne, kot prav tu. Kraška burja naredi svoje, to je znano. In ko se sprehaš pod tistimi oblaki kra-

Lipiški konji so navajeni obiskovalcev. Foto: D. Dolenc

čami, pod dišečimi budžolami in salamami, ki vise izpod stropa in s stoji kot koruzni storži v kozolcu, imaš v trenutku polna usta slin ...

In če bi nam takrat ne dali nič pokusiti, bi jim resnično zamerili. Pa so dali. Pršuta, tanko narezanega, budžole, pancete, sira, oliv in še pristnega kraškega terana povrhu. Tu se je pa dalo privezati dušo! Zal nismo mogli prav nič kupiti za s seboj, da bi razveselili še naše domače. Nimajo še urejene prodajalne, toda čez kakšen mesec bo že. Pravijo, da imajo zdaj pršut po 193 dinarjev za kilogram, v sosednji Lipici ga pa režejo po 600 dinarjev kilogram ...

Potešeni in odžejani smo se zdaj lahko odpravili domov. Kakšna je bila volja v avtobusu, si pa lahko samo mislite ...

D. Dolenc

Ne morete si misliti, kakšne dišave in vonjave se širijo po vseh prostorih pršutarne. Tele skladovnice slanina bodo čez nekaj mesecev odlična panceta.

Otroški vadbi več pozornosti

Vzgoja mladega rodu se je po namenu, vsebini in načinih dela znato izboljšala. Več je otroških vrtcev, več je šolanih vzgojiteljic in več načrtnega poglobljenega dela. Vzgoja je pestra, izdatna in zanimiva, saj predšolsko obdobje močno vpliva na nadaljni razvoj človeka.

Osnovni pogoji zdravega razvoja morajo biti dani v predšolskem obdobju. To so primerne gibalne obremenitve in oddih, utrjevanje na svežem zraku ali s hladno vodo in ostale otrokove vrednote, ki so del njegovega srečnega življenja. V zdravem otroku je očitna sila po gibanju, saj gibalne pobude spodbujajo rast, obseg oprsja, vitalno kapaciteto, moč gibal in umski razvoj. Znano je, da otroci, ki jim odrasli zagotavljajo več vaj, iger in gibanja, prekašajo sovratnike, ki so gibalno ovirani in jih starejši silijo k mirovanju. To so mirni, pridni otroci, gibalno zavrti, ki pa že pridobivajo škodljive navade našega časa, so preveč rejeni, kar ogroža njihovo zdravje in zmogljivost. Bolje ravnajo tisti, ki se z otroki igrajo na svežem zraku, širijo njihovo gibalno zakladnico in vgrajujejo nove gibalne in kulturne navade v način življenja otroka. Že v tretjem letu otroke navajajo na jutranjo vadbo, da bi jih z zanimivimi vajami in igrami krepili, razveselili, bodrili, odpravljali hibe v drži. Seveda jih take vaje ne smejo preveč razburjati in ne utrujati, otrok mora pri posnemanju ptic, žab in drugih bitij doživljati zadovoljstvo, postopoma pridobivati gibal-

no skladnost in omikanost. Pri otrokovem prodoru v višino, v neizkušnem, zaletavem ravnanju se skriva tudi nevarnost. Na napravah in predmetih, po katerih se otroci vzpenjajo, ali se na njih gugajo, se ne smejo izpostavljati nevarnosti. Starejši morajo bdeti nad njihovo varnostjo, biti morajo pozorni, urni in odzivni, da bi preprečili morebitne nezgode.

Mlajši otroci radi sledijo starejšim, kar pa jim zmeraj ne uspe, vendar pri tem pridobivajo odnose, širijo poznanstva in se že navajajo na pravila vedenja.

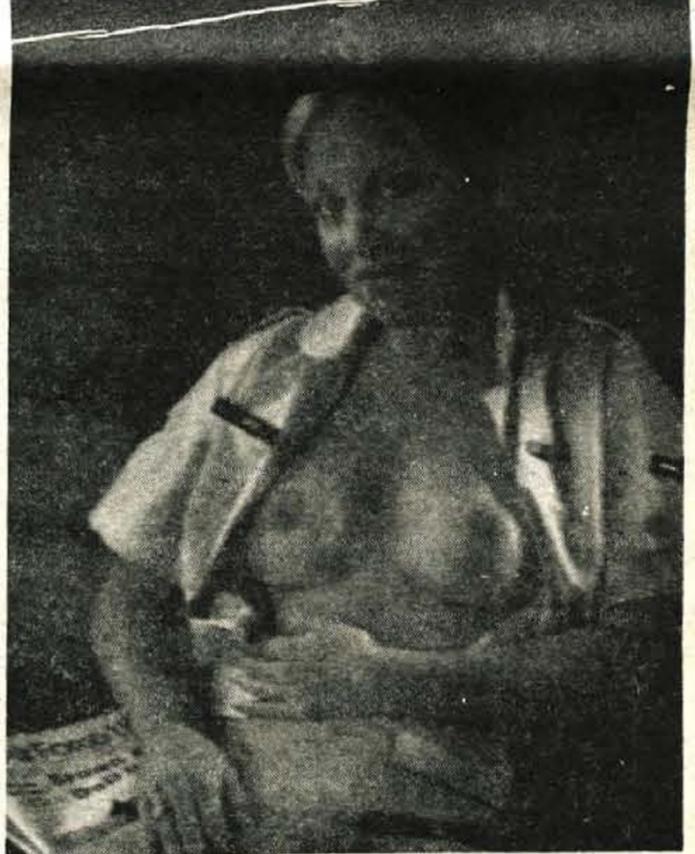
Igra otroke vzgaja, zabava, sprošča, uči in druži. Sodelovanje v igri v ugodnem, prijetnem in varnem ozračju pomeni otrokom prav toliko kot hrana, sonce, zrak, vodne kopeli, je uvod v številne zahtevnejše igre, ki jih čakajo v življenju.

Igralne navade se prepletajo z delovnimi in niso nekaj otrplega, temveč se utrjujejo v otrokov življenjski potencial, ki ga obnavlja in izkorišča skozi življenje, ko doživlja veselje in premaguje težave.

Kdor se v otroških letih ne more pridružiti igram, bo v življenju večkrat v ozadju, težko se bo priključil skupinam, ki se v prostem času posvečajo razvedrilu in športni rekreaciji.

Prav in dobro pa bi bilo, da bi v življenju vsi v okviru društev in organizacij ostali pripadniki koristnega udejstvovanja, zabavnih in športnih iger.

Nadaljevanje sledi
Jože Ažman

Cindy Lutz, ena od »srečnice«, je s snemanjem za Playboy dokazala, da uniformiranje prav nič ne škodi ženskosti.

Sodobne Amazonke

Oboroženih silah posameznih držav je vse več žensk. Samo ameriški vojski se je število vojakinj v zadnjih petih letih približalo. Mnoge so v bojnih veščinah povsem enakopravne svojim kolegom. Prav zdaj, ko jih na vse pretege hvalijo, pa je v njihovi afriki zaradi fotografij pomanjkljivo uniformiranih vojakinj v Playboyu, ki mečejo slabo luč na ugled ameriške vojske.

Pred dvema letoma so Američani začeli načrtno izobraževati oficirke in vojakinje, ki postopoma že prihajajo v sestav strateških raketnih sil in prevzemajo odgovorne naloge. Ženske se vključujejo tudi v druge rodove ameriške vojske. Kaj vpliva na množično uniformiranje nežnega spola?

»Novinarji so krivi za vse. Namesto da bi nam pomagali, so s svojim negativnim pisanjem samo zmanjšali priliv kadrov v vojno mornarico,« je pred dvema letoma izjavil ameriški admiral James L. Holloway, komandant pomorskih operacij vojne mornarice ZDA.

Admiral je bil dokaj ogorčen zaradi pisanja o raznih zgodah in nezgodah ladij, na katerih so bile zaposlene tudi ženske, oficirke in mornarke. V tesnih ladijskih prostorih se je menda marsikaj dogajalo, pa se je tako neka pomožna vojna ladja kratkoma zabila v obalo. Ko je prišla pomorska policija, da bi ugotovila vzroke za »strd pristanek«, je našla na »veličasten« prizor: moška in ženska posadka je bila pomešana v pijanem krču po palubi, docela nezavedna dogajanje.

Medtem ko za moške še nekako najdejo opravičila — po statistiki je 32 odstotkov vseh

pripadnikov ameriških oboroženih sil alkoholikov; mornarica je samo zaradi njihove odsotnosti z dela 1976. leta izgubila več kot 52 milijonov dolarjev — je za ženske to velik škandal.

Ameriški vojni mornarici trenutno manjka 17.000 nižjih oficirjev. Med civile jih namreč odhaja pol več kot jih pride na novo. Zato skušajo kadrovske primanjkljaje nadoknaditi z dekletji. No, z objavljanjem takih zgodbic kot je tista o naselji ladji, bo po mišljenju admiralov to težko doseči.

Seveda, novinarji so »krivi« tudi za najnovejšo afero, zaradi katere je nekaj ljubkih pripadnic ameriških oboroženih sil dobilo »bruce«. Nesrečnice so se pustile gole fotografirati za Playboy. Brezobrazni novinarji in naivne deklice, ki niso vedele, da njihovo početje ne gre skupaj z oficirskim kodeksom ...

V sestavi oboroženih sil Združenih držav Amerike je trenutno 134.310 žensk, od tega 56.085 v kopni vojski, 47.095 v vojnem letalstvu in 5085 v mornariški pehoti. V celotni sestavi predstavljajo nekaj več kot šest odstot-

kov. Število žena se vsako leto povečuje. Menijo, da bo 1984. leta v vojski ZDA okrog 200.000 vojakinj in 35.000 oficirk.

Pred štirimi leti so Američani z zakonom prekinili tradicijo, da so vojne šole namenjene samo moškim. Porast deleža žensk tolmačijo s slabšim odzivom vojakov-prostovoljcev in uspehi feminističnega gibanja, po drugi strani pa z osvajanjem novih vojaških doktrin, saj v sodobnih vojnah ni več klasične fronte in zaletja.

Stare legende govorijo o Amazonkah, spretnih bojevnih in voditeljicah. Čas Amazonk je minil, ženske pa so tudi kasneje sodelovale v vseh lokalnih in svetovnih vojnah, posebno v drugi svetovni vojni. Ob koncu vojne je bilo na primer v britanski vojski več kot 400.000 žensk v aktivni službi, medtem ko so jih imeli Američani okrog 265.000. Tudi druge zavezniške države, zlasti Sovjetska zveza, so jih vključile, povečini v štabe, ustanove in bolnišnice. Britancj so šli najdlje; nekaj enot protizračne obrambe je bilo sestavljenih izključno iz žena.

V povojnem obdobju so dežele NATO pakta obdržale, zdaj pa celo povečujejo delež žena v svojih oboroženih silah. Vendar nobena država ženam ne zaupa tako odgovornih nalog kot ZDA. Washington je uradno sporočil, da je 15 oficirk in 25 vojakinj že usposobljenih za rokovanje z atomskimi raketami Titan II. Rakete so spravljene v 54 podzemnih silosih, vsaka pa je petstokrat močnejša od bombe, ki je razdejala Hirošimo.

Ljudje, ki delajo v teh bazah, so morali opraviti vse mogoče preizkušnje. Med ženskami so izbirali le take, ki nikoli niso imele težav s čustveno stabilnostjo. Obkleli so jih v lične uniforme, prilagojene telesnim oblinam.

Morda bodo Američani objavili fotografije teh »angelov« vojne in miru, da se bomo lahko prepričali, če imajo poleg čustvenih stabilnosti tudi kakšne druge kvalitete. Vražje zanimivo bi bilo videti.

Ali pa so to samo novinarske »race« in nekoliko zlobne kamere, ki kukajo v strogo varovane vojne skrivnosti? — (Povzeto po Startu)

Smučarski skoki Načrtno delo za novo sezono

Jugoslovanska smučarska državna reprezentanca se pripravlja na novo sezono. Reprezentantje Tepeš, trener Janez Jurman, Ulaga, Norčič, Velikonja, Zupan, čepi: Lotrič, Benedik in Bajc pridno in zagnano delajo za sezono 1980/81. — Foto: J. Jeraša

KRANJ — Tako kot smučarji alpinisti, smučarski tekači, se tudi državna smučarska reprezentanca v smučarskih skokih marljivo pripravljala na novo sezono, ki se začne v decembru. V sredini decembra bo namreč v Cortinu d'Ampezzo že prva smučarska skakalna tekma za svetovni pokal. Nato se bo nadaljevalo vse do marca, ko bo v Planici finale tega vse bolj priljubljenega svetovnega pokala v smučarskih skokih. Vmes bodo to novo sezono 1980-81 še poleteli za svetovno prvenstvo.

Jugoslovanski smučarski skakalci ne bodo prišli nepripravljeni na prve tekme. Kot vsi tisti, ki resno računajo na dobre uvrstitve na mednarodnih tekmovanjih tudi jugoslovanski skakalci niso imeli po končani sezoni veliko počitka. Že po mesecu dni so začeli z vadbo za novo sezono. Pripravljali so se sami s suhim teki in vadbo, ki so jo imeli predpisano. Da niso zmanjkali so pokazali prvi testi, ki so jih imeli konec maja v Ljubljani. Poleg kondicijskega treninga so imeli skupno vadbo tudi na plastični skakalnici v Kranju. Trenirali so pod vodstvom trenerja Janeza Jurmana v juniju in juliju. Čeprav udeležba na teh dveh treningih ni bila najboljša, so vendar marljivo delali. Udeležba je bila slaba, kjer so bile priprave takrat, ko so imeli imeli zaključne izpite na šoli in druge obveznosti, je dejal zvezni trener članov Janez Jurman. »Julija smo smučali tudi na Kaninu. To je koristilo vsem. Tako imajo do sedaj naši fantje nad dvestotno skokov na plastični skakalnici, saj smo bili na treningu tudi v Bertheggenu. Tu je 60-metrski skakalnica in fantje so vso to vadbo s pridom izkoristili. To število skokov je še vedno premalo. Moramo na skakalnico v tujino, saj doma nimamo pravega skakalnega centra. Za doseganje več boljših rezultatov je pot v tujino potrebna. Na začetku so bili še vedno neurejeni odnosi s SK Ilirija in SZ Slovenija. Kot veste, so bili zaradi nezastopanja na zaključku svetovnega pokala kaznovani trije odlični skakalci. Toda vsi trije so trenirali z nami in bili vedno med najboljšimi zmaganimi. Disciplinarni komisiji bom predlagal, da se jim kazni preklicajo. Pohvalili bi vse te fante, ki so tako marljivo delali. In to na plastičnih skakalnicah, kakor tudi sedaj, ko smo bili na pripravah v Poreču. Prizadevani so Lotrič, Ulaga, Benedik in Tepeš. Za vse te pa je še vedno vzor Bogdan Norčič, ki tudi sam marljivo vadi.

V avgustu in septembru smo imeli več preglednih tekem. Uspehi so bili zadovoljivi. Najbolj smo se odrezali na mednarodni tekmi na plastiki v Bad

Ausee. V konkurenci sedemdesetih skakalcev iz deset držav, med njimi so bili tudi dobitniki medalj iz Lake Placida, je bil Tepeš tretji, Ulaga četrti, enajsti je bil Norčič, ostali so dosegli uvrstitve med dvajsetim in tridesetim mestom. Ti uspehi nam bodo ostali v lepem spominu.

In kako naprej, saj je zima pred vrati?

»Skokov na plastiki se ne da primerjati s skoki na snegu. Zato bomo sedaj odšli na trening v Val Senales in za tem na skakalnico, kjer bo sneg. Fantje Tepeš, Ulaga, Norčič, Velikonja, Zupan, Lotrič, Benedik in Bajc si anega že žele. In tudi to je nekaj. Vendar v JLA odhajajo Tepeš, Velikonja in Bajc. Upam, da bodo kljub temu lahko trenirali in se udeleževali tekem.

Na treningu v Poreču je Rajko Lotrič dokazal, da mu tudi namiznoteniška igra ni tuja. — Foto: J. Jeraša

Cilj dela z reprezentanco sloni srednjeročnem programu. V letu 1984 naj bi se pokazali že prvi večji sadovi. Vzgojiti moramo šestdeset skakalcev, ki bodo enakovredni. Ne smemo se vedno zanašati samo na enega. Obremenitev je prevelika in prevečkrat pride do slabih rezultatov. Ta program, ki je srednjeročni, ne bo dal rezultatov čez noč.

Tudi smučarskim skakalcem se obeta boljše časi in boljši rezultati. Delo, ki je zastavljeno tako kot je treba, bo kmalu pokazalo, koliko so ti fantje pridobili. Že v tej sezoni naj bi bilo nekaj uspehov. Da znajo skakati, so pokazali že konec lanske sezone.

D. Humer

Jesenski kranjski občinski kros Izredna udeležba

KRANJ — V gozdičku na Planini je komišlja za atletiko pri ŽTKO Kranj organiziralo letošnji jesenski občinski kros. Ta kros je bil tudi pregled moči in izbira občinske reprezentance, ki bo nastopila na republiškem krosu Dela. Ta kros bo 19. oktobra v Radovljici.

Letošnji jesenski občinski kros je presegel vsa pričakovanja. Na startu je bilo nad tristo pedeset udeležencev vseh starostnih skupin. Pri mlajših kategorijah so imeli največ uspeha učenci in učenke osnovne šole Lucijana Seljaka iz Strazliče, pri starejših pa so se izkazali smučarski tekači in atleti Triglav ter dijaki Gimnazije in AEOC. Zdi se nam, da proga pri pokopališču ni najbolj posrečena zamisel. Je preveč ravninska in nima skoraj nič skupnega s klasičnim krosom. Morda bi bilo treba v bodoče ponovno razmisliti, da bi ga spet organizirali na Strupljevi jasi ali katerem drugem kraju v Kranju. Sicer je organizator storil vse, da je ta najmočnejši kros odlično organiziral. Pokazalo se je, da ljudem primanjkuje takih in podobnih prireditvev.

Vratni red — ml. pionirji letnik 1968 in mlajši (1900 m) — 1. Falatič, 2. Fric (oba S. Jenko), 3. Zdravkovič (F. Prešeren); ml. pionirji letnik 1967 (1000 m) — R. Bernik (L. Seljak), 2. Sekne (St. Mlakar-Sencur), 3. Bešter (S. Jenko); st. pionirji letnik 1966 (1000 m) — 1. Kukavica (Gimnazija-

Kranj), 2. Pogačnik (L. Seljak), 3. Oblak (F. Prešeren); st. pionirji letnik 1965 (1000 metrov) — 1. Pivk, 2. Pavlin (ŠC Iskra), 3. Humjan (Mlekarski šolski center); ml. mladinci (2000 m) — 1. Kelbič (Gimnazija-Kranj), 2. Mrak (EASC), 3. Jaklič (Iskra); st. mladinci (3000 m) — 1. Križaj, 2. Berginc (oba AK Triglav), 3. Kozuh (SK Triglav); člani (4000 m) — 1. Kopač (SK Triglav); veterani A (4000 m) — 1. Gregorič (SK Triglav), 2. Kavčič (AK Triglav), 3. Pašk (TVD Partizan Naklo); veterani B (4000 m) — 1. Jost (TVD Partizan Naklo), 2. Dolinšek (Kokrica), 3. Šink (ŽTP); ml. pionirke letnik 1968 in mlajše (1000 m) — 1. Hafner, 2. Blaznik (oba L. Seljak), 3. Prešeren (S. Jenko); ml. pionirke letnik 1967 (1000 m) — 1. Stanonik (L. Seljak), 2. Stular (M. Valjavec), 3. Ropret (Planina); ml. pionirke letnik 1966 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1965 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1964 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1963 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1962 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1961 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1960 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1959 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1958 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1957 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1956 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1955 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1954 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1953 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1952 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1951 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1950 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1949 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1948 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1947 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1946 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1945 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1944 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1943 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1942 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1941 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1940 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1939 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1938 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1937 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1936 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1935 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1934 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1933 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1932 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1931 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1930 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1929 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1928 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1927 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1926 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1925 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1924 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1923 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1922 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1921 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1920 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1919 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1918 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1917 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1916 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1915 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1914 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1913 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1912 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1911 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1910 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1909 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1908 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1907 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1906 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1905 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1904 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1903 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1902 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1901 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1900 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1899 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1898 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1897 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1896 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1895 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1894 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1893 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1892 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1891 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1890 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1889 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1888 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1887 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1886 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1885 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1884 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1883 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1882 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1881 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1880 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1879 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1878 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1877 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1876 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1875 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1874 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1873 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1872 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1871 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1870 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1869 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1868 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1867 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1866 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1865 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1864 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1863 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1862 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1861 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1860 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1859 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1858 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1857 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1856 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1855 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1854 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1853 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1852 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1851 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1850 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1849 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1848 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1847 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1846 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1845 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1844 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1843 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1842 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1841 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1840 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1839 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1838 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1837 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1836 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1835 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1834 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1833 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1832 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1831 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1830 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1829 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1828 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1827 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1826 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1825 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1824 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1823 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1822 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1821 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1820 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1819 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1818 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1817 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1816 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1815 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1814 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1813 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1812 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1811 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1810 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1809 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1808 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1807 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1806 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1805 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1804 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1803 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1802 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1801 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1800 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1799 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1798 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1797 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1796 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1795 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1794 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1793 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1792 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1791 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1790 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1789 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1788 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1787 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1786 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1785 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1784 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1783 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1782 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1781 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1780 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1779 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1778 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1777 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1776 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1775 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1774 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1773 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1772 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1771 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1770 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1769 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1768 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1767 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1766 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1765 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1764 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1763 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1762 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1761 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1760 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1759 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1758 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1757 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1756 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1755 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1754 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1753 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1752 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1751 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1750 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1749 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1748 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1747 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1746 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1745 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1744 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1743 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1742 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1741 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1740 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1739 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1738 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1737 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1736 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1735 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1734 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1733 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1732 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1731 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1730 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1729 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1728 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1727 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1726 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1725 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1724 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1723 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1722 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1721 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1720 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1719 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1718 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1717 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1716 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1715 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1714 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1713 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1712 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1711 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1710 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1709 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1708 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1707 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1706 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1705 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1704 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1703 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1702 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1701 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1700 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1699 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1698 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1697 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1696 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1695 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1694 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1693 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1692 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1691 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1690 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1689 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1688 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1687 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1686 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1685 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1684 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1683 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1682 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1681 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1680 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1679 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1678 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1677 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1676 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1675 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1674 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1673 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1672 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1671 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1670 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1669 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1668 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1667 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1666 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1665 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1664 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1663 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1662 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1661 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1660 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1659 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1658 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1657 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1656 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1655 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1654 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1653 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1652 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1651 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1650 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1649 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1648 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1647 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1646 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1645 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1644 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1643 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1642 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1641 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1640 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1639 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1638 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1637 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1636 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1635 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1634 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1633 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1632 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1631 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1630 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1629 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1628 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1627 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1626 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1625 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1624 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1623 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1622 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1621 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1620 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1619 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1618 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1617 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1616 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1615 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1614 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1613 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1612 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1611 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1610 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1609 (1000 m) — 1. Čest. st. pionirke letnik 1608 (1000 m) — 1

Inž. PAVLE HAFNER

Potice

Potica je slovska narodna jed. Omenja jo že zgodovinar Valvazor v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske. Pripomniti moram, da danes najdemo to dobro sladico tudi v Istri in v Hrvaškem Zagorju. Vedeti moramo, da etnične meje niso kulinarčne meje. Evropski narodi na vzhodu in zahodu ne poznajo potice. Potica v gastronomski literaturi nima drugega naziva kot potica. Pred leti sem si nabavil knjigo »Gastronomie international«. V tej knjigi pisec navaja slovensko potico. V nemškem izrazoslovju ni našel drugega izraza za to jed in je napisal točno po naše, potica, v oklepaju pa za nemške bralce »potitssa«. V kuharski knjigi Khatarine Prato sem tudi našel recept za orehovo potico. Ta znana gastronomka je ob njej zapisala »potiza«.

Ugotovljeno je, da je zibelka potic v zahodni Sloveniji. Beseda potica prihaja iz besede »povitica«.

Razvojna pot potice ni bila kratka. Iz belega kruha je nastal boljši kruh. Ta je povezan z raznimi običaji in praznovanji. Ti kruhi so dobili svoja imena: gubanice, pince, šarklji, poprtnjaki itd.

Gubanica je hleb belega kruha, ki so ga pekli v Beneški Sloveniji za novoletne praznike. Za Božič in Novo leto so po vseh krajih Slovenije gospodinje spekle posebne pogače iz boljšega testa z dodatkom maščobe, mleka in jajc ter sladkorja. V kuharski knjigi Slovenske narodne jedi navaja avtorica Andreja Grumova razna imena teh prazničnih kruhov in pogač: poprtnjaki, bider, pomžjak, pompužek, božičnik, popotnik, stavjek, župnik, pinca itd.

Iz tega boljšega kruha je nastala potica ali povitica.

Potice že od nekdaj pečemo v modlih. Lončarji, ustvarjalci modlov, so skušali izdelati čim bolj mikavne oblike modlov, da bi potica imela poleg okusne vsebine tudi estetsko zunanjo podobo. Model potice je v sredini brez jedra. Model kolača pa je večji in ima v sredini jedro, tako da ima v njem pečena potica obliko obroča ali kolača. Etnografi trdijo, da je potica boljša od kolača, da je testo bolj kvalitetno in namaz

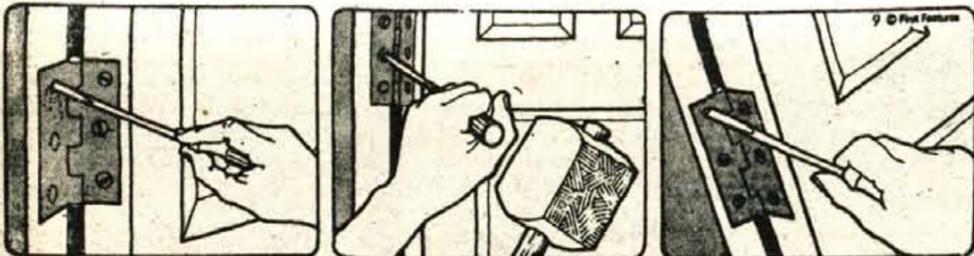
bogatejši. Kolač je bil po njihovem predhodnik potice.

Potice so iz kvašenega testa. Testo je iz bele pšenične moke. V nekaterih krajih Slovenije pripravljajo testo iz ajdove ali koruzne moke. Potice imenujemo po nadevih: sadna, orehova, lešnikova, rožičeva, rozinova, kakaova, čokoladna, makova, bučna, mandeljeva, medena, kruhova, metina, pehtranova, figova itd. Poleg sladkih potic pripravljajo naše gospodinje tudi slane potice, to so ocvirkovca, špehovka, drobnjakova, terbušna in slično.

Pa pogledimo, kako pripravimo potico po načinu naših starih mam in babic. Potebujemo 60 dkg bele pšenične moke, 3 rumenjake, 10 dkg razpuščenega masla, 12 dkg sladkorja, 2 žlici ruma, 2 del mleka, limoni-lipino. Poleg tega pa potrebujemo 4 dkg kvasa, 2 žlici mlačnega mleka, 2 žlici moke in 1 žličko sladkorja za kvasec.

Moko presejemo in jo postavimo na toplo. Medtem pripravimo kvasec. Ko kvasec vzhaja, dodamo penasto vmešano maščobo, rumenjaki in sladkor. Mlačno mleko oslimo in dodamo naribano limonino lupino. Iz moke, vzhajane kvasa in mleka zamesimo testo, ki ne sme biti pregošto. Ne smemo pa vsega mleka z dodatki naenkrat vmešati. Nekaj ga prihranimo za kasneje in ga vmešamo po potrebi.

Testo moramo močno stepati s kuhaličico in to tako dolgo, da se prične mehuriti in da se loči od posode. Nato mora testo na toplem vzhajati. Ko je že dovolj vzhajalo (za dvojno prvotno količino), ga za prst debelo zvaljamo. Debele robove odrežemo. Testo namažemo z nadevom in ga tesno zvijemo. Model namažemo z maščobo in potresemo z drobtinami. Potico zložimo v model in jo pustimo vzhajati. Vzhajano potico na vrhu namažemo z raztepenim jajcem. Pečemo jo približno eno uro. Če se na površini potica žge, jo pokrijemo z navlaženim pergamentom. Ko je potica pečena, jo takoj zvrnemo iz modla. Potico razrežemo, ko je hladna. Ocvirkovko in špehovko pa razrežemo še toplo.

TRDOGLAVI VIJAKI
Če nikakor ne morete odviti vijakov tečaja vrat, če jih na primer želite sneti, z vijakov najprej odstranite staro barvo.

Vzemite dovolj velik odvijač, vstavite ga v zarezo in nekolikokrat udarite po njem s hladivom.

Ne poskušajte takoj povsem odviti. Močno pritiskajte z odvijačem in obrnite vijak s kratko, energično kretnjo.

Ne čakajte na majstra

moda nasveti za dom kmečke jedi družino

Največje veselje je tisto, ki ga nismo pričakovali.
Sofoklej

Dišavnice in začimbe Lovorov list

Lovorova domovina je Evropa in Mala Azija. Lovor simbolizira slavo, saj so na primer starogrške in rimske junake z lovorovimi vencami nagrajevali za njihova iunaštva. V kulinarstvu se uporabljajo suhi lovorovi listi — v sodobni evropski kuhinji skoraj ni juhe in mesne jedi, v kateri bi ne zaznali vsaj sledi po lovorovem prijetnem vonju. Najboljši lovor raste v Italiji, gojijo pa ga tudi pri nas, v Grčiji, Španiji in drugod. Lovorovi listi morajo biti popolnoma suhi, drugače lahko splesniijo.

Lovorove liste dodamo lahko skoraj vsaki jedi, samo ne preveč.

Predpasnik

Ze tako ali tako se naveličamo dela v kuhinji in če nimamo še prijetnega predpasnika, ki si ga natakemo, da ne umažemo obleke, je volje še manj. Pa recite, če ni res? In da bi kuhinjsko delo priljubili tudi našim deklicam, sešijmo jim predpasnik, ki si ga bodo rade nadele. Morda takega, ki bo imel v lacu srček in tudi žepka bosta iz srčkov. Za nas pa sešijmo predpasnik, ki bo pokrtil čim več, ki bo imel velike žepce in bo kombiniran — v našem primeru je to enobarvno modro blago z modro belim karom. Če hočete, naredite spodaj še ravno tako volanco. Lahko vam pa sam predpasnik nadomesti tudi krilo, če ga urežemo dovolj široko; nekaj gumbov si prisižemo zadaj, napravimo gumblince, zapremo v pasu pa zavežemo pas.

Ta mesec na vrtni

LE SEMENSKIH KUMAR, ki smo jih pobrali že septembra, izločimo seme. Plodove pa dolgom rezalovino, iz dolinastih palovic pa potrgamo seme in vse mehko tkivo. Komarček semena lažko ločimo iz sluzastega osetenja, zato damo vse skupaj v posodo z mnogo vode in postavimo za nekaj dni na toplo (vsih 15 stopinj C). Ta maso bo po nekaj dneh začeli vreti in takrat z lahkim izperemo na cedilu vse razpadnice ostavke, da ostane čisto seme. Seme na zraku posušimo, spravimo v papirnato vrečo, da bo podalo naslednje pomladi.

Vse GRADJE, ki smo jih do oktobra spravili in jih jeseni ne bomo dovoljno zamrznili ali zasadih, moramo PRED PRVIM GLAVNIM PREKOPATVOM za to delo je boljša navadna lopata, kot vileta. Prekopane zemlje ne pograbimo, temveč jo pustimo nerazdrobljeno v grubi grudah ali keparih. Da bi zemlja globoko zrahljana, jo prekopavamo za lopato globoko. Lopalo pri delu nastavimo posebno, ne navpično. Zerljivo puščamo v grudah zato, da globoko preizreže. Padavina prodre globje v zemljo in jo prepelje. Zamrznjena snežnica ali dežnica razgrabi grude in jih prežela v drobno prst.

Če imamo na oknih LONČNICE, ki so bogate cvete, ZAVARUJMO jih PRED PRVIMI SLANAMI, pa nam

bodo se hitro cvetale. Lončnice nam v zimski dobi na oknih in v hladni sobi, ki jih imamo v ogrevalni sobi, moramo zaščititi pred mrazom. Če jih imamo v ogrevalni sobi, jih moramo povzročiti v hladno sobo, da jih ne porjavimo. Če jih imamo v hladni sobi, jih moramo povzročiti v ogrevalno sobo, da jih ne porjavimo. Če jih imamo v ogrevalni sobi, jih moramo povzročiti v hladno sobo, da jih ne porjavimo.

Ko pripravljamo rdečo rjo, moramo biti posebno previdni, ker se lahko poškodovani. Tudi listi, ki so bili posamično potrgani, jih ne izkopavamo tako, da se poškodujejo. Če jih imamo v ogrevalni sobi, jih moramo povzročiti v hladno sobo, da jih ne porjavimo.

Ob sibirski vrstici rje moramo izkopljamo tudi korenine, ki so za to opravilo je najprimernejša. Če jih imamo v ogrevalni sobi, jih moramo povzročiti v hladno sobo, da jih ne porjavimo.

Ko izbiramo preprogo

Rya

Tudi rya preproge štejejo k velurnim preprogam. Zgodovinsko so najzanimivejše od vseh današnjih preprog. Sodobna rya izvira iz ročno narejenih preprog Severne Skandinavije. Prvotno so jo uporabljali kot posteljno pregrinjalo ali jo obešali na steno zaradi prepaha in mraza. Rya ima svoje korenine v zgodnjih zgodovinskih dobah. Z njeno tehniko vezanih vozlov v osnovnem tkanju so skušali nadomestiti kožuho. Šele v našem stoletju so jo začeli uporabljati kot preprogo in je kot taka tudi postala posebnost nordijske tekstilne umetnosti. To velja še posebno za ročno vozlane ryo z dolgimi in neenakimi vozli. V zadnjih letih se je začela tudi industrijska proizvodnja teh preprog.

Zgodnja skandinavska rya je predstavljala številne tradicionalne motive: geometrične, rastlinske, križne vzorce itd. Z leti so se vzorci pod vplivom industrijske revolucije prilagodili modi, posebno še, ko so prodrli vplivi moderne umetnosti.

Karakteristično za sodobno rya preprogo so luksuzno dolge niti, (tudi do 6,5 centimetrov so dolge), nežno preplivanje barv v mnogih različnih tonih in uporaba dramatičnega vzorca.

Rya je resnično nekaj posebnega, je zelo lepa, ni pa najbolj praktična.

Wiltonske in axminster-ske preproge so popolnoma drug tip lasastih preprog. Njihov flor je gost in kratek. Vzorcev so različnih, vsak pa predstavlja zelo prefinjene in zapletene tkalske domisleke, vse izumljene zato, da bi bile preproge čim bolj podobne orientalskim, tako

po videzu kot po občutku. Wiltonske preproge so iz najboljše česane volne, tedaj tudi najdražje strojni preproge, ki pa vsebujejo volno, ki poviša kvaliteto, potem je črna rja. Te preproge so običajno ve za prepogosto čiščenje sesalcem.

ZDRAVJE V NARAVI

Komarček (Foeniculum vulgare)

Naravno zdravilo zoper krče in napenjanje, za izkašljanje in lenivost prebavil.

Komarček je zelo priljubljena začimbnica dišavnica, deluje pa tudi zdravilno, podobno kot kumna in vrtni janež. Pri nas ga gojijo tudi po vrtovih zaradi dišavnih plodov, ki so podolgovato jajčasti in okrogli; cveti junija in julija v velikih rumenih kobljih. Predvsem rabimo plod, ki ga nabiramo avgusta in septembra, dobi pa se tudi v lekarnah, nekaterih živinskih trgovinah in pri zeliščarjih.

Komarček čaj sodi med najbolj znana domača zdravila. Čaj iz komarčka, janeli kumine in kopra sodi med čaje, ki grejejo. Komarček čaj je že marsikatero otroka rešil prebavnih in presnovnih težav. Učinkovite so snovi, ki vzbujajo tek in preprečujejo krče. Te snovi so deloma v eteričnem olju in drugih snoveh. Komarček ima zelo veliko olja, v plodovih je do 10 odstotkov mastnega olja.

Čaj (1 žlička na skodelico vode) deluje zoper prsne bolezni in prehlade, odganja vetrove (otrokom damo 1 žlico komarčka na 1 skodelico vročega mleka). Vroč čaj pomiri krče v trebuhu, z ribezovim sokom oslajen čaj, pa je dobro naravno zdravilo za kašelj in prebavne bolezni. Z vrelim mlekom pripravljen čaj jemljemo za napenjanje, kóliko in lenivost prebavil.

Komarček uporabljajo z velikim uspehom za vzbujanje teka, za pomirjanje črevesnih krčev ter za zdravljenje drugih črevesnih in želodčnih težav, prav tako je učinkovit za izkašljanje in za večje delovanje mlečnih žlez. V te namene lahko uporabljamo čaj komarčkovo vode (lekarna) komarčkovo olje (lekarna) komarček med in druge pripravke.

Poparek: 1 jedilno žlico zdrobljenih komarčkovih plodov poparimo s četrt litra vrele vode, pustimo 10 minut in sladkamo z medom.

Komarček med: 3 kapljice komarčkovega olja (lekarna) dobro zmešamo v kozarcu 1 žlico medu; uživamo po čajnih žličkah. Komarček med je izvrstno naravno zdravilo pri prehladnih boleznih, odličen pa je tudi pri pomanjkanju teka in oslabilosti.

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 11. OKT.

Prvi program
 4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 9.00 Poročila - 9.25 Z radiom na poti - 10.05 Sobotna matineja - 11.05 Zapojejo pesem - OPZ OŠ Solkan - 11.30 Svetovna reportaža - 11.40 Zapojeje z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domači napetvi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.50 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.06 Kultura - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Škatlica z godbo - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - Koncert iz naših krajev - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 22.05 Lirični utrinki - 23.10 Z laskimi notami po naši domovini - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
 8.00 Sobotna na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih poznali? - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hitri prsti - 15.45 Mišlino za Tatjano Gros - 16.00 Naš podlistek - 16.15 Lepa melodije - 16.40 Glasbene casino - 17.35 Lahka glasba slovenskih avtorjev - 18.00 Fol ure za chanson - 18.35 Iz naših krajev - 18.50 Glasbena medigra - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Sobotna stezorama - 21.15 Mala nočna glasba - 21.45 SOS - V soboto obhajamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 12. OKT.

Prvi program
 4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - 8.42 Glasba za mladino - 9.05 Še pomnite, tovariši... - 10.05 Glasbena lahke glasbe - 11.00 Pogovor s poslušalci - 11.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska tega tedna - 14.25 8 popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Popularne operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Slovenski program JRT - Beograd - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mosaik melodij - 00.05 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

UKW-FM področje za radijsko občino 87,7 megaherca - Gornjesavska dolina 100,6 megaherca - Jesenice in okolica 100,6 megaherca
 srednji val 1496 KHz

Petek:
 16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Kulturna oddaja - Morda vas bo zanimalo - Kaj je novega v produkciji kaset in plošč RTV Ljubljana

Sobota:
 16.03 Lokalna poročila - Obvestila, 16.30 Kam danes so jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo

Nedelja:
 11.03 Mi pa nismo se uklonili - Koledar važnejših dogodkov iz preteklosti - Reklame - Nedeljska kronika

Drugi program
 8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo - šport, glasba in še kaj - 14.20 Iz roda v rod - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Iz francoske diskoteke - 21.45 Jugoslovanska rock-scena - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 13. OKT.

Prvi program
 4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Ringaraja - 8.40 Izberite pesmico - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.06 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Maksa Kumra - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasba velikankov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jaza

Drugi program
 8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraj - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ensa do pet - 17.35 Iz partitur baročnega orkestra - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Iz zakladnice jaza Sonny Rollins - 20.30 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 14. OKT.

Prvi program
 4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih sol - Glasbena šola Vič-Rudnik - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače -

RADIO TRIGLAV JESENICE

obvestila - 12.00 Čestitke - Morda vas bo zanimalo

Ponedeljek:
 16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - Minute z narodnimi pesmimi

Torek:
 16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo

Sreda:
 16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - morda vas bo zanimalo

Četrtek:
 16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Naš obzornik - Morda vas bo zanimalo - Po domače za vas

13.00 Danes do 13.00 - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.06 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Operne arije in monologi - 18.30 Amaterski zbori pred mikrofonom - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli Jugoslovanske radiotelevizije - 21.06 Radijska igra - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
 8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Orkester Harry James - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom RTV Beograd - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.35 Iz partitur orkestra Bernard Gerhard - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Jazz na II. programu - 22.15 Rezervirano za country glasbo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 15. OKT.

Prvi program
 4.30 Dobro jutro! - 8.30 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 »Loto vrtiljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času - 18.15 Naš gost - 18.30 Potovanja za mladi svet - VIII. oddaja (konec) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute s Kamniškimi kvintetom - 20.00 Koncert za besedo - Trudni potepuh - 20.25 Komorno-glasbena dela jugoslovanskih avtorjev - Kosta Babić - 21.05 Peter Iljič Čajkovski: Odlomki iz opere »Pikova dama« - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - Brazilska glasba - 00.05 Nočni program - glasba

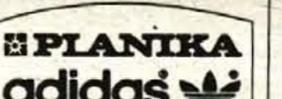
Drugi program
 8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.06 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Tokovi neuvrčenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovanske produkcije zabavne glasbe - 17.35 Vprašanja telesne kulture - 17.40 Iz partitur zabavnega in revijskega orkestra RTV Zagreb - 18.00 Orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 16. OKT.

Prvi program
 4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - Republika revija Zagorje 1980 (3) - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Zbrane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.06 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela... - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Johannes Brahms: Fantazijske skladbe op. 116 - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Kampača - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepa melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev - 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah - 23.30 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
 8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 14.20 Za mlade radovedneže - 14.30 Iz naših sporedov - 15.30 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Reportaža na kratko - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz - klub - 17.40 Iz partitur orkestra Rias Berlin - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Novi val - 20.50 10 minut z instrumentalno zasedbo - 21.00 Zavrtite, uganite... - 22.05 S festivalov jaza - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 17. OKT.

Prvi program
 4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 8.40 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Z radiom na poti - 10.06 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 »Od pravljice do pravljice« - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtiljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Janeza Jeršinovca - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakah - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mosaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
 8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Pianist Eugen Cicero - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena medigra - 15.45 Vročje - hladno - 17.35 Odmevi z gora - 17.45 Glasbena medigra - 17.55 Filmska glasba - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Revijalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NAGRADNA KRIZANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
11						12			13	
14			15		16			17	18	
19			20					21	22	
23		24						25	26	
27		28			29			30	31	
32				33			34			
35			36		37	38	39		40	41
42	43		44				49		45	
46		47		48						
50				51			52		53	
							54			
								55		

VODORAVNO: 1. jajca dvoživk v kepah, vrvciah ali posamezno odložena v vodi, 6. spomladanski muhasti mesec, 11. manjša povrhnja poškodba kože v obliki črte, 12. naš prvi pesnik (*Pesme za pokušino*), Valentin, 14. krčevina, trebež, posekovicje, 15. vrsta jelena v Prednji Indiji na na Cejlonu, (Axis axis), 17. črtna, močviren nižinski svet, porasel s travo in nizkim grmičevjem, 19. velika živobarvna papiga z dolgim repom, 20. svetniški sij, svetleči se kolobar okrog glave upodobljenih svetnikov, 22. Cimosovo vozilo, 23. kratica za starejši, stoletje, 24. priprave za vrtnanja, 26. kratica za Izvršni svet, 27. glavno mesto afriške države Tunizije, 29. drugo ime za Siam, Tajsko, 30. žensko ime, tudi vrsta rese, 32. vodja slovensko-hrvaškega kmečkega upora, Matija, 34. hlev, prostor za goved ali konje v hlevu, za ovce na prostem; 35. Othenio Abel, 36. kdor zbira ali piše anekdote, 40. kratica za locus sigilli, prostor za pečat, 42. nizozemska letalska družba: Koninklijke Luchtvaart Maatschappij, 44. zmes cementa in azbesta za izdelavo trdnih plošč, cevi, 45. stena, zidana ograda, 46. del Mezopotamije v starem veku, stara svetolnica Severne Babilonije ob Evfratu, 48. ilovnica, ilovna jama, 49. slovenski filozof, ki se je ukvarjal z antropološko in etično problematiko (1837-1899), Janko, 50. hribovje v Zahodni Evropi, znano po hudih bojih v obeh vojnah, 52. državni organ, ki opravlja carinske posle; davek na uvoženo ali izvoženo blago, 54. bojazen, 55. ženske v odnosu do svojih staršev, hčerke.

NAVPIČNO: 1. seno, posušena trava; drobtina, 2. otoki v Aleutih, tudi vojna v srbohrvaščini, 3. za polton znižana nota e, 4. član skavtske taborniške organizacije, 5. tedaj, 6. letala, 7. opravki, nekdanj najete osebe za pomoč pri delu, 8. Riko Debenjak, 9. angleška in ameriška dolžinska mera, angleški palec, 10. pri starih Grkih glasbilo s strunami, 11. trta z velikimi modrimi grozdi in rdeče vino iz tega grozolja, 13. kemična spojina, ki se uporablja za kemične reakcije, 14. mlado rastje, 16. ime več krajev, tako na primer kraj vzhodno od Brežic, 18. redek, jelki podoben iglavec, 20. ime junaka Lupina v kriminalističnih romanih francoskega pisatelja Leblanca, 21. sol osetne kisline ali njen ester, 24. spirala, tudi ime slovenskega filmskega podjetja, 25. državna blagajna, fiskus, 28. nuj, star medmet za no, 31. Ivan Jezernik, 33. reka v Srednji Dalmaciji, pri Omišu se izliva v morje, 34. kdor stika, 35. velika ruska reka, desni pritok Volge, 37. boljši kozarec s tankim, navadno visokim podstavkom, 38. star izraz za rušo, 39. zahodnoškotska luka na dnu zaliva Lorne, 41. kratica za Služba družbenega knjigovodstva, 43. rimski bog vojne, 45. ime ameriškega pisatelja pustolovskih romanov Greya, 47. prašek diditi, strup za insekte, 49. gostija, pojedina ob kakem pomembnem dogodku, 51. kemični simbol za erbij, 53. pri kartanju odgovor na kontro.

Rešitev pošljite do srede, 15. oktobra, do 10. ure, na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1, z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 150 dinarjev, 2. nagrada 120 din, 3. nagrada 100 din.

Rešitev nagradne križanke z dne 3. oktobra: 1. trpnik, 7. metoda, 13. Leonora, 15. vedomec, 16. AN, 17. energetik, 19. Re, 20. Kam, 22. Eskulap, 23. pav, 24. aneka, 26. aval, 27. Aria, 28. Luco, 30. erepsin, 32. komodor, 34. cian, 35. srna, 36. Lana, 38. smola, 41. Rea, 42. peterka, 44. sel, 45. et, 46. detergent, 48. VA, 49. Dolores, 51. Onjegin, 53. anemik, 54. Teluti.

Prejeli smo 94 rešitev. Izbrani so bili: 1. nagrada (150 din) prejme Matejka Kalan, 64000 Kranj, Kidričeva 28, 2. nagrada (120 din) prejme Svetelj Angelca, Naklo 106, 64202 Naklo, 3. nagrada (100 din) prejme Albin Urh, Jelovska 10, 64264 Bohinjska Bistrica. Nagrade bomo poslali po pošti.

Ta prijeten in vedno moden moški pulover iz švedskande, izdelan radovljiške Almere, smo poklicali na oddelku moških pletenin Kokre v Globusu. V velikostih od 48 do 54 se dobe, barve pa sive in drap.

Cena: 588,24 din

IZBRALI SO ZA VAS

V drap, modri, tirkizni, violet in črni barvi se na Korkinem oddelku ženskih pletenin v Globusu dobe izredno lepe dvodelne pletene obleke. Iz čiste sintetične so, zgorinj del v pasu atiska elastika, v eleganten okras pa jim je vezena na prsih. V velikostih od 36 do 44 se dobe.

Cena: 1.670 din

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 11. X.

8.00 Poročila - 8.05 Vrtec na obisku: Ciciban kolešari - 8.25 ZBIS: Ela Peroci - Ankinerisbe - 8.40 Dimnikarček se potepa po svetu - 8.50 Tehnica za natančno tehtanje - 9.20 Pisani svet: Šibenik - 10.05 A. Haley: Korenine - naslednje generacije, TV nadaljevanka - 11.35 V izjemnih okoliščinah, izobraževalna serija - 12.00 Ana, Breda, Ljubica, dokumentarna oddaja - 12.40 625 - 13.15 Poročila (do 13.20) - 14.25 Nogomet Zagreb: Velež - prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 16.20 Poročila - 16.25 Rokomet Slovan: Dimov, prenos - 17.50 Gospod Selkie, ameriški mladinski film - 18.45 Naš kraj - 19.00 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, 1. del češke nadalj. - 20.55 Muppet show: S. Stallone - 21.20 Buck in pridigar, ameriški film - 23.00 TV kašipot - 23.20 Poročila

solja, mladinska nadaljevanka - 9.50 Zgodovina pomorstva, poljudno znanstvena serija - 10.40 D. Marković: Vrnitev odpisanih, TV nadaljevanka - 11.35 TV kašipot - 11.55 Mozaik - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 15.35 Poročila - 15.40 Konjenstvo: cross country - reportaža iz Komende - 15.55 Zadnja dolina, angleški film - 17.55 Športna poročila - 18.00 Bulvarji solidarnosti, dokumentarna oddaja TV Skopje - 18.25 Sestanek v nebotičniku - 19.15 Risanka - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 T. Partljič: Ščuke pa ni, ščuke pa ne, TV nadaljevanka - 21.00 Slovenski tabor 80 - Celovec, dokumentarna oddaja - 21.45 V znamenju - 22.00 Športni pregled

Oddajniki II. TV mreže:
14.45 Športno popoldne: Rokomet Željeznikar: Partizan (Bjelovar) 16.00 Boks za Vojvodino. *Zlato rokavice - 18.15 Odbojka Mladost - Partizan, posnetek - 19.00 Nogomet Partizan: Dinamo, reportaža - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dežela slepih, dokumentarna oddaja - 20.50 Včera, danes, jutri - 21.10 Svetloba poletja, francoski film (do 22.50)

TV Zagreb - I. program:
9.50 Poročila - 10.00 Mizica, pogmi se, otr. - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 14.00 Gledalci in TV - 14.30 Mož iz Button Willowa - 16.00 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - Ščuke pa ni, ščuke pa ne - 20.55 Popotovanja - 21.25 TV dnevnik - 21.45 Zabavno glasbena odd. - 22.00 Športni pregled

PONEDELJEK, 13. X.

8.45 TV v šoli: TV koledar, TV pravopis, Hrvatski arheološki muzej, Makedonščina - 10.00 TV v šoli: Materščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, TV izbor, Moja glasba (do 11.55) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) - 17.20 Poročila - 17.25 Minigodi v glasbeni deželi - 17.40 Razporeditev učne snovi, odd. iz cikla Delaj z glavjo - 18.05 Znana - neznana Jugoslavija - 18.35 Obzornik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Srečanje z Josipom Vidmarjem - 21.00 A. Holland: Nekaj za nekaj, poljska drama - 22.00 V znamenju

18.15 Zivljenje knjige - 18.45 Zeleni kabaret - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Skupina foghet - Bluesu v spomin - 20.50 Včera, danes, jutri - 21.20 Ona, dokumentarna serija - 22.10 Poezija (do 22.40)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Zivljenje knjige - 18.45 Dnevnik 10 - 19.00 Kulturni pregled - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Stop - 20.55 Zaklad, šrilanski film - 23.35 TVD

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Medvedek Uhec - 18.00 Otroci pojejo - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 V. Rančić-T. Haverič: Sled, TV drama - 20.55 Glasbeni trenutek - 21.00 Panorama - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Glasbena oddaja (do 22.30)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Medvedek Uhec - 18.00 Otroci pojejo - 18.15 Zaščitena narava SR Hrvatske: Samoborsko gorje - 18.45 Mladinska oddaja - od 19.30 naprej isto kot na odd. II. TV mreže

TOREK, 14. X.
9.00 TV v šoli: TV koledar, Zivljenje na kamnu, Ob potoku, Dnevnik 10 - 10.00 TV v šoli: Priradpis, Risanka, Zgodba - 10.55 Oktober v Kraljevu, prenos slovesnosti (do 12.15) - 16.15 Šolska TV: Delitev dela po dohodku, Samoupravni akti - planiranje, Porečje Amazonke - 17.15 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Zivljenje knjige - 18.45 Dnevnik 10 - 19.00 Kulturni pregled - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Stop - 20.55 Zaklad, šrilanski film - 23.35 TVD

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Zivljenje knjige - 18.45 Dnevnik 10 - 19.00 Kulturni pregled - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Stop - 20.55 Zaklad, šrilanski film - 23.35 TVD

ČETRTEK, 16. X.
9.00 TV v šoli: TV koledar, Matematika, Starogrška matematika, Klub mladih tehnikov - 10.00 TV v šoli: Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Zadnje minute (do 11.40) - 16.05 Šolska TV: Delitev dela po dohodku, Samoupravni akti - planiranje, Porečje Amazonke - 17.05 Poročila - 17.10 Zgodovina pomorstva, poljudno znanstvena serija - 18.00 Tehnica za natančno tehtanje - 18.30 Obzornik - 18.40 Mladi za mlade: O ljubezni - 19.10 Risanka - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ, dok. odd. TV - 21.00 Studio 2 - 23.05 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tudi jaz bom alkar, otroška oddaja - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Isaković: Generalijum, predstava narodnega gledališča iz Zenice - 21.00 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tudi jaz bom alkar, otroška oddaja - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Isaković: Generalijum, predstava narodnega gledališča iz Zenice - 21.00 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tudi jaz bom alkar, otroška oddaja - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Isaković: Generalijum, predstava narodnega gledališča iz Zenice - 21.00 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tudi jaz bom alkar, otroška oddaja - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Isaković: Generalijum, predstava narodnega gledališča iz Zenice - 21.00 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tudi jaz bom alkar, otroška oddaja - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Isaković: Generalijum, predstava narodnega gledališča iz Zenice - 21.00 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tudi jaz bom alkar, otroška oddaja - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Isaković: Generalijum, predstava narodnega gledališča iz Zenice - 21.00 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tudi jaz bom alkar, otroška oddaja - 18.15 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Isaković: Generalijum, predstava narodnega gledališča iz Zenice - 21.00 Športna središča - 22.00 Rock'n roll, zabavno glasbena oddaja - 22.45 TV dnevnik - 23.00 Dokumentarni film (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Tudi jaz bom alkar - 18.15 Pogovor s piščancem, dokumentarni film - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - od 21.00 dalje isto kot na odd. II. TV mreže

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževalna oddaja - 18.45 Papajazanja, zabavna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Včera, danes, jutri (do 22.15)

TV Zagreb - I. program:
17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Ptičje strašilo - 18.15 Nuklearna revolucija - 18.45 Papajazanja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Spomini na V. državno konferenco KPJ - 21.05 Drugi jaz, kviz - 22.05 TV dnevnik - 22.20 Koncert rajne Kabajvanske

Oddajniki II. TV mreže:
16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Ptičje strašilo, otroška nadaljevanka - 18.15 Nuklearna revolucija, izobraževal

KAN?

V teh dneh, ko nas moči dež in včasih tudi stresa mraz, na jugu Jadrana na plažah vrvež še ni pojenjal, saj je morje še dokaj toplo (21 do 23 stopinj C) pa tudi temperatura zraka je za ta čas dokaj visoka. Posnetek smo napravili v torek pred Kompasovim hotelom v Dubrovniku.

SLOVENSKEMU TURISTU NE ZADOSTUJEJO SAMO OSNOVNE HOTELSKE STORITVE

Dogovor med Kompasom, Inex Adrio Avioprometom in Montenegro-turistom obeta počitniške pakete v Črnogorskem primorju tudi preko letošnje zime in tudi kasneje

V torek so se v Dubrovniku sestali predstavniki Kompara, Inex Adrio Avioprometa in največje črnogorske turistične delovne organizacije Montenegro-turist, ki upravlja skoraj vse hotelske zmožljivosti v Črni gori. Pogovarjali so se o organizaciji počitniških paketov v Črnogorskem primorju, ki slovi po naravnih lepota in mili klimi. Tam je namreč nekaj hotelov A in B kategorije odprtih tudi preko zime, večina pa ima tudi pokrite bazene in druge objekte za rekreacijo in razvedrilo. Letalski prevoznik Inex Adria pa namerava s 1. novembrom spet odpreti progo do Dubrovnika, od koder ni veliko avtobusne vožnje do najbolj znanih turističnih krajev na črnogorski obali. Množični obisk slovenskih izletnikov v organizaciji Kompara v septembru in začetku oktobra (skoraj vsi odhodi so bili razprodani) je presenetil poleg organizatorja in prevoznika tudi črnogorske turistične delavce. Slovenski izletniki, ki so v preteklih letih imeli kaj malo možnosti za organiziran in cenjen obisk Črne gore, in jo sedaj na novo odkrivajo. Našteta dejstva so na pogovorih ocenili kot dobro osnovo za organizacijo počitniških aranžmajev v Črni gori tudi preko zime. Ugotovili so, da so slovenski izletniki zahtevni gostje, ki jim ne zadostuje samo bivanje v hotelu, kopanje v bazenu ali sprehodi, ampak grede tudi na kakšen izlet, želijo si organizirane rekreacije, preventivnih zdravniških uslug, skratka kar najbolj razgiban oddih. Kompas že nekaj časa skuša upoštevati omenjene želje in je s tem že dosegel pri nekaterih aranžmajih množičnost, ki je bila do pred kratkim skoraj neopeljiv cilj za vsako agencijo. Črnogorski hotelirji, Inex Adria in Kompas so se dogovorili, da poskusijo z organizacijo aktivnega oddiha v črnogorskem primorju. V naslednjih dneh bodo potekale sklepne razprave in v kratkem vam bomo verjetno lahko predstavili njihovo ponudbo.

O KOMPASOVEM »BELEM PROGRAMU«

Prejšnji teden smo vam predstavili smučarske aranžmaje v Kranjski gori, Kaninu, (Bovec) in Pampeagu v italijanskih Dolomitih.

S Kompasom pa boste lahko smučali tudi v novem smučarskem centru Alleghe, ki je od Ljubljane oddaljen le 350 kilometrov. Smučišča se raztezajo na pobočju Pra Marcona, z višinsko razliko od 1000 do 2100 metrov. Za 7 polpenzionov v penzionu Coldai, ki leži sredi smučarskega centra in ima vse sobe s TWC, boste odšteli 4.100 din. Prevoz stane 600 din, tedenska karta za žičnice 1.400 din, cel paket pa stane 6.100 din! Odhodi so: 10. in 17. januarja. Otroci do 6 let imajo 600 din dopusta, če koristijo tretje ležišče.

Na Passo del Tonalu, enem najlepših letnih in zimskih središč v Italiji je Kompas rezerviral zmožljivosti v treh hotelih. V kraju je veliko možnosti za razvedrilo, na smučiščih pa je več kot 30 sistemov žičnic in preko 80 kilometrov smučarskih prog, 7 polnih penzionov stane v modernem hotelu Savoia 5.300 din, v prenovljenem hotelu Vittoria s pokritim bazenom 5.500 din, v hotelu Eden pa 4.500 din. Za otroke so cene znižane za 350 do 1.200 din. Vsi hoteli so poleg žičnic. Avtobusni prevoz iz Ljubljane stane 850 din, tedenska karta za žičnice pa 1.800 din. Odhodi so: 10., 17., 24. in 31. januarja. Naslednjič vam bomo predstavili smučarska paketa na Nevegalu in prelazu Pordoi.

Naj vas spomnimo, da vam Kompas v primeru, da vplačate akontacijo do 10. decembra 1980, prizna 5% popusta na hotelske cene. Podrobnejše informacije so vam na voljo v vseh Kompasovih poslovalnicah (na Jesenicah, Bledu in v Ljubljani) in pri pooblaščenih agencijah (Alpetour).

ZIMSKA IN POMLADANSKA SMUKA

IZREDNA PRILOŽNOST ZA OBISK SKORAJ VSEH ZNAMENITOSTI POLJSKE

V ponedeljek, 13. oktobra je odhod 5 dnevne letalskega potovanja na Poljsko. Izletniki si bodo ogledali Krakow, svetovno znan opuščen rudnik soli Wieliczko, Oswiecim (Auschwitz), Czeszochowo, Chopenov rojstni kraj Żelezowe Wole, Warszawa, grad Willanow. Potovanje stane samo 6.890 din. Prijavite se lahko v najbližji Kompasovi poslovalnici ali pri pooblaščenih agencijah (tudi v poslovalnicah Alpetoura). Ne zamudite izredne priložnosti!

»SUPER NOGOMET« V KRANJU

Danes ob 15. uri bo na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju ekskluzivna nogometna tekma med ekipo VALA 202 in izbranci Antene. Obeta se nogomet na »nivoju«, zato omenjenega dogodka ne kaže zamuditi.

Kompas je izdal lično brošuro, natisnjeno v barvah, v kateri predstavljajo svojo ponudbo smučarskih počitnic. Poleg obilo informacij brošura vsebuje tudi risbe, ki ponazarjajo smučišča in sisteme žičnic ter smučarske proge. Prav tako vsebuje tudi cene in druge informacije v zvezi s prijavo, plačilom, odhodi in drugim. Zanimivo da v brošuri in v smučarskih aranžmajih sodelujejo tudi Elan, Alpina in Rašica.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

- OHRID – 3 dni, 24. 10., 7. 11. – 6 dni, 19. 10., 26. 10.
- CRNA GORA – 8 dni, 12. 10.
- NIL – večna reka, reka življenja – 9 dni, 15. 10., 26. 11. (Abu Simbel) in 29. 11.
- RIM – 5 dni, 22. 10., 26. 11.
- PARIZ in Dolina Loire – 8 dni, 11. 10.
- GRČIJA – zibelka evropske civilizacije – Kreta – 6 dni, 27. 11.
- GRČIJA – Ciper – 7 dni, 26. 11.
- BUDIMPEŠTA – 3 dni, 24. 10., 8. 11., 14. 11.
- LONDON – 5 dni in 3 dni, 17. 10.
- MEHIKA IN JUKATAN – 11 dni, 22. 11.
- BALI – Bangkok – Singapur – 11 dni, 28. 11.
- AZURNA OBALA – 5 dni, avtobus, 27. 11.

- Krakow – Waršava – 5 dni, 13. 10.
- BENETKE – Verona – Padova – 2 dni, 29. 11.

- STROKOVNA POTOVANJA
- KAIRO – INTERDIDACTA – 5 dni, 2. 11. – mednarodna razstava šolstva
 - BOLOGNA – SAIE – žedn. gradbena razstava – 3 dni, 17. 10.
 - PARIZ – EQUIP HOTEL 80 – medn. gostinska razstava – 4 dni, 19. 10.
 - MÜNCHEN – Sejem elektronike – 4 dni, 6. 11. in 9. 11.

VSE LJUBITELJE SMUČANJA OBVEŠČAMO, DA JE NA VOLJO SMUČARSKI PROGRAM 1980/81.

ALPETOUR

TOZD GOSTINSTVO KRANJ
hotel Creina

UVAJA OD 8. 10. 1980. DALJE V RESTAVRACIJI HOTELA CREINA NUDENJE POSEBNEGA IZBORA DOMAČIH JEDI, SPREMLJANO Z GLASBO PRIZNANEGA ORGANISTA.

Vijudno vabljani vsako sredo, četrtek in petek od 19. do 22. ure.

KOLEKTIV HOTELA CREINA!

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj, n. sol. o.

TOZD Tovarna olja OLJARICA Britof

objavlja na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela oziroma naloge:

VODENJE ELEKTROINSTALACIJSKIH DEL IN VZDRŽEVANJE

Posebni pogoji:
– delovodja elektro stroke, 1 leto delovnih izkušenj v elektro stroki

VZDRŽEVALNO KLJUČAVNIČARSKA DELA

Posebni pogoji:
– KV ključavničar, 6 mesecev delovnih izkušenj pri opravljanju ključavničarskih del

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK 2. 15 dneh po objavi.

Zbor učiteljev smučanja Kranj

Ze od pradavnine je bil tek življenjsko najpomembnejša spretnost, s katero se je človek uspel ohraniti, s tekom je bil uspešen pri lovu in begu pred sovražnikom, zato je bil od takega vsiljenega teka utrujen, vzdržljiv in odporen, ter tak veliko bolj kľuboval tudi najostrejšim življenjskim razmeram.

To veliko spoznanje o pomembnosti teka tudi danes ne bi smeli razvednotiti. Počasi, počasi se premika tudi v naših glavah, da bi naravnemu gibanju posvetili več prostega časa, spomnili bi vas na akcijo »Na teku se dobimo«, ki poteka v Kranju na sedmih vadiščih:

- Ponedeljek
– Planina – jasa za vrtnarjo
- Torek
– Kokrica – pred osnovno šolo
– Orehek – pred osnovno šolo
- Sreda
– Stadion St. Mlakar (večerna vadba ob 18. uri)
- Četrtek
– Hraste – trim steza
– Britof – Dom Andreja Kmeta
- Petek
– Strazišče – TVD Partizan

Razen srede prične vse druge dni vadba ob 16. uri. Na steze za tek in vajo vas bodo pospremili vadiitelji – predtekači.

Za konec testa pa vas vabimo na skupne množične prireditve:

- nedelja, 12. 10.
»Gozdni tek« na Kokrici, Start ob 10. uri. Program smo objavili v torkovem Glasu
- nedelja, 19. 10.
»Pohod v gozd«: Strazišče – Šmarjetna – Jošt – Mohor in cilj v smučarski vasi Nemilje.

Prešernovo gledališče Kranj

raspisuje na podlagi sklepa zbora delavcev prosta dela in naloge

administratorja – blagajnika
za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- da ima srednjo izobrazbo (ekonomski tehnik)
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj
- da je moralnopolitično neoporečen

Prijave z ustrežno dokumentacijo sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi razpisa na naslov: Prešernovo gledališče Kranj, Titov trg 6 z oznako »Za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 15 dneh po izbiri.

OBISK V NAŠIH PRODAJALNAH – VAŠE ZADOVOLJSTVO

V BLAGOVNICI TINA KRANJ, Poštna 1, na oddelku konfekcije v I. nadstropju smo trenutno bogato založeni z:

- moškimi plašči, toplimi vetrovkami in površniki,
- ženskimi plašči, kostimi in jaknami ter
- otroškimi plašči

modnih barv in krojev za sezono jesen / zima 80 / 81

- V PRODAJALNI GORENJC. KRANJ – Prešernova 11, so v prodajalni po izredno ugodnih cenah:
- ženske halje po 167, – din
 - moške pižame od 280, – do 503, – din
 - moške srajce od 143, – do 273, – din
 - ženske nogavice po 16.50 din

VAŠE ZADOVOLJSTVO – PLAČILO ZA NAŠO PRIZADEVNOST

Iskra

Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromehanično
Kranj, n. sol. o.

Delavski svet TOZD Tovarna stikal Kranj
razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

**VODJE TEHNOLOŠKE PRIPRAVE PROIZVODNJE
TOZD TOVARNIA STIKAL**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- visokošolska izobrazba elektrotehniške ali strojne smeri,
- 5 letne delovne izkušnje,
- kandidati morajo izpolnjevati tudi pogoje, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa Družbeni dogovor o uredništvu kadrovske politike v občini Kranj

Za razpisana dela in naloge velja 4 letna mandatna doba.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 30 dneh po objavi razpisa na naslov Iskra Elektromehanična Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za TOZD Stikal«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po sklepu delavskega sveta.

**Kmetijsko živilski kombinat
TOZD Kmetijstvo - obrat VRTNARIJA
Kranj**

Obveščamo kupce, da smo v STRAŽIŠČU na Križnarjevi 4 razširili in obnovili našo znano vrtnarijo, kjer lahko kupite:

**RAZNO CVETJE
ARANŽMAJE
LONČNICE
VENCE
LONČKE, GNOJILA IN ŠKROPIVA
SADIKE ZA VRTOVE IN GROBOVE**
nudimo pa tudi druge vrtnarske usluge!

Odperto vsak dan od 7.-18. ure, ob sobotah od 7.-15. ure, telefon: 21-600.

Vabimo vas - prepričajte se o postrežbi, izbiri blaga in parkirnem prostoru.

OZIMNICA

Že vrsto let kamniška ETA sodeluje v prizadevanjih sindikata, da bi vsi naši občani bili redno preskrbljeni z ozimnico. Organizira prodajo preko osnovnih organizacij sindikata, ozimnica pa vam je na voljo tudi v redni prodaji v vseh živilskih trgovinah.

Tudi v letošnjem letu smo vam v Eti pripravili ozimnico iz vložene in pasterizirane povrtine. Velikemu paketu ozimnice smo letos dodali dva nova izdelka: »sendvič kumarice« in »rezano papriko«. Sestav ozimnice smo pripravili na osnovi predlogov naših stalnih kupcev in prepričani smo, da bomo zadovoljili tudi vaše želje in potrebe. Ozimnica vam je na voljo v dveh različnih paketih, in to:

- ETA mala ozimnica, v kateri je 12 kozarcev vložene povrtine, po ceni 230 din
- ETA velika ozimnica, v kateri je 24 kozarcev vložene povrtine, po ceni 434 din

ETA ozimnica bo v vaši delovni organizaciji in v prodajalnah trgovskih organizacij v vašem kraju od 15. oktobra dalje.

PAKETI**vezenine bled** n. sol. o.

TOZD Konfekcija Bled

Na podlagi 12. in 13. člena pravilnika o delovnih razmerjih TOZD Konfekcija Bled, na podlagi priglasenih potreb ter na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja TOZD Konfekcija Bled objavljamo naslednja prosta dela in naloge

1. kuharice za določen čas

(1 delavka)

- Pogoji: - poklicna šola,
- tečaj o higienskem minimumu,
- 1 leto delovnih izkušenj kot kuharica

Prijave sprejema kadrovska splošni sektor delovne organizacije, Bled, Kajuhova 1, in sicer v roku 15 dni od dneva objave. O izidu objave bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po preteku objave.

**Avto moto
društvo
Žirovnica
Moste 10**

prodaja na javni licitaciji,
ki bo v petek 17. 10. 1980 ob
15. uri v društvenih prostorih
Moste 10, Žirovnica naslednja vozila:

**OSEBNI AVTO
ZASTAVA 750**
KR - 497-82 prva regist.
1976/9
z začetno ceno 18.000,- din

**OSEBNI AVTO
ZASTAVA 750**
KR - 507-89 prva regist.
1976/12
za začetno ceno 18.000,- din

Če se v določeni uri ne prijavi družbeni sektor se nadalje prodaja zasebnemu sektorju.

**KOP Kovinsko
podjetje**

Kranj, Suceva 27

objavlja po sklepu delavskega sveta

javno licitacijo
za prodajo osnovnih sredstev

1. STRUŽNICA,
izklicna cena 5.500,- din
2. VLEČNI STROJ,
izklicna cena 2.500,- din

V izklicni ceni ni vključen prometni davek in ga plača kupec sam.

Javna licitacija bo v sredo, dne 25. 10. 1980 ob 12. uri na dvorišču KOP Kranj, Suceva ulica 27. Vsi zainteresirani morajo pred pričetkom licitacije položiti 10 odstotno varščino od izklicne cene. Ogled osnovnih sredstev je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

**Osnovna šola
heroja Grajzerja
Tržič**

razpisuje prosta dela in naloge

ŠOLSKEGA PSIHologa

s polnim delovnim časom
za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Kandidati naj pošljejo vloge v 15 dneh po objavi razpisa na naslov šole.

**Živinorejski veterinarski
zavod****DEŽURNI VETERINARJI**

od 10. 10. - 17. 10. 1980
Za občini Kranj in Tržič

BEDINA Anton, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58, tel. 23-518
LOKAR Franc, dipl. vet.,
Kranj, Zanova 12, telefon 23-916

Za občino Škofja Loka
PIPP Andrej, dipl. vet.,
Škofja Loka, Partizanska 37, tel. 60-380
KRIŽNAR Miro, dipl. vet.,
Godešič 134, tel. 62-130

Za občini Radovljica in Jesenice

GLOBOČNIK Anton, dipl. vet.,
Lesce, Polska pot 3a,
tel. 74-629

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

nama

PLETENINE,
VEDNO NEPOGREŠLJIVE
V GARDEROBI
VSEH ČLANOV DRUŽINE

LEPO IZBIRO
MOŠKIH, ŽENSKIH
in OTROŠKIH
PLETENIN
V MODELIH IN
BARVAH LETOŠNJE
JESENI

vam nudi
Veleblagovnica

nama

Škofja Loka

nama**TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ**

Najnovije modele oblek in kril
za jesenske dni dobite v naših
prodajalnah v Kranju, Kamniku
in Tržiču

**Cestno podjetje
Jezerska 20, Kranj**

oglašja na podlagi 8. člena pravilnika o delovnih razmerjih
prosta dela

1. 4 VZDRŽEVALCEV CEST ZA NASLEDNJE ODSEKE
Kranj - Visoko
Kranj - Trboje
Škofja Loka - Praprotno
Področje - Zali log
2. VZDRŽEVALCA STROJEV V KAMNOLOMU
KAMNA GORICA
3. ČUVAJA V KAMNOLOMU KAMNA GORICA
4. SNAŽILKE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: - interno kvalificiran cestar, starejši od 18 let
pod 2.: - poklicna šola kovinarske stroke - strojni ključavničar
pod 3.: - osnovna šola ali tečaj za varnostnika
pod 4.: - polkvalificiran delavec

Kot poseben pogoj za oglas del je določeno poskusno delo, ki bo trajalo tri mesece.

Prismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po oglasu del v kadrovske službo podjetja.

K prijavi je potrebno priložiti listine o tem, da prijavljeni kandidati izpolnjujejo pogoje, ki so navedeni v tem oglasu.

Izbira kandidata bo opravljena najpozneje v roku 10 dni po poteku oglasnega roka. Kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri.

ODEJA

Tovarna prešitih odej p. o.
Škofja Loka
Kidričeva 80

Poslovni odbor objavlja prosta dela in naloge

OPRAVLJANJE SPLOŠNIH DEL IN NALOG I.
(1 delavec)
(delo v šivalnici odej - pregled in pakiranje izdelkov)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana ali nedokončana osnovna šola
- Za objavljena prosta dela in naloge je določeno poizkusno delo, ki traja 1 mesec. Delovni čas poteka v dveh izmenah.

Pisnene prijave sprejema kadrovska služba 15 dni po objavi oglasa. Odeja, tovarna prešitih odej, Škofja Loka, Kidričeva 80

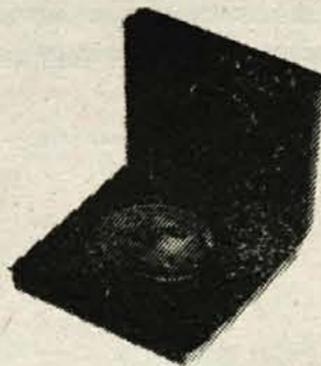
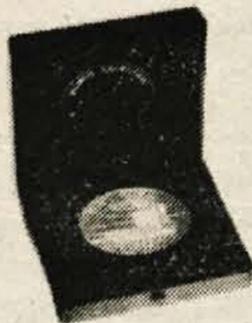
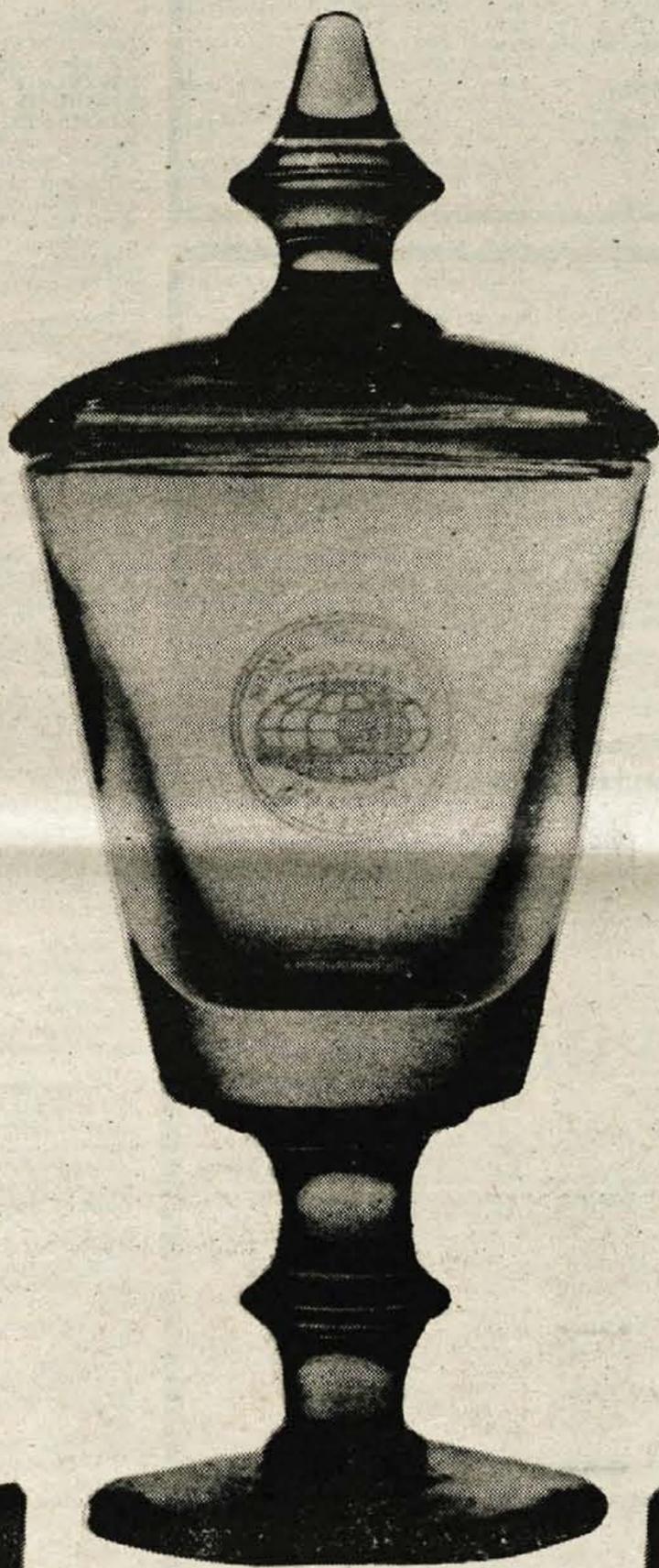
ZMAGOVALNI POKAL

za mednarodno vrhunsko kakovost pivovarni

Union

Dunaj '80

Pivovarna UNION je na mednarodnem ocenjevanju na Dunaju 19. 9. 1980 prejela priznanje MONDE SELECTION BRUXELLES za kakovost svojih izdelkov

Union LEŽAK je doslej že tretjič osvojil zlato medaljo in zato prejel tudi zmagovalni pokal za mednarodno vrhunsko kakovost. Odličja so torej prejeli:

Union LEŽAK – zlato medaljo
Union GRAND – zlato medaljo
UNI hmeljni napitek – zlato medaljo
Union svetlo – srebrno medaljo
Union temno – srebrno medaljo

Union postaja simbol kakovosti, ki je vedno bolj cenjena tako doma, kot na tujem, saj Pivovarna Union izvozi tudi znatne količine piva v Avstrijo, Italijo, ZDA in druge dežele.

OKRASNO DREVJE ZA VRTOVE:

Srebrne smreke, črne smreke in cedre ter cimprese za ograje, dobite pri Kancilija, Kranj, C. Kokriškega odreda 12/a (takoj za številko 12) v bližini vodovodnega stolpa 8342

Prodaja 380-litrski SOD, ali zamenjam za manjšega. Dežmanova 7, Kokrica - Kranj 8512
Prodaja 100 kg težkega PRAŠICA na dopitanje. Sp. Brnik 6, Cerklje 8513

Prodaja ali zamenjam mlado javlo KRAVO za brejo. Apno 11, Cerklje 8514

Po ugodni ceni prodaja JABOLKA za ozimnico: voščence, jonatan, kivipecelj in kosmač, druge še nedane. Pštata 1, Cerklje 8515

Prodaja lepe PRAŠICE. Cerklje, Dobra 1, Cerklje 8516
Prodaja 13 tednov brejo SVINJO. Zg. Brnik 35, Cerklje 8517

Prodaja ZELJE v glavah. Sp. Brnik 55, Cerklje 8518
Prodaja dva BIKCA simentalca in dve KRAVI. Apno 9, Cerklje 8519

Najboljše ponudniku prodaja ZIDNO OPEKO, 29x19x14, na Bledu. Naslov v oglasnem oddelku. 8520

Prodaja ženski PLAŠČ iz semisa. K. 38. Tomašič, C. na Belo 20, Kranj 8521

Prodaja perlit APNO, betonsko ZELEZO, MEŠALEC, DVALGO in plastične VREČE. Telefon 21-100 8522

Po ugodni ceni prodaja DNEVNO SOBO. Informacije po telefonu 064-22-374 od 16. do 18. ure 8523

Prodaja 4 furnirana mahagoni VRATA, HLADILNIK, OPEKO, trajanka in LADIJSKI POD. Juhant, Gmajnica 6, Komenda 8524

Prodaja dobro ohranjeno VOZ za pravljivec z dvema sedežema. Sp. Brnik 60, Cerklje 8525

Prodaja 300 kg ŽELEZA, premera 6 mm. Ahačin, Suha 34, Kranj 8526

Prodaja PEČ tam stadler z boilerjem, 35.000 kcal., za polovično ceno. Naslov v oglasnem oddelku. 8527

Prodaja GLISER GT-400 in MOTOR Johnson, 33 KM, ali zamenjam za osebni avto ali motor. Zirovnica 8528

Prodaja JABOLKA in svež sladek. Glinje 3, Cerklje 8554

Prodaja zimski JABOLKA: jonatan, carevič, voščence. Rozman, Sp. Dupleje 29 8555

Prodaja MACHEHE. Tupaliče 11, Preddvor 8556

Prodaja KORUZO za silažo. Vojkovič 2, Cerklje 8564

10. oktobra začnem s prodajo ZIMSKIH JABOLK. Sušteršič Radol, Senčur, Mlakarjeva 75 (Planja) 8565

Prodaja dve leti staro POHISTVO kombinacija spalnice in dnevnice s 80-litrski HLADILNIK. Oglej v petek od 15. do 18. ure in v soboto od 9. do 12. ure. Janc, Planja 7, Kranj 8566

Prodaja trajnožarečo PEČ Kupperbusch. Snediceva 2, Kokrica - Kranj 8567

Prodaja PUNTE in BANKINE. Oglej popoldan. Markič, Strahinj 7/a, Naklo 8568

Prodaja približno 3 kub. m SI-POREKSA, 5 in 10 cm. Informacije po telefonu 45-245 - Srednja Bela pri Preddvoru 8569

CEMENT, APNO in betonske bloke, prodaja - skupno. Kristan Tomincova 13, Kranj 8570
Prodaja skoraj nov RADIO-KASETOFON sharp GF-9191 stereo. Naslov v oglasnem oddelku. 8572

Prodaja 20 neobžaganih SPIROVCEV, dolgih 7 m. Naslov v oglasnem oddelku 8600

Prodaja 9 mesecev brejo KRAVO. Reš, Mošnje 38, Radovljica 8601

Prodaja trajnožarečo PEČ. Berce Filip, Podlubnik 40, Škofja Loka, tel. 064-61-217 8595

Prodaja MOST. Erzen Francka, Zabukovje 2, Zg. Besnica 8596

KUPIM
Kupim 4 W električni MOTOR z 2800 obrati. Janko Kristanc, Sr. vas 13, Senčur pri Kranju 8456

Rabljeno OMARO, primerno za shranitev orodja, po zmerni ceni kupim. Dare, tel. 27-937 8575

Kupim rabljen VOZIČEK za BCS 127. Ponudbe s ceno pod: Voziček 8576

Kupim 10 do 20 kv. m HRASTO-VEGA PARKETA, 4x5 cm. Jamnik, Tenetiše 25 8577

Kupim KOLO na 12, oziroma 10 prestav s tabolarji. Telefon 23-341 dopoldan 8578

Dobro ohranjeno trajnožarečo PEČ Kupperbusch, kupim. Naslov v oglasnem oddelku ali telefon (064) 23-070 8579

Kupim SLAMOREZNICO s puhalnikom. Grilc, Stiška vas 7, Cerklje 8580

Kupim visoko brejo TELICO. Kržišnik Jakob, Gorenja ravan 3, Poljane 8581

VOZILA
Prodaja ZASTAVO 750 L, letnik 1974. Telefon 28-886, Kranj 8582

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1970. Dolinar, Bohinjska Bela 122 A. 8583

Prodaja karambolirano ZASTAVO 101, letnik 1975. Sempetrska 7, Kranj 8597

Prodaja dobro ohranjeno ZASTAVO 101, prevoženih 74.000 km. Strahinj 117, Naklo 8598

Poceni prodaja ZASTAVO 101, letnik 1975, cena 50.000 din. Telefon 24-551 - int. 33-36 popoldan, Novak Polonca, Sp. Besnica 111 8599

Prodaja ZASTAVO 750 lux, letnik 1973. Velikonja Roman, Titova 76, Jesenice 8530

Prodaja ZASTAVO 126-P, letnik 1977 in ZASTAVO 1300, letnik 1973. Oglej je možen pri avtomehaniku. Poldi Korošec, Murova 9, Jesenice 8531

Prodaja prednji ODBIJAC in original ZIMSKE GUME za fiat 126-P ter globok OTROŠKI VOZIČEK iz žameta - zločljiv. Krnica 1, Zg. Gorje 8532

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1975. Pšev 2, Kranj 8533

IZREDNA PRILIKA! Citroen GSX 1.2, 1977, 48.000 km, garažiran, dodatno športno opremljen s spojlerjem, takoj prodaja. Telefon (066) 24-982 - Najboljši ponudnik 8534

Prodaja ZASTAVO 750 z IR motorjem, letnik 1970, registrirano do septembra 1981. Černigoj Mišo, Kidričeva 29, Kranj 8535

Prodaja stroj za LADO standard 1200, v voznem stanju. Batistič Rafko, Kranj, Seljakova 7 8536

Prodaja ZASTAVO 101, letnik 1975, registrirano do 1.9.1981. Fišter, Zg. Gorje 1 8537

Prodaja AUDI 80 LS, letnik 1979 s štirimi vrati. Friškovec Niko, Partizanska 47, Škofja Loka 8538

Prodaja ZASTAVO 101, letnik 1976. Sp. Brnik 90, Cerklje 8211
Prodaja tovorno PRIKOLICO za osebni avto. Savetelj, Naklo 109 8529

Prodaja GOLFA GLS s 4 vrati, uvoženega, letnik 1978. Štibelj Tone, Sp. Luša 12, Selca nad Škofjo Loko 8539

Po ugodni ceni prodaja ZASTAVO 101. Oglej vsak dan. Grgič, Podlubnik 153, Škofja Loka 8540

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1973, registrirano do septembra 1981. Frankoo naselje 75, Škofja Loka 8541

Oddam vplačilnico, staro 14 mesecev za RENAULT 4 special, v Novem mestu. Dobava v novembru 1980. Telefon 064-60-136 ob delavnikih do 14. ure 8542

Ugodno prodaja ŠKODO S 100, letnik 1971. Oglej vsak dan popoldan. Rihtaršič, Log 34, Škofja Loka 8543

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1974. Zg. Bitnje 168 pri Gasilskem domu v jami 8544

Prodaja ZASTAVO 750, leto izdelave 1973. Milje 36, Senčur 8545

Prodaja KOMBI kasonar IMV, z motorjem 1600, v dobrem stanju. Bidovec Franc, Kranj, Jurčičeva 2 8546

Prodaja dobro ohranjen MINI 1000. Stritof Marjan, Rateče Planica 137 8547

Prodaja AMI 8, po delih. Žitnik Miha, Moše 1, Smlednik 8548

Prodaja novo tovorno PRIKOLICO za osebni avto. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 8549

Prodaja NSU 1200 C, letnik 1971, v voznem stanju, cena 7.500 din. Informacije po tel. 27-705 8550

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1970. Zapuže 2, Begunje 8551

Prodaja ZASTAVO 101, letnik 1977. Praše 49, Mavčiče 8552

Kupim Z-750, R-4 ali Z-101, na kredit. Naslov v oglasnem oddelku. 8553

Prodaja ZASTAVO 1300, oktober 1977, 33.000 km. Oglej v soboto. Kidričeva 29, Kranj 8573

Prodaja LADO - SL, letnik 1977. Hočevar, Smledniška 120, Kranj - Čirče 8574

Zaradi gradnje nujno prodaja AUDI 60, letnik 1970. Habjan Vinco, Vošče 9, Radovljica 8394

Oddam vrstni red za ZASTAVO 750, dobava v novembru. Naslov v oglasnem oddelku. 8457

Prodaja SIMCO 1100, letnik 1972, registrirano, cena 1,2 SM. Sitar Srečo, Sp. Otok 3, Radovljica 8458

SKOLJKO za Z-101, spredaj karambolirano, poceni prodaja. Telefon 064-62-782 8459

Prodaja LADO karavan, letnik 1974, prevoženih 70.000 km, popolnoma obnovljeno, registrirano do 3.10.1981, rdeče barve. Tel. 21-894 8460

AUDI 60-L, registriran do avgusta 1981, prodaja, lahko tudi na kredit. Boškovič, Gostilna na Šmarjetni gori, Kranj. Oglej od 12. ure dalje 8461

Prodaja NSU 1200, karamboliran, Betonova 8, Kokrica - Kranj 8462

Prodaja ŠKODO 1000 MB, letnik 1968 z radio-kasetofonom, 1,5 SM. Bjelokapič, Zg. Dupleje 5 8463

Prodaja novo ZASTAVO 101 special komfort. Koman, Radovljica, Linhartov trg 23, telefon 75-232 8464

Prodaja odlično ohranjen OPEL KADETT, letnik april 1978, 26.000 kilometrov, dodatno opremljen. Oglej v popoldanskem času. Vilfan, Črnič 19/a, Brezje 8465

Prodaja karambolirano ZASTAVO 101, letnik 1974. Kelbič Mihael, Valjavčeva 9, Kranj 8466

Prodaja AUDI 80, letnik 1975. Rozman Franc, Podreča 8, Mavčiče 8467

Poceni prodaja dobro ohranjeno ZASTAVO 101. Delno plačilo možno s kreditom. Moškon, Stošičeva 4, Kranj 8468

HUNTER - SUNBEAM 1500, letnik 1976, garažiran, prodaja. Informacije po 14. uri. Telefon (064) 24-432, Kokrica, Kuratova 2 8469

Prodaja skoraj nov MOTOR 14 TL. Sajovic, Naklo 16, tel. 47-318 8474

Prodaja WARTBURGA, letnik 1974. Informacije po tel. 22-757 8475

Prodaja odlično ohranjen ČZ 350. Ašanin Vojo, Pot za krajem 28, Kranj - Orehek 8476

WARTBURG, letnik 1973, 90.000 km, registriran do junija 1981, prodaja. Tel. 064-67-006 ali 061-557-474 8477

Prodaja obnovljen AMI 8, letnik 1971, v voznem stanju, registriran do aprila 1981. Oglej v popoldanskem urah. Groše, Gorenjskega odreda 18, V. nadstropje, Kranj, tel. 28-733 8478

Prodaja ZASTAVO 101, letnik 1972, ali zamenjam za ZASTAVO 750. Pavlin Jože, Vrečkova 3, Kranj 8479

WARTBURG, letnik 1976, ugodno prodaja. Oglej od 12. do 20. ure. Telefon 064-26-622 8480

Ugodno prodaja ZASTAVO 101, letnik 1977, cena po dogovoru. Oglej v popoldanskem času. Dobovšek Marjan, Tončka Dežmana 8, Kranj - Planina 8481

Ugodno prodaja ZASTAVO 101, letnik 1973. Oglej v soboto popoldan in v nedeljo dopoldan. Slavko Pogacnik, Sp. Gorje 122 pri Bledu 8482

Prodaja R-4, letnik 1967. Zrim, Zg. Brnik 49, Cerklje 8483

Prodaja odlično ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1976. Plestenjak, Prešernova 34, Bled, tel. 77-828 8484

Prodaja FIAT 850 sport in rezervne dele. Oglej vsak dan od 14. do 15. ure. Telefon 26-258 8485

Prodaja R-8, najboljše ponudniku. Informacije po tel. 77-704 ali 77-715 8486

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1975. Tavčar, Poljanska 61, Škofja Loka 8487

Prodaja ZASTAVO 101, karambolirano, letnik 1975, celo ali po delih. Odar Drago, Studor 40, Boh. Srednja vas 8488

STANOVANJA
Prodaja dvosobno STANOVA-NJE s kabinetom (54 kv. m), vseljivo julija 1981. Ponudbe pošljite pod šifro: Julij 1981 8557

SOBO oddam dvema dekletoma. Partizanska 5/a, Bled, Doma sem zvečer 8558

Mlad moški išče skromno, opremljeno SOBICO v Škofji Loki. Naslov v oglasnem oddelku. 8559

Iščem opremljeno SOBO v Kranju. Plačamo redno. Jagodic, Cesta 1. maja 15, Kranj 8560

Oddam SOBICO s souporabo kopalnice, poštenemu dekletu ali fantu. Naslov v oglasnem oddelku. 8561

Iščem SOBO za moškega srednjih let v Kranju ali okolici. Šifra: Nagrada 8562

Mlada družina z otrokom, nujno išče STANOVANJE v Kranju ali okolici. Plačamo eno leto vnaprej. Telefon 25-207 8563

Dekle išče enosobno STANOVA-NJE v Škofji Loki ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku. 8326

Opremljeno in ogrevano SOBO oddam dvema fantoma ali dekletoma. Vse po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 8491

Dvosobno STANOVANJE z dvema kabinetoma zamenjam za manjše ali isto v pritličju. Telefon 27-009 ali 24-319 (od 13. do 16. ure) 8492

POSESTI
Kupim zazidljivo PARCELO v okolici Cerklje ali Zaloga. Šifra: Plačam v gotovini 8582

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO, do 800 kv. m, v okolici Kranja. Plačam v gotovini. Naslov v oglasnem oddelku. 8583

Za zazidljivo PARCELO dam LADO familiare in gotovino, na območju Škofje Loke, Kranja ali Medvod. Telefon 064-60-910 po 15. uri 8584

Kupim zazidljivo PARCELO ali starejšo HIŠO z več zemlje v okolici Kranja, do 100 SM. Šifra: Gotovina - K 8102

Kupim zazidljivo PARCELO z dokumenti ali brez, v okolici Kranja. Bravhar, Repnje 38, Vodice 8493

GOZD in TRAVNIK (6,9 hektarov) v Zgornji Radovni, ugodno prodaja. Telefon 061-265-227 8494

IZGUBLJENO
V nedeljo, 5. 10. 1980, sem pozabil na avtobusni postaji v Drulovki

Kmetijsko živilski kombinat TOZD Kmetijstvo Kranj

Na naših obratih v Šenčurju, Hrastju, Cerkljah in Sorškem polju poceni oddamo tretjo košnjo travnikov.

Interesenti naj se oglašijo na bližnjem obratu v ponedeljek 13. 10. od 8. - 12. ure.

MODRO TORBO z materialom od ansambla Modrina. Poštenega najditelja prosim, naj jo proti nagradi vrne. Vidmar Stane, Breg ob Savi 14, tel. 40-125 8592

Izgubila sta se eno leto star BIKEC in dve leti stara JUNICA, ki sta se pasla na Goški ravni. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči. Mulej Alojz, C. svobode 21, Radovljica 8593

ZAPOSLOTITVE
KV RESKALEC, išče v popoldanskem času kakršnokoli honorarno zaposlitev v kovinarski stroki. Naslov v oglasnem oddelku. 8585

Sprejem delo, za 100-tonsko stanico. Naslov v oglasnem oddelku 8586

V redno delovno razmerje sprejem kvalificiranega AVTOLICARJA ali delavca za priučitev. Drakšler, Zsavaska c. 36/b, Kranj 8587

Iščem kakršnokoli honorarno zaposlitev v popoldanskem času. Šifra: Pridna 8588

PRIREDITVE
DRUŠTVO SELEKCIJA prireja v HALI Komunalnega centra v Domžalah vsako nedeljo ob 17. uri PLES. Nastopa skupina SELEKCIJA z gosti 8589

OO ZSMS PREDOSLJE prireja v soboto, 11. 10. 1980, ob 18. uri PLES v Kulturnem domu v Predosljah. Igral bo ansambel ALBA... Škofje Loke. VABLJENI! 8590

PLESNI TEČAJI - standardnih, latinsko-ameriških in disco plesov za mladino in starejše v novi VIDEO - DISKOTEKI hotela Creina Kranj. so vsak petek. Tečaji se prične 17. oktobra ob 17.30 - začetni za mladino, ob 19. uri - začetni za zakonce in starejše nad 25 let ter poseben DISCO-ROCKN' ROLL tečaj ob 16.30. Poučuje profesionalni plesni učitelj. D. HOMAN 8411

OBVESTILA
STRIZEM pse kodre, v bližini Bleda. Informacije po tel. 064-78-137 8591

FOTO STORITVE! Črno-bele - v enem dnevu, barvne - v treh dneh, fotografije za vse vrste dokumentov (izkaznice, vozniška dovoljenja, potne liste) v enem dnevu, za 100 din. FOTO ŽIVULOVIC, Veljka Vlahoviča 7, Planina - Kranj, telefon 27-658 5119

MONTIRAM, ČISTIM in PRAVLJAM termoakumulacijske peči. Telefon 061-737-466 8153

EKSPRES VEZAVO - diplomskih nalog in revij, kaširanje slik, izdelavo map in albumov, po meri, vam izvrši solidno in po zmerni ceni KNJIGOVEZ - OREHEK IVAN, Kokrica, Snediceva 12, tel. 25-447 8341

MONTIRAM centralne kurjave. Telefon 24-728 8490

OSTALO
Opazovana oseba, ki je odnesla dele motorja z Velesovske 29, naj jih vrne na isto mesto, če ne jo bom sodno preganjal. 8594

SPREJMEM dekle, ki bi rado nadaljevalo šolanje, tečaje, se izučilo ali zaposlilo. Kaplan, Galjeviča 14, Ljubljana 7930

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše mame

DRAGICE REBIČ

roj. Prešeren

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in darovano cvetje. Posebna zahvala dr. Zamanovi za večmesečno skrbno nego. Hvala tudi g. kaplanu in pevcem za opravljen obred.

Sin Zdenko z družino!

Škofja Loka, 6. oktobra 1980

LOTO LOTO LOTO LOTO LOTO LOTO LOTO LOTO LOTO

LOTERIJSKI ZAVOD SLOVENIJE VAM PRIPOROČA, DA SI OGLEDATE

JAVNO ŽREBANJE 42. KOLA LOTA,

STAVNE LISTKE ZA TO KOLO LAHKO VPLAČATE DO SOBOTE 11. 10. 1980

KI BO V TOREK, 14. 10. 1980 ob 14. URI V DVORANI KINA CENTER V KRANJU

Kalna blejska voda že v ceveh

Minuli torek so montirali cevi »natege« in tako zastrupljena voda Blejskega jezera že odteka — Letos še drugi trak cevi do Zake mimo otoka? — Urediti kanalizacijo

Bled — In vendar se je premaknilo, bi lahko rekli zdaj ob sanaciji Blejskega jezera, kajti v minulem torkovem popoldnevu so delavci zasebnega zidarskega mojstra Pelka z Bleda združili cevi blejske natege in tako se bo blejsko jezero že lahko čistilo.

Dolgoletna in na moč dolgotrajna so bila prizadevanja, da bi končno poiskali pravo zdravilo za blejskega bolnika, ki je iz leta v leto bolj bolehal: spomladi so se pojavile alge in »cvetenje« jezera je na moč očitno kazalo, da alpsko jezero nezadržno umira. Vse nadaljnje raziskave o onesnaženosti niso bile nič kaj spodbudne, še posebej ne, ker so strokovnjaki venomer opozarjali, da se kvaliteta jezerske vode iz leta v leto slabša predvsem zaradi kanalizacije, ki še vedno doteka v jezero. Radovna, ki so jo napeljali v jezero, ni dala zadovoljivih rezultatov, po nekaterih mnenjih je zaradi večjega dotoka kisika celo spodbujala rast rastlinja v vodi in neugodno vplivala na jezersko vodo. Na koncu so se vendarle sporazumeli, da poskusijo z natego: odvajanjem vode iz jezera v Savo Bohinjko.

Najbolj ugodni ponudnik za prvi del sanacije je bil zasebni zidarski mojster z Bleda Franc Pelko, ki je obljubil, da bodo dela v dveh mesecih končana. Obljubo je tudi dosledno izpolnil in vse do zdaj so bila njegova dela brez zastojev in kvaliteta, tako, da so lahko že spojili cevi za odtok.

Blejsko natego financirata zveza vodnih skupnosti Slovenije in območna vodna skupnost za Gorenjsko. Prvi krak položenih cevi poteka od naselja Mlino po jezeru proti hotelom, Toplicam in Kazini, drugi krak pa naj bi potekal proti Zaki med otokom in veliko Zako. Te cevi se potem nadaljujejo po Jezernici na Mlinem, kjer so zapornice, da bodo lahko uravnavali dotok glede na ko-

ličino vode Save Bohinjke. S tem hočejo preprečiti, da ne bi bilo škodljivih učinkov in da se ne bi kvaliteto poslabšala Sava Bohinjka. Prvi krak cevi je zdaj potopljen, za drugega pa se že dogovarjajo. Najbolje bi bilo, ko bi jih položili zdaj, ko so se dela začela, vendar naj bi se še domenili o sredstvih ki jih je treba dodatno nameniti za drugi krak natege.

Na dno Blejskega jezera polagajo plastične cevi Minerve iz Celja, ki so nekoliko širše. Do hotela Toplic jih je kilometer in nekaj več naj bi jih bilo proti Zaki, po Jezernici pa sta cevi dolgi po 400 metrov. Na cevi položijo uteži, da se potopijo in treba je poskrbeti tudi za betonske podstavke v dnu jezera. Kotanja pri Toplicah je globoka 24 metrov, med otokom in Zako pa 30 metrov in se je torej treba kar globoko potopiti, da pritrjuje cevi na jezersko dno. Delo je silno zahtevno, vendar nadvse izkušeni zasebnik z Bleda zmore cevi položiti brez večjih težav.

Natego so že preizkusili v podobnih jezerih v sosednji Avstriji, pri nas pa prvič na Blejskem jezeru. S perforacijo cevi naj bi v jezerskih kotanjah preizkusili učinke sesanja vode na več površinah in ko bi to preučili, naj bi po načrtu zgradili še stranske krake ter tako zajeli čimveč spodnje jezerske vode. Pričakujejo, da bo natega koristna, da se bo začela odlivati zastrupljena voda iz jezera in da bo poseg učinkovit. Vsaj naslednje leto naj ne bi bilo več neprijetnega »cvetenja«, čeprav se strokovnjaki obenem tudi zavedajo, da le z natego ne bodo rešili Blejskega jezera in njegovega umiranja. Lahko pa bodo odmiranje zaustavili in jezersko vodo izboljšali.

Poleg natege na Mlinem — naložba velja 5 milijonov dinarjev — si prizadevajo, da bi na Bledu potok Mišico preusmerili v Rečico, v potok Mišico pa dovajali po zgraje-

nem cevovodu vodo iz Radovne. Obenem bodo zgradili kanalizacijo, saj je danes še 40 odstotkov objektov ob jezeru brez ustrezne kanalizacije. Treba bo zgraditi tudi sekundarno kanalizacijsko mrežo ter vse tiste čiste vodne izvire, ki se zdaj stekajo v kanalizacijo, preusmeriti v Blejsko jezero.

S prvimi koraki sanacije Blejskega jezera torej ni bilo nikakršnih težav, dobro in smotno bi bilo, ko bi že zdaj potegnili tudi drugi krak do Zake, saj bi s tem prihranili precej denarja. Cevi so na jezerskem dnu, Sava Bohinjka bo sprejela kalno in strupeno blejsko vodo ter se seveda deloma tudi žrtvovala, da bi omilila hudo zlo. Počakati bo treba le na učinke, predvsem pa vztrajno graditi kanalizacijo ob jezeru, ki je največji in najhujši vir onesnaževanja.

D. Sedej

NESREČE

NESREČA NA PREHODU

Kranj — V ponedeljek, 6. oktobra, ob 18.30 se je na magistralni Koroški cesti pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Gvido Dornik (roj. 1927) z Bistrice pri Trziču je peljal od semaforkega križišča proti Naklem. Ko je pripeljal do zaznamovanega prehoda za pešce pri bencinski črpalki, je prav tedaj prečkala cesto Alenka Vukelj, stara 14 let, iz Stružvega. Avtomobil je deklico zadel, da je padla in huje ranjena obležala. Prepeljali so jo v Klinični center.

ZAVOZIL S CESTE

Kranj — Na Ljubljanski cesti se je v sredo, 8. oktobra, ob 21. uri pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik kombija Veseljko Trivunovič (roj. 1953) je peljal od Globusa po klancu navzdol. V levem ovinku pod hotelom Jelen ga je na mokri cesti zaradi neprimerne hitrosti, voznik pa tudi ni bil trezen, zaneslo v desno preko hodnika za pešce v ograjo in po pobočju navzdol, kjer se je ustavil ob hiši št. 8 na Stari cesti. Voznik je bil v nesreči ranjen, škode na vozilu in na ograji pa je za 57.000 din.

PRETESNO PREHITEVANJE

Kranj — Na Golniški cesti na Kokrici se je v sredo, 8. oktobra, ob 11. uri pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik tovornega avtomobila Milan Puce (roj. 1924) iz Kranja je prehiteval kolesarja Karla Klemenčiča (roj. 1935) s Kokrice tako tesno, da ga je zadel in zbil po cesti. V nesreči je bil Klemenčič lažje ranjen.

UMRL V BOLNIŠNICI

V soboto, 4. oktobra, je v Kliničnem centru v Ljubljani umrl Janez Smolej z Belce zaradi posledic prdmetne nesreče, ki se je pripetila 30. septembra na magistralni cesti med Belco in Dovjim. Smolej je z mopedom trčil v pešakinjo, ki je prišla iz nasprotni smeri, tako da sta oba padla in se ranila. Smolej tako hudo, da je kasneje poškodbam podlegel.

Voznik znan

V petek, 3. oktobra, je sam prišel na PM Kranj Branko Ahačič iz Bistrice pri Trziču, ki je 1. oktobra na magistralni cesti v Bistrici povzročil prometno nezgodo in ni počakal na kraju.

Pogrešanega našli

V ponedeljek, 6. oktobra, so bili delavci oddelka milice v Boh. Bistrici obveščeni, da se ni vrnil domov Edvard Deržaj (roj. 1904) iz Ljubljane, ki je bil prejšnji dan prišel v Bohinj, da bi bil čez dan v svojem vikendu na Uskovnici. Vendar pa do vikenda ni prišel. Gorski reševalci so čez dan pregledali vse možne planinske poti proti Uskovnici vse do Velega polja, iskanje pa so nadaljevali tudi 7. oktobra, ko so dopoldne Deržaja našli mrtvega pod Grintavcem pod zapuščeno planinsko stezo. Zdravnik je ugotovil, da je smrt nastopila zaradi srčne oslabelosti.

Padel v Kokro

Kranj — V torek, 7. oktobra, so v kanjonu reke Kokre našli moško truplo, za katerega so kasneje ugotovili, da je Redžo Crnovič (roj. 1940) doma iz Dubrave, Bos. Gradiška, začasnno je stanoval Smarjetna 3, Kranj. Pokojni je po vsej verjetnosti padel s previsne stene pod parkirnim prostorom ob slaščičarni.

Dogovor o gorenjskih inšpekcijskih službah podpisan — Predsedniki izvršnih svetov gorenjskih občinskih skupščin so četrta (četrtke) v Kranju podpisali dogovor o ustanovitvi Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Razprava o dogovoru je bila zasnovana široko. Ustanovitev enotne gorenjske inšpekcijske službe bo brez dvoma prispevala k boljšemu, racionalnejšemu in učinkovitejšemu družbenemu nadzoru, obenem pa je to tudi uresničitev priporočil Zveze komunistov in skupščine. Po predpisu dogovora so se sedli delavci dosedanjih občinskih inšpekcijskih služb in dali k dogovoru svoje mnenje. (jk) — Foto: F. Perdan

Odločitev

Prav gotovo odločitev o prihodnjem družbenoekonomskem razvoju ni ravno lahka, je pa po drugi strani dovolj jasna: ves razvoj moramo okvirjati s stabilizacijskimi prizadevanji. To pa med drugim pomeni tudi — da morajo biti vsa področja porabe v naslednjem srednjeročnem obdobju odvisna od ustvarjenega dohodka in od rasti družbenega proizvoda. Drugačna pot — tako smo se odločili — ni mogoča.

Takšna usmeritev veje tudi iz razprav ob občinskih »paketihi«, to je osnutkih družbenih planov za naslednje obdobje, ki so se prav zdaj zaključila v združenem delu. Že res, da je kaj lahko reči, ne obrmenjevati gospodarstva — kar pomeni tudi ne povečevati deleža skupne porabe v ustvarjenem dohodku. To je tudi edino prav in tudi edina pot, če hočemo v naslednjem obdobju uresničiti vrsto zahtev, ki smo jih doslej že nekajkrat zapisali v razvojne plane, a jih nismo uresničevali. Vsaj za gorenjsko regijo velja, da je že doslej zmanjkovalo sredstev za učinkovito prestrukturiranje gospodarstva, za večja viaganja v modernejšo tehnologijo: zato pa se je bilo treba otepati s posledicami, kot je slaba, podpovprečna kadrovska struktura, prevelik delež potreb po delavcih ozkega profila, »uvoz« takih delavcev in s tem tudi pojavljanje problemov v zagotavljanju družbenega standarda.

Ce združeno delo, ki je ob razpravi o osnutkih temeljev planov za naslednjih pet let tako odločno proti povečanju sredstev za skupno porabo, tako tudi razume »razbremenitev«, potem se v naslednjih letih utegne tudi hitreje uresničevati že nekajkrat zapisana in programirana modernizacija gospodarstva; zastoj, ali bolje rečeno stagnacija v skupni porabi pa bo seveda »davek« na tako utemeljeni bodoči močnejši zagon gospodarstva. Brez dvoma delavci tudi vedo kaj pomeni relativno manjši delež za skupno porabo, če se za to tudi odločimo: to pomeni ohranjanje dosedanjih pravic v zdravstvu, otroškem varstvu, izobraževanju in drugih področjih na dosedanjem nivoju. Za nekatera področja bo to kaj težavna situacija, saj nekateri novi zakoni na primer zakon o osnovni šoli, usmerjenem izobraževanju in še nekateri širijo pravice, kar pa je seveda povezano tudi z večjimi sredstvi.

Kako najti najustreznejšo rešitev, da bo dovolj za redno dejavnost, nekatere nove pravice, ki jih prinašajo zakoni, nekatere nujne investicije in pri tem zagotoviti primeren nivo vsem dosedanjim oblikam skupnih potreb — od kulture, do zdravstva in izobraževanja — tudi področij — pa je seveda odgovorna odločitev.

L. M.

Prvi krak cevi, ki so jih položili proti hotelom na Bledu, je dolg kilometer, kotanja pri Toplicah je globoka 24 metrov. — Foto: F. Perdan

in ostale prodajalne Peka v Kranju

vam nudijo bogato izbiro otroške obutve za jesen in zimo

Kranj — V križišču 31. divizije in Ulice Moše Pijadeja prometna nezgoda niso ravno redke, saj marsikateri voznik spregleda značilnost. V nesreči, ki se je pripetila minuli petek, je voznik mopeda bil lažje ranjen. Previdnost ni nikoli odveč. — Foto: P. Leban

Ponarejala hranilno knjižico

Dragica Oset je v hranilno knjižico pripisala nove številke, zaradi slabe kontrole pa ji je v nekaj mesecih uspelo dvigniti kar 115.000 din.

Delavci Uprave javne varnosti so poslali javnemu tožilstvu ovadbo zoper Dragico Oset (roj. 1960), doma iz Rogatca, Smarje pri Jelšah, začasnno stanuje na Jesenicah. Osetova je bila zaposlena kot natakarič, kot kaže, pa se ji je zadelo, da nima dovolj denarja. Zato je letos poleti konec junija vložila pri Ljubljanski banki na Jesenicah 2000 din, že čez tri dni pa je 1800 din dvignila, nato pa je preostali vsoti pripisala nove številke. Pri dvigovanju tako na pošti kot tudi v banki niso

opazili, da si je pripisovala saldo, da je kar vpisala polog na knjižico, da je pri tem tudi ponaredila polno uslužbenke. Do začetka oktobra je nekajkrat dvignila denar. Vse skupaj se je nabralo kar za 115.000 din. Denar je porabila za nakup oblačil, torbic, čevljev, nekaj poslala staršem, nekaj porabila za počitnice v Umagu. Zaradi kaznivih dejanj je bila poslana v postojnico, kjer je pred sodiščem.

L. M.